

ΠΕΡΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ

ὑπὸ

N. B. ΜΑΝΕΣΗ

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΘΗΝΑ»

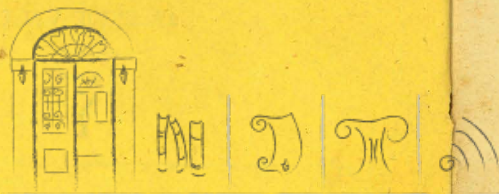
ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΑΟΥ

1873

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

186134
(812902)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΤΡΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΤΡΟΥ

A1.52.Φ8.0007

ΠΕΡΙ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Α΄.

ΠΕΡΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΟΕΣΥΟΝΗΚΟΝΑΒΕΙΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΟΕΣΥΟΝΗΚΟΝΑΒΕΙΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΟΕΣΥΟΝΗΚΟΝΑΒΕΙΑ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΠΕΡΙ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ
(1731—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ

ὑπό

Ν. Β. ΜΑΝΕΣΗ

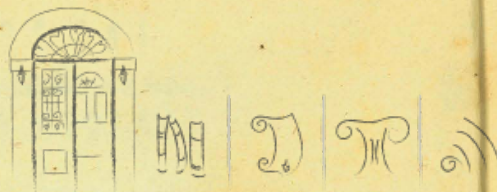
ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΘΗΝΑ»

ΔΡΕΣΝΙΟΥ ΚΑΟΥ

1873

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΠΕΡΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1781—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ

N. B. MANDEL

ΕΝ ΚΕΡΥΡΑ

ΕΠΙΤΡΟΦΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΓΡΕΣΙΟΤΗ ΕΛΟΣ

1878

Τὰ χειρόγραφα χρονικά, περὶ ὧν γίνεται ἐν-
ταῦθα λόγος, ἀποτελοῦσιν ὀκτὼ τόμους εἰς 4.ον,
ἐκ 230 μέχρι 430 φύλλων ἕκαστον, φέροντας
ἐπὶ κεφαλῆς, μετὰ μικρῶν παραλλαγῶν, τὴν
ἐξῆς τοῦ πρώτου τόμου ἐπιγραφὴν·

L. D. Libro de i prezzi de i ogli, di Nicolo
Arlioti q.m Athanasio, il quale servirà di erudi-
zione e a me e ai posterì. Vi sono scritte anche
varie altre cose. Voi troverete quì e del buono e
del cattivo, e cose serie da riflettervi sopra, e cose
frivole e puerili.

Ὡς ἐκ τοιαύτης ἐπιγραφῆς γίνεται δῆλον, τὰ
καθ' ἣν ἐποχὴν ἔζη ὁ Ἀρλιώτης ἱστορικὰ τῆς πα-
τρίδος αὐτοῦ συμβάντα δὲν κατέχουσι τὴν πρῶ-
την θέσιν ἐπομένως ὁ ἐπιθυμῶν νὰ πληροφο-
ρηθῆ ἐν ἐκτάσει περὶ αὐτῶν, ὀφείλει νὰ προσ-
τρέξῃ εἰς τὰ συγγράμματα τοῦλάχιστον τοῦ
Saint-Sauveur, τοῦ Bellaire, τοῦ Bory de Saint-
Vincent, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὰ τῶν ὁμογενῶν
Λούντζη, Χιώτη καὶ Λομβάρδου, ἀρκούμενος νὰ
εὑρῇ ἐνταῦθα περιέργους τινὰς λεπτομερείας,
συντελούσας εἰς ἀκριβεστέραν γνῶσιν τῆς τε ἠ-
θικῆς καὶ οἰκονομικῆς τοῦ τόπου καταστάσεως.
Τούτου ἕνεκεν ἐν ᾧ οὐδὲν προσετέθη, καὶ ὅτε

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

μικρά τις διασάφεις απέβαιναν άνογκαία, εκτός τών όσα έξ έτέρων χειρογράφων του Άρλιώτη ήδύνατό τις ν' άρυσθῆ, ούδέν παρελήφθη και εκ τών ήττον σπουδαίων, αλλά μόνον ένιαχοϋ συνηνώθησαν και συνηρημολογήθησαν δύο ή περισσότεραι σημειώσεις, προς περιληπτικωτέραν και καταληπτικωτέραν έκθεσιν τών μνημονευομένων συμβάντων.

ΠΕΡΙ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ
 (1731—1812)

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥ.

Κατά τὰ τελευταία ἔτη τῆς παρελθούσης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστῶσης ἑκατονταετηρίδος, ἡ Κέρκυρα ἀνέδειξεν ἄνδρας, οἵτινες, διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ πολυμαθειαν, ἤθελον τιμῆσαι τὰ μέλλον πεπολιτισμένα ἔθνη. Παραλείποντες τοὺς προγενεστέρως ἀκμάσαντας, τὸν Εὐγένειον Βούλγαρον καὶ Νικηφόρον Θεοτόκην, τὴν φαεινὴν ταύτην τοῦ ἑλληνισμοῦ δυάδα, ἀρκετὴν μνημονεύσωμεν τὸν πρόεδρον τῆς πρώτης νεωτέρας ἑλληνικῆς πολιτείας Σπυρίδωνα Γεώργιον Θεοτόκην τὸν ἕτερον Θεοτόκην, Ἐμμανουὴλ, τὸν αὐστηρῶς μὲν κατακριθέντα ὡς συνεργὸν τοῦ μαιτανδείου συντάγματος, οὐχ ἥττον ὅμως ἐνθερμον θιασώτην τῆς ἡμετέρας θρησκείας καὶ γλώσσης, ὑπὲρ ὧν πολλὰ συνέγραψε καὶ γέρας ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων συνέστησεν τὸν Καποδίστριαν, τοῦ ὁποίου ὁ βίος ὅλος εἶναι ὠραῖος ἔπαινος τῆς ἀνθρωπίνης πλασεως τὸν Μουστοξόδην, οὗτινος καὶ αὐτὰ τὰ ἀτελῆ ἔργα παριστάνουσι τὸ ἀφελές κάλλος τῶν ἐρεπιῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος τὸν Μάριον Πιέρην, βραβευθέντα παρὰ τῆς ἐν Φλωρεντία περιωνύμου Ἀκαδημίας τῆς ἰταλικῆς γλώσσης διὰ τὰς ἰταλικὰς αὐτοῦ συγγραφάς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

τὸν Νικόλαον Δελβινιώτην, ἐπαινεθέντα ὑπὸ τῶν διασημωτέρων λογίων τῆς Ἰταλίας διὰ τὰς ποιήσεις καὶ τὴν ἔμμετρον ἐξιτάλιον τῆς Ὀδυσσεΐας· τὸν Δημήτριον Ἀρλιώτην, ἄριστον πολίτην καὶ συγγραφέα τοῦ βίου τοῦ σεβαστοῦ αὐτοῦ φίλου Καποδίστριου· τὸν Ἀνδρέαν Κάλβον, οὐτινος ἢ κατὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος δημοσιευθεῖσα πατριωτικὴ ἢ Ἀύρα, ἔτυχε γαλλικῆς μεταφράσεως καὶ δύο ἐν Παρισίοις, τανῦν σπανίον καὶ ἐπιζητήτων ἐκδόσεων· τὸν πολυμαθῆ Ἀντώνιον Πολυλᾶν, τὸν ἀριστοτέχνην Παῦλον Προσαλένδην, τὸν ἔξοχον μουσικοδιδάσκαλον Νικόλαον Μάντζαρον, τὴν Ἰσαβέλλαν Θεοτόκην Ἀλβρίτζη καὶ τὴν Ἐλένην Ἀρμένη Μοτζενίγου, αἵτινες, ἢ μὲν διὰ τῶν συγγραμμάτων, ἢ δε διὰ τῶν πλουσιῶν ἀγαθοεργῶν κληροδοτημάτων, ὑπῆρξαν τὸ ἀγλαΐσμα καὶ τὸ σέμνωμα τοῦ γυναικείου φύλου . . . .

Ἄλλ' ἐκτὸς τοιούτων ἀνδρῶν, καταλιπόντων ἔνδοξον καὶ ἀκήρατον ὄνομα, ἐχρημάτισαν καὶ ἔτεροι, οἵτινες, ἐν τῷ ἰδιωτικῷ καὶ οὕτως εἰπεῖν λανθάνοντι βίῳ, διακρίθησαν διὰ τὰς οἰκογενειακὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρετὰς, παρασχόντες τῇ πατρίδι ὠφέλιμα ἔργα καὶ ἀξιόμιμητα παραδείγματα. Τοιοῦτος δὲ ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀνὴρ περὶ οὗ πρόκειται ἐνταῦθα λόγος.

Ὁ Νικόλαος Ἀρλιώτης ἐγεννήθη τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1731 ἐν τῇ κώμῃ Χωρεπισκόπων, ἐνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἀθανάσιος, ἀν καὶ ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν πολιτῶν, εἶχε πλουσίαν περιουσίαν καὶ μόνιμον διαμονήν. Ἡ παιδικὴ αὐτοῦ ἀγωγή ὑπῆρξε λίαν ἀτελής· «ἔλαβον — γράφει αὐτὸς — παρὰ τῶν γονέων μου τὴν πρώτην ἀνατροφὴν, ὅσην αἱ διανοητικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ αὐτῶν δυνάμεις ἐπέτρεπον· μόλις δὲ τὸ ἔκτον ἔτος συνεπλήρωσα, εἰσήχθη ἐἰς τινὰ μοναστήριον, ἐνθα ἐδιδάχθη κακῶς μὲν ἢ ἀναγινώσκω, ἔτι δὲ χεῖρον νὰ γράφω, διότι ταῦτα μόνον, χάριτι θεῆα,

» εἰς ἡμᾶς ἀπομένουσιν! Ἐκεῖθεν προεβιάσθη εἰς τὸ σχολεῖον λατίνου τινος κληρικοῦ, ὅστις παρέδιδε τὴν ἠλατινικὴν γλῶσσαν, μετὰ δὲ πενταετίαν ἐξῆλθον, πλήρη ἔχων τὴν κεφαλὴν θεμάτων καὶ ἀποσπασμάτων τοῦ Κουρτίου, τοῦ Νέποτος καὶ τοῦ Οὐίργιλιου. Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τοῦ διδασκάλου συνδιαλεγόμεν μόνον «διαρκούντος τοῦ μαθήματος, ἢ ἐκπαίδευσίς μου ἐκείνη περιωρίσθη εἰς τὸ κλίνειν ὀρθῶς ἐν ῥῆμα καὶ εἰς τὸ γράφειν ἀνελλειπῶς λατινιστί.» Ταῦτα περὶ αὐτοῦ ἔγραφεν, ἐν τῇ πρώτῃ νεότητι, προσθέτων, ὡς παραμυθίαν, ὅτι, ὅπως δῆποτε, τοιοῦτου εἶδους διδασκαλίας συντελεῖ ὀπωσοῦν εἰς τὸ εὐ ζῆν.

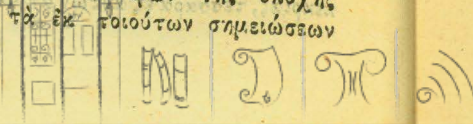
Ἀπορφανισθεὶς τοῦ πατρὸς μόλις τὸ δέκατον πέμπτον τῆς ἡλικίας ἔτος ἄγων, ἠναγκάσθη προῶρως ἢ ἀσχολῆται περὶ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ οἴκου, ὅπως κάλλιον περιποιηθῆ τὴν μητέρα καὶ δύο ἀδελφούς· ἐπιθυμῶν ὅμως νὰ περιηγηθῆ τὴν Ἰταλίαν, ἀπῆλθε περὶ τὰ τέλη Μαΐου τοῦ 1754 εἰς Βενετίαν, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν μόλις ὀκτῶ μόνον μηνῶν ἔσπευσε νὰ ἐπκνέλθῃ, διότι τὰ οἰκογενειακὰ συμφέροντα ἀπήτουν τὴν παρουσίαν του. Ἐπανακάμψας ὅθεν ἐν τῇ πατρικῇ ἐσίᾳ, ἐνυμφεῖθη, τῇ 21 Νοεμβρίου 1759, τὴν Ἐλένην θυγατέρα τοῦ ἐξ Ἠπείρου Ἰωάννου Σπυριδωνοῦ Μελανοῦ· ὁ θάνατος ἐνὸς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ φονευθέντος ἐξ ἀπροσεξίας ὑπὸ τινος χωρικοῦ, ἢ τοῦ ἐτέρου ἐπίμονος ἀπόφασις νὰ διάγῃ ἄγαμος, καὶ ἡ ματαιοδοξία, ὡς αὐτὸς τὴν ἀποκαλεῖ, ἢ ἀφίση κληρονόμους καὶ διαδόχους, τὸν ἔπεισαν νὰ στέρξῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς παρ' αὐτοῦ ὑπερηγαπημένης μητρὸς, ἣτις ἐξελέξατο καὶ τὴν νύμφην. Ἐλαβε δὲ ἐκ ταύτης ἑνδεκα τέκνα, ἕξ ἄρρενα, ἐν οἷς καὶ τὸν προμνησθέντα Δημήτριον, καὶ πέντε θήλεα· ἀλλ' ἐν τῇ εὐτεκνίᾳ ταύτῃ ὑπέφερε καὶ πολλὰς πικρίας, τέσσαρα ἐξ αὐτῶν ἀπολέσας ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΗΣΟΥΡΙΟΥ

καὶ ἕτερον εἰκοσαετῆ νέον, αὐτινος τὸν θάνατον ἐφ' ὅ-
λον τὸν βίον ἐθρήνησεν.

Αἱ ἰδιωτικαὶ ἀσχολίαι καὶ ἡ διαχείρισις τῆς ἰδίας
περιουσίας ἐπέστησαν ὅλας τὰς διανοητικὰς καὶ σωμα-
τικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ἐν ἧ ἡλικίᾳ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν
μάλιστα εὐπορῇ, καταναλίσκει τὸν πολύτιμον χρόνον
εἰς ματαίᾳς τέρψεις καὶ τρυφᾶς ἢ δὲ σύντονος καὶ ἐν-
δελεχῆς μέριμνα πρὸς σὺξῆσιν καὶ βελτίωσιν τῶν ἀγρο-
τικῶν προϊόντων, ἐξ ὧν τὸ πρῶτιστον ἦτο ἐκεῖνο τῶν
ἐλαιῶν, ταχέως ἐδίδαξεν αὐτὸν, ὅτι, ἵνα μὴ ἀποπλα-
νᾶται ἐξ ἀπατηλῶν προσδοκιῶν καὶ ὑπόκειται ἀκολού-
θως εἰς ἀθεραπέυτους ζημίας, ὧφειλε νὰ παρατηρῇ καὶ
νὰ σημειῶνῃ ἀκριβῶς ὅλας τὰς κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν με-
ταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιράς, ὅπως προῖδῃ καὶ προλάβῃ
ἐγκαιρῶς τὰς ἐνδεχομένας τῆς συγκομιδῆς ἀποτυχίας.
Τὰς μετεωρολογικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις ἤρchiσε νὰ
καταγράφῃ ἕως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1760, λεπτομερέστε-
ρον δὲ καὶ κανωνικότερον ἀπὸ τοῦ 1764, ἐξακολου-
θῶν οὕτως ἄχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ βίου αὐ-
τοῦ, τοῦτέστιν ἐπὶ δλοκλήρον σχεδὸν πεντηκονταετη-
ρίδα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γεωργία καὶ ἡ κυνηγεσία ἦσαν αἱ
κυριώτεραι αὐτοῦ ἀσχολίαι, προσέθετεν εἰς τὰς ἄλλας
παρατηρήσεις καὶ τὰ κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τοῦ
ἔτους ἀναφυόμενα φυτὰ, τὰς ὠριμαζόμενας ὀπώρας καὶ
τὰ ἐκ τῆς νήσου διερχόμενα πτηνὰ. Μάλιστα περὶ τού-
των γράφει ὅτι, ὁ ἀναγινώσκων ἡμέραν τινα ὅσα
ἔγραφε, πιθανῶς θέλει γελάσει, βλέπων ἀναμειγ-
μένας μετὰ σπουδαίων καὶ παιδαριώδεις παρατη-
ρήσεις, ὡς τὴν ἐκ τῆς νήσου διάβασαι τῶν κιχλῶν
καὶ ζυλορνίθων, ἀλλ' ὅτι ἐπραττε καὶ τοῦτο πρὸς
ὀδηγίαν του, διότι ἡ ἐκ πρώτης νεότητος μόνη δια-
σκεδάσαι αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ θήρα. Δὲν παρέβλεπε τέ-
λος καὶ τινα ἐκ τῶν σπουδαιότερων τῆς ἐποχῆς
του συμβάντων, ὡς τε τὰ ἐκ τοιούτων σημειώσεων

καταρτισθέντα χρονικὰ αὐτοῦ, ἐνδιαφέρουσιν οὐχὶ μὴ-
νον τὸν βουλόμενον νὰ μελετήσῃ τὰς περὶ μετεώρων
καὶ προϊόντων τῆς νήσου λεπτομερεῖς αὐτοῦ παρατη-
ρήσεις, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιθυμοῦντα ν' ἀνιχνεύσῃ τὴν
ἠθικὴν κατάστασιν χώρας, ἐν ἧ ἦτο ἄγνωστος ἡ δημο-
σιογραφία, οὐδεμίᾳ δὲ ἄλλῃ ἐκτυπος ἀφήγησις τῶν ἐγ-
χωρίων γεγονότων ὑπῆρχεν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, δλοκλήρον
τὸν βίον διανύσας ἐν μικροτάτῃ καὶ λίαν περιορισμένῃ
κοινωνίᾳ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιστημονικῆς προπαιδείας,
ἀπεθησαύριζε γνώσεις, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν μόνον εὐά-
ριθμοι τῆς Εὐρώπης ἐπιστήμονες ἠδύναντο νὰ ἐκτιμῶ-
σι καὶ νὰ μελετῶσιν αὐτάς.

Εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ κλίματος καὶ τῶν προϊόντων
πολλὰς παρατηρήσεις, λίαν χρησίμους δι' ἕτερον ἔρ-
γον, θέλομεν ἐνταῦθα παράσχει δευτερεύουσαν θέσιν,
περιοριζόμενοι ν' ἀναφέρωμεν τὰς ἄλλας, ὅσας κυρίως
σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τὰς τύχας τῆς
πατρίδος του.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1763 σκληρὰ λιμοκτονία, ἣτις
παρετάθη ἄχρι μεσοῦντος τοῦ ἐπομένου ἔτους, κατε-
μάστιξε τὴν νήσον παντελῆς ἔλλειψις σιτηρῶν, ὀλί-
γιστος οἶνος, ἔτι ὀλιγώτερον ἔλαιον. Μεταξὺ τῶν ἄλ-
λων ταλαιπωριῶν, ἃς ὑπέστησαν οἱ δυστυχεῖς κάτοι-
κοι τῆς ἐξοχῆς, αἱ ὄρνιθες ἦσαν στείραι, αὐταὶ δὲ αἱ
κιχλαι, ἐξ ὧν ἄλλοτε ἐπορίζοντο μικρὰν τινα ὠφέ-
λειαν, ἐγένοντο ἄφαντοι. Ἀπὸ τῆς 3 Ἀπριλίου τοῦ
1764 ἤρchiσεν ἡ κυβέρνησις νὰ διανέμῃ σῖτον μεμιγ-
μένον μετὰ κριθῆς, παρέχουσα δωδεκάμηνον προθε-
σίαν πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν. Κατὰ τὰς ἡμέρας δὲ τοῦ
Πάσχα (14 Ἀπριλίου) ἀπορούσα καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις,
διότι καὶ ἐν Δαλματίᾳ καὶ καθ' ὅλην τὴν παρα-
λίαν τῆς Ἠπείρου ἄχρι Μεσολογγίου ἐπεκράτει ἐπίσης
μεγίστη σιτοδεία, ἀπεφάσισε νὰ διανεῖμῃ εἰς τοὺς χω-
ρικοὺς τὰ πρὸς χορῆσιν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου

ΓΙΑΚΩΒΑΤΙΔΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ἐναποταμισυθὲν δίπυρον. Τῇ δὲ 26 Μαΐου, ἔνεκεν ὑπερτιμῆσεως τοῦ ἄρτου καὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν ἐργαστηριαρχῶν, ὅπως ἀποζημιωθῶσιν αἱ δημόσιαι σιταποθηκαί, ὁ λαὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων ἤρχισε νὰ θορυβῆ, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἔδραμε πρὸς τὸν βράϊλον, τῇ προτροπῇ τούτου ἀπετάθη πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτήν, ὅς τις, ἀφ' οὗ ἤκουσε τὰ πολλὰ παράπονα διὰ τὴν ἀφόρητον καταστάσιν τοῦ τόπου, διέταξε νὰ ὑποβιβάσθῃ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου. Μόλις δὲ περὶ τὴν 12 Ἰουνίου ἤρχισε νὰ ἐλαττοῦται ἡ λιμοκτονία, καὶ νὰ προμηνύεται πλουσία συγκομιδῇ δημητριακῶν καρπῶν, ὅπερ καὶ ἐπραγματοποιήθη ὥστε ἀπὸ τῆς 23 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ πρὸ πολλοῦ λιμόττοντες κάτοικοι συνωθούντο περὶ τοὺς ἀλευρομύλους καὶ συνεσώρευον σάκκους πλήρεις σίτου πρὸς ἄλεσιν. Τοιοῦτοτρόπως παρήλθεν ἡ κρίσιμος ἐκείνη ἐποχὴ.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Δεκεμβρίου, ἅπαντα τὰ παράλια τῆς νήσου ἐφρουροῦντο αὐστηρῶς, αὐτὸς δὲ ὁ γενικὸς προβλεπτής ἀπέπλευσεν ἐπὶ κατέργου πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἀκτῶν. Ἐλέγετο ὅτι τὰ ἔκτακτα ἐκεῖνα μέτρα εἶχον ληφθῆ, ἐπειδὴ ἐν Ἄρτῃ καὶ ἐν ἄλλαις χώραις τῆς Ἠπείρου ἐνέσκηψεν ἡ πανώλης, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς αἴτιον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀρλιώτη, ἦτο ἡ καταιδίωξις τῆς λαθραίας ἐξαγωγῆς τοῦ ἐλαίου, καὶ πραγματικῶς ὁ γενικὸς προβλεπτής, κατὰ τὴν ἀκτοπλοῖαν του, διέταξε νὰ κλεισθῶσι διάφορα ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ Ἰψου καὶ τῆς Κασσιώπης ἐργαστήρια, ὡς ὑποπτα λαθρεμπορίου, τῇ δὲ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπηγόρευσε διὰ προκηρῦξεως πᾶσαν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπορικὴν συναλλαγὴν ἐλαίου.

Τῇ 24 Ἰουλίου τοῦ 1768 ἀνηγγέθη ἡ συνωμολογηθεῖσα εἰρήνη μεταξὺ τοῦ βενετοῦ ναύαρχου Ἐμου καὶ τῶν πειρατῶν τῆς Ἀλγερίας, οἵτινες δὲν ἔπαυον διαπράττοντες ληστρικὰς ἐκδρομὰς καὶ ἐντὸς τῶν ὑδάτων τῆς νήσου, ὡς τε καὶ αὐτὴ ἡ τῶν μικρῶν λέμβων

ἀκτοπλοῖα δὲν ἦτο παντελῶς ἀσφαλῆς. Ἄς ἴδωμεν, προσθέσει ὁ Ἀρλιώτης, κατὰ πόσον θέλει διαρκέσει ἡ εἰρήνη αὕτη! Περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου πολλὰ ἐβρυλοῦντο περὶ ἀπειλητικῶν κινήματων τῶν μεγάλων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἐπεκράτει δὲ φόβος περὶ διαταράξεως τῆς εἰρήνης καὶ ἀπροσδοκῆτων περιπετειῶν τῷ ὄντι, τῇ 22 Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους 1769, ἀφίχθη ἡ εἰδήσις ὅτι ἡ Ῥωσσία ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, καὶ οὕτω πολλαὶ ἄλλαι ὑπόνοιαι διςκεδάσθησαν.

Κατὰ τὴν 1 Νοεμβρίου ἐδημοσιεύθη προκήρυξις τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως, διατάττουσα τὴν ἀτέλειαν τοῦ ἐξ Ἀνατολῆς καὶ ἐξ Ἀπουλίας εἰσκομιζομένου εἰς Βενετιανὸν ἐλαίου. Ὁρθῶς δὲ παρατηρεῖ ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι ὅλως ἄσκοπος ἦτο ἡ ἐνταῦθα δημοσίευσις τῆς προκηρῦξεως ταύτης, εἰ μὴ προυτίθετο ἡ κυβέρνησις ἐκείνη νὰ ρουθετήσῃ τοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις κατέχοντας ἔλαιον Κερκυραίους.

Τὸ σπουδαιότερον, κατὰ τὸ ἔτος 1770, ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς ἀπάντων ἦτο ὁ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας πόλεμος. Ἐλέγετο ὅτι οἱ Ῥῶσοι πολλὰς ἀπέλαβον νίκας κατὰ τὰς χώρας τῆς Ταρταρίας καὶ τῆς Μολδοβλαχίας, ὅτι διέβησαν τὸν Δούναβιν, καὶ ὅτι ἐκυρίευσαν τὸ φρούριον τοῦ Βιδίνου· ὅτι δεκατέσσαρα Ῥωσσικὰ πλοῖα εἶχον ἀφίχθῃ, κατὰ τὸν Φεβρουάριον εἰς τοὺς λιμένας τῆς Πελοποννήσου, καὶ ὅτι ὁ Σολάργης εἶχεν ἀποβιβάσει πέντε χιλιάδας τακτικοῦ στρατοῦ, ὅστις, ἐνωθεὶς μετὰ εἰκοσι χιλιάδων ἐνόπλων Πελοποννησίων, ἐκυρίευσεν τὰς Καλάμας, τὴν Μεθώνην, τὴν Κορώνην καὶ ἕτερα φρούρια. Πιστεύων εἰς τὰς ψευδεῖς ταύτας εἰδήσεις, ὁ Ἀρλιώτης ἀπορεῖ πῶς κράτος τοσοῦτον ἰσχυρὸν καὶ ἐπίφοβον, οἷον τὸ τουρκικὸν, ὅπερ, γράφει, μέχρι χθὲς κατετρώμαζεν ὅλας τὰς μεγάλας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, περιῆλθεν ἐν

ρίπη ὀφθαλμοῦ εἰς τοιαύτην ἀμηχανίαν καὶ ταπεινώ-
σιν, καὶ ἀποδίδει τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην κατάπτω-
σιν εἰς τὴν ἀναστάτως τῶν Ἑλλήνων. Ἄλλ' ὡς γνω-
στὸν, ὁ πόλεμος οὗτος, ὁ μέλλων δῆθεν ν' ἀπελευθερώ-
σῃ τὴν Ἑλλάδα, ἀπέληξε μόνον εἰς τὰς ἐπὶ ἀποκλει-
στικῇ ὠφελείᾳ τῆς Ῥωσσίας συνθήκας τοῦ Καίναρτζῆ
καὶ τοῦ Ἰασιού.

Τῆ 13 Ἀπριλίου ὁ ἐνταῦθα γενικὸς προβλεπτής διὰ
προκηρύξεώς του διέταξε νὰ δοθῇ ἀκριβὴς καταγραφή
τῆς ποσότητος τοῦ κατεχομένου παρὰ τῶν ἰδιωτῶν ἑ-
λαίου· τὴν 20 δὲ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἑτέρα προκηρύξις
ἐπανελάμβανε τὴν αὐτὴν διαταγὴν, ἐπὶ ποιῆ ἡμεμέ-
σεως τῆς ἀποκρυφθείσης ποσότητος.

Κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα ὑπερετιμῆθησαν αἴφνης τὰ
αὐτοκρατορικὰ τάλληρα, τοῦθ' ὅπερ ἠνάγκασε τὸν
Ἀρλιώτην νὰ γράφῃ ὅτι ἢ μᾶλλον ἄτακτος καὶ χρεακο-
πημένῃ ἀγορὰ ἦτο ἡ τῆς Κερκύρας· ἔλλειπει, γράφει,
τὸ νόμισμα τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως, καὶ βιάζομεθα
νὰ μεταχειρισθῶμεν ξένα νομίσματα μετὰ μεγάλης ζη-
μίας! Καθ' ὅλον δὲ τὸν Αὐγούστον, ἕνεκα τοῦ πολέ-
μου καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ταραχῶν, τὸ διὰ θαλάσ-
σης ἐμπόριον διεκωλύετο, τὰ δὲ σιτηρὰ μεθ' ὅλης τῆς
εὐφορίας τοῦ ἔτους, ὑπερτιμῶντο.

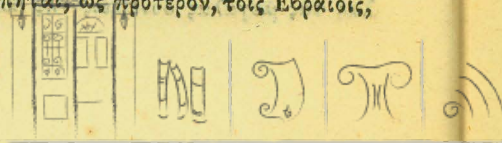
Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 29 Αὐγούστου 1772, ὁ Ἀρ-
λιώτης σημιοί, ὅτι ἄλλοτε, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῶν
ἀνεσόδων ἔτων, οἱ χωρικοὶ ἠδύναντο ν' ἀγοράζωσιν ἑ-
λαιον πρὸς καθημερινὴν χρῆσιν, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ ἔ-
τος ἐκεῖνο τοσαύτη ἐπεκράτη ἀχρηματία, ὥστε οὐδὲ
λεπτὸν εἶχον πρὸς προμήθειαν ἐλαίου, ὅτε δὲ κατὰ
τὰς ἑσπερινὰς ὥρας ἤθελον νὰ φάγωσι τεμάχιον ἄρτου,
ἕκαιον ὀλίγα φρύγανα, μετὰ ταῦτα δὲ διέμενον ἐν τῷ
σκότει.

Τῆ 12 Φεβρουαρίου τοῦ 1773 ἀφίχθη ἐκ Βενετίας
διαταγὴ, ἵνα ἐπιτρέπηται, ὡς πρότερον, τοῖς Ἑβραίοις,

νὰ ἐμπορεύωνται τὸ ἔλαιον. Κατὰ δὲ τὴν 24 Μαρτίου
κατέπλευσεν, ἐπίσης ἐκ Βενετίας, ἕκτακτος ταχυδρό-
μος, μετὰ δουκικῶν πρὸς τὸν προβλεπτήν τοῦ στρα-
τοῦ ἐπιστολῶν, δι' ὧν διετάρτετο ἡ τοῦ γενικοῦ προ-
βλεπτοῦ Κουερίνου προσωποκράτησις, ἧτις καὶ ἀμέ-
σως ἐξετελέσθη, ἐν αὐτῷ τῷ οἰκίματι τῶν προβλε-
πτῶν, ὑπὸ τὴν φρούρησιν ἐνὸς συνταγματάρχου καὶ ἀ-
ποσπάσματος στρατιωτῶν. Ἀφ' ἧς ἡμέρας, προσθέτει
ὁ Ἀρλιώτης, ἀποστέλλονται εἰς τὴν Ἀνατολὴν προ-
βλεπται, οὐδέποτε συνέβη τὸ τοιοῦτον. Ἐλέγετο ὅτι
ἦτο ἔνοχος ὑπεξαίρεσεως δημοσίων πραγμάτων, πω-
ληθέντων εἰς τὰς ἐμπολέμους δυνάμεις Ῥωσσίας καὶ
Τουρκίας, ἐπὶ παραβάσει τῆς συνθήκης οὐδετερότητος.
Τὴν δὲ 15 Ἀπριλίου ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλε-
πτής Ἀντώνιος Ρενιέρης· ὁ δὲ εἰδικὸς τῆς νήσου προ-
βλεπτής Λουδοβίκος Μαυροκηνὸς μετέβη εἰς Χωρπι-
σκόπους πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐπιλέκτων τῆς ση-
μαίας, ἧτοι διαμερίσματος, τῶν Πάγων, καὶ κατέ-
λυσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρλιώτη. Οὗτος δὲ περὶ τὰ τέ-
λη τοῦ ἔτους ἐγκατεστάθη ὀριστικῶς ἐν τῇ παρ' αὐ-
τοῦ ἀποκτηθείσῃ οἰκίᾳ ἐν τῇ πόλει.

Τῆ 5 Σεπτεμβρίου 1774 ἀνεχώρησεν ὁ ἀνακριτὴς
(avogador) Ἱερώνυμος Ἀρνάλδης, ὅστις εἶχεν ἔλθῃ κα-
τὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἵνα ἀνακρίνη τοὺς διαχειρι-
στάς τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων. Ἡ ἔλευσις του εἶχεν
ἐμπνεύσει, κατ' ἀρχάς, μέγαν τρόμον, ἀλλ' ἅπαντες
μετὰ ταῦτα καθησύχασαν, καὶ οὐδὲν προέκυψεν ἀπο-
τέλεσμα ἐκ τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του.

Κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1775 ἐπεκράτουν πολλαὶ ἀσθέ-
νειαί ἐν τῇ πόλει· τούτου ἕνεκεν καὶ ἐν τῇ λιτανείᾳ
τοῦ ἁγίου Σπυριδωνος, τὴν Κυριακὴν τῶν βατῶν, ὁ
Ἀρλιώτης, ἔλλειπεν ἢ συνήθησεν συρροὴ τῶν εὐσεβῶν, καὶ
δὲν παρευρέθησαν οὔτε ὁ γενικὸς οὔτε ὁ ἰδίαίτερος τῆς
νήσου προβλεπτής, οὔτε ὁ βράϊλος, οὐδ' ἄλλος τις ἀν-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

τιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως. Καὶ αὐτοὶ οἱ παρακο-
λουθοῦντες ἔνοπλοι στρατιῶται ἦσαν εὐάριθμοι, διότι
οἱ πλείστοι διετέλουν ἀσθενεῖς, Τῇ δὲ μεγάλῃ Πέμπτῃ
δὲν ἐτελέσθη οὔτε ὁ νικτῆρ, τοῦ μεγάλου πρωτοπαπᾶ
καὶ πολλῶν ἱερέων ἐπίσης ἀσθενούντων.

Τῇ 12 Μαΐου ἀφίχθη ἐκ Βενετίας ὁ εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν ἀπεσταλμένος βασιλεὺς, ἦτοι πρεσβευτῆς,
Γραδενίγος. Ἐπειδὴ ἡ ἔλευσις του ὑπῆρξεν ἀπροσδό-
κητος, ἠκολούθησε μεγάλη σύγχυσις κατὰ τὴν ὑποδε-
ξιῶσιν αὐτοῦ· παρατάχθησαν ἐν μεγάλῃ βίᾳ, παρὰ τὰ
τείχη τῆς πλατείας καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκο-
μείου, ὀλίγοι στρατιῶται, ἀπεστάλησαν δὲ κατευσπευ-
σμένως εἰς τὴν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ κατοικίαν τῶν
γενικῶν προβλεπτῶν, ἕτεροι ἄλλοι. Ἄπαντες δὲ κατὰ
τὴν ἀπόβασιν τοῦ Γραδενίγου ἐπυροβόλησαν τρις, ἀλλὰ
λίαν ἀτάκτως.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 14 Ἰουνίου, ὁ λαὸς ἤρχισε νὰ θору-
βῆ δι' ἔλλειψιν ἄρτου, καὶ ἔδραμε πρὸς ἀπάντησιν τοῦ
γενικοῦ προβλεπτοῦ, ὅστις ἐφ' ἀμάξης εἰσῆρχετο διὰ
τῆς βασιλικῆς πύλης εἰς τὴν πόλιν. Ὁ προβλεπτῆς
ἤκουσε τὰ παράπονα καὶ καθυσάχασε τὸν λαὸν ὑπο-
σχόμενος ὅτι θέλει λάβει τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν.
Τῇ δὲ 27 Ἰουλίου ἐδημοσιεύθη ἕτερον τῆς Γερουσίας
διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηλλάττετο παντὸς εἶδους
φόρου ἢ δασμοῦ τὸ ἐκ τῆς ἰδίας ἢ ἐκ ξένης ἄλλης ἐ-
πικρατείας εἰσαγόμενον εἰς Βενετιανὸν ἔλαιον.

Τὴν νύκτα τῆς 6 Ἀπριλίου 1775, ἠκολούθησεν ἡ
ἐκούσιος ἀπαγωγή τῆς ἀνεψιάς τοῦ μεγαλεμπόρου
Ἰσραηλῆτου Βιδάντε, ἣτις ἐγκατέλειπεν τὸν οἶκον τοῦ
θεοῦ αὐτῆς καὶ ἔδραπέτευσεν μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱερέως
Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Βουλγάρως, ὀνόματι Σπυρίδωνος,
ἐπιλεγομένου δὲ Ὀρλοφέτου. Ὁ διεγερθεὶς θόρυβος καὶ ἡ
κίνησις τῶν Ἰσραηλίων ὑπῆρξε μεγάλη. Ἐζήτησαν νὰ διε-
νεργηθῶσι πανταχόθεν διὰ τῶν δημοσίων κλητῆρων

καὶ στρατιωτῶν ἔρευνοι, παρ' ὀλίγον δὲ οἱ δραπετεύ-
σαντες συνελαμβάνοντο ὑπὸ τινος ἀξιωματικοῦ, ὀνό-
ματι Ροβὸν, ἐὰν ἐκ τῆς οἰκίας, ἐν ἣ εἶχον καταφύγει,
δὲν μετέβαινον εἰς ἑτέραν παρακειμένην, ἐκείθεν δὲ εἰς
ἄλλην, ἐξ ἧς εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Γ. Θ.
Ἀντιβοσνιωτίσσης, ἔνθα, ἐν μέσῳ πολλῶν κραυγῶν,
ἀπειλῶν καὶ ἀπεριγράπτου πατάγου, ἡ νέα Ἰσραηλί-
τις ἐβαπτίσθη, μετὰ δὲ τὴν βάπτισιν, ἐν μέσῳ πολυ-
πληθοῦς θορυβοῦντος λαοῦ συνωδεύθη εἰς τὴν οἰκίαν
τοῦ Βουλγάρως, ἐκεῖ δὲ ἐτελέσθη ὁ γάμος. Αἱ ταρα-
χαὶ προήρχοντο ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐκ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Βουλ-
γάρως, καὶ ἐκ τοῦ συνωθουμένου λαοῦ, ἀφ' ἑτέρου ἐκ
τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ροβὸν στρατιωτῶν προσ-
παθούντων παντοίῳ τρόπῳ νὰ συλλάβωσι τοὺς δραπέ-
τας. Ἐλέγετο ὅτι ἡ νέα ἐκείνη εἶχεν ἀφαιρέσει ἐκ τῆς
οἰκίας τοῦ θεοῦ αὐτῆς, χίλια ἢ χίλια διακόσια φλω-
ρία μεταξὺ πολυτίμων εἰδῶν καὶ χρημάτων. Ἡ ἡμέρα
ἐκείνη παρῆλθεν ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου συμβάντος, καὶ
ἐφάνητο ὅτι τὸ γεγονός δὲν ἤθελε παρῆξει ἀφορμὴν
ἐτέρου ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως διαβήματος· ἀλλὰ
τὴν πρωτὴν τῆς 18 Μαΐου ὁ γενικὸς προβλεπτῆς Ρε-
νιέρης ἀπέστειλεν ἑκατὸν στρατιώτας καὶ διακοσίους
σκλαβόφρους εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως Βουλγάρως,
πρὸς σύλληψιν τῆς νεονύμφου, ἣτις μετηνέχθη εἰς τὴν
κατοικίαν τοῦ προβλεπτοῦ· οὗτος δὲ συγκαλέσας τοὺς
συνδίκους τῆς πόλεως καὶ συστήσας αὐτοῖς νὰ φρον-
τίσωσι περὶ τῆς ἡσυχίας τῆς πόλεως, ἐπεμψε τὴν νέαν
εἰς Βενετιαν. Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο μέτρον ἐλήφθη,
κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀρλιώτη, ὑπὸ τοῦ προβλε-
πτοῦ, ἕνεκα διαταγῶν τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως.

Τῇ 6 Ἰουνίου, μετὰ πολλὰς διενέξεις, ἐξελέχθη δι'
ἑτέραν πενταετίαν ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς Καππάδοκας,
διὰ ψήφων 31 κατὰ 20. Κατὰ δὲ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ
μηνὸς ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλεπτῆς Ἰάκωβος Νάνης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 22 Ἰουνίου γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἑσπέραν διεπράττοντο τοσαῦται ἐν τῇ πόλει κλοπαί, ὥστε οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες διετέλουν ὡς ἐν σπηλαίῳ ληστῶν. Δὲν παρέρχεται, λέγει, ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ μὴ ἀκούεται ὅτι κατεκλάπησαν ἐργαστήρια, παντοπωλεῖα, οἰκίαι καὶ ἐκκλησίαι. Εἶχον θραῦσι καὶ τὴν θύραν τοῦ Τελωνείου καὶ ἀφαιρέσει: διάφορα ἐμπορεύματα· οἱ κλέπται μετεχειρίζοντο μεγάλους τρουπάνους, σμίλας καὶ ἕτερα ἐργαλεῖα, διὰ νὰ ἀνοίγωσι τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα. Ἄν καὶ εἶχον συλληφθῆ τινες, ἐξ αὐτῶν ἀνεφαίνοντο ὅμως ἄλλοι, οἵτινες ἑσπέραν τινα κατελήστευσαν καὶ τὴν δευτέραν χορεύτριαν τοῦ θεάτρου. Καὶ ὁμως ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου ἦτο ἀρκούντως καλὴ ἢ ἐλαϊοκαρπία τοῦ παρελθόντος, ἔτους εἶχεν ἀποβῆι πλουσιωτάτη, καὶ ἀφθόνος ἢ συγκομιδὴ· μέχρι δὲ τῆς 16 Μαΐου εἶχον εἰσαχθῆ εἰς τὴν πόλιν 240,000 καὶ ἐξαχθῆ 460,000 βαρέλλας ἐλαίου.

Τῇ 13 Ἰουλίου ἔφθασεν ἀσκητῆς, ὅστις ἀφ' οὗ μετέβη εἰς τὸ Ἰγειονομεῖον, ἐπιβιβάσθη εἰς λέμβον, ἀπέπλευσεν εἰς Μανδράκιον, ἐκεῖθεν δὲ ἀνῆλθεν εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον, καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν γενικὸν προβλεπτήν. Πληθος λαοῦ ἔδραμεν ὅπως ἴδῃ αὐτὸν, ὅτε ἐξῆλθε, εἰς τὴν πόλιν, τοσοῦτον δὲ φανατισμὸν διῆγειρεν ἢ παρουσία αὐτοῦ, ὥστε κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα ἀπεπέμφθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, τὸ δὲ κομίζον αὐτὸν πλοιάριον συνωδύθη μέχρις ἰκανῆς ἀποστάσεως ὑπὸ δημοσίας λέμβου, ἵνα μὴ λαθραίως ἀποβιβάσθῃ εἰς τινα παραλίαν τῆς νήσου. Ἀπὸ δὲ τῆς 24 ἤρχισε νὰ διαδίδηται ψευδῆς φήμη περὶ προσεχοῦς καταπλύσεως τουρκικοῦ στόλου συγκειμένου ἐξ εἰκοσι τεσσάρων πλοίων· τὸ ἀληθές ὁμως ἦτο, ὅτι ἐμελλον νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ πορθμοῦ διάφορα πλοῖα τῶν Δουλικινιωτῶν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ πασσά τῆς Σκοδρας,

ἵνα μεταβῶσιν εἰς Πελοπόννησον πρὸς ἐκδιώξιν τῶν Ἀλβανῶν, οἵτινες κατελήστευον καὶ παντοιοτρόπως κατεμάστιζον τοὺς κατοίκους τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης χώρας. Οὐχ' ἦττον ὁμως, ὁ γενικὸς προβλεπτής, διέταξε τὴν ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων ἐπιλέκτων φρούρησιν τῶν παραλιῶν τῆς Κασσιώπης, τοῦ Σιδαρίου, τῆς Παλαιοκατστρίτσας καὶ ἐτέρων ἄλλων μερῶν, πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν κινήματων τῶν Δουλικινιωτῶν, ὧν τὰ πλοιάρια πραγματικῶς κατέπλευσαν εἰς Κασσώπην τὴν 1 Αὐγούστου.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἀπηγορεύθη ἢ ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰκογενεαῖς ὑπηρεσίαι τῶν στρατιωτῶν, καὶ συνήθησαν ἅπαντες εἰς τοὺς οἰκείους στρατώνας. Ὡς ἐκ τοῦ μέτρου τούτου προσβλέπετο μεγίστη ἔλλειψις ὑπηρετῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἡμερομίσθιον αὐτῶν ἦτο λίαν εὐτελες, ἐν ᾧ τὸ ἡμισυ αὐτοῦ μετὰ τοῦ μισθοῦ ὅπερ ἀπελαμβάνον ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς οἰκίας ἐπῆρκει εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν, ὑπῆρχε φόβος μήπως ἀκολουθήσασιν πολλὰ ἀταξίαι καὶ κλοπαί.

Τὴν νύκτα τῆς 18 τοῦ μηνὸς τούτου Ἀλβανοὶ τινες τοῦ Βούνου καὶ Κηπαροῦ ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Ἀλμυροῦ, ἐφόρμησαν κατὰ τινος πρὸς τὸ χωρίον Σφακερὰ διακειμένης μεγάλης καλύβης, κατελήστευσαν αὐτήν, καὶ ἠχμαλώτησαν τοὺς ἐκεῖ παρευρισκομένους, ἐν οἷς τὸν κύριον Χριστόδουλον Θεριογιάννην, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἐπιστατοῦντας εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν βαλανιδίων. Ἐνταῦθα ὁ Ἀρλιώτης προσθέτει τὴν ἐξῆς παρατήρησιν, εἰκονίζουσαν τὴν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατάστασιν τοῦ τόπου· αἰδοῦ «τί συμβαίνει εἰς τὰς παραθαλασσίους κατοικίας! » ἀπαιτοῦνται πύργοι ὠχυρωμένοι μετὰ ἀντισηκοτῶν » γεφυρῶν, ἵνα οἱ ἐν αὐτοῖς διαμένοντες δύνανται νὰ » ὑπερασπισθῶσι καὶ κατὰ πενήτηκοντα ληστῶν, ἐὰν » οὗτοι μὴ ἔχωσι πυρρόβλα.»

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Τὴν 10 Ἰανουαρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους 1778, με-
ταβὰς ὁ Ἀρλιώτης εἰς Κασσώπην εὗρεν ἐν τῷ μικρῷ
αὐτῆς φρουρίῳ τὸν κερκυραῖον ταγματάρχην τῶν ἐπι-
λεκτῶν Μπούαν, ἀποσταλέντα παρὰ τοῦ γενικοῦ προ-
βλεπτοῦ ἵνα προσκαλέσῃ νὰ συνέλθωσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν
ἀπὸ Δουκᾶτων ἄχρι Νιβίτισης Ἀλβανῶν πρὸς συμβιβα-
σμὸν ἀναφουμένων τινῶν διενέξεων· εἶχον δὲ ἀφιχθῆ
ἅπαντες ἐξαιρουμένων τῶν τῆς Νιβίτισης. Κατὰ δὲ τὸ
θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως
ὅτι ἡ πανώλης ἐλυμαίνεται τὴν Κωνσταντινούπολιν,
τὸ Γαλαξείδιον, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰ Ἰωάννινα,
ἅπαντες ἐν Κερκύρᾳ διετέλου ἐν μεγίστῃ ἀνησυχίᾳ καὶ
προφυλάξει, ὥς καὶ αὐτὴ ἡ λιτανεία τοῦ ἁγίου Σπυ-
ρίδωνος τῆς 11 Ἀπριλίου ἐτελέσθη λίαν πρωτὶ καὶ ὀλί-
γοὶ ἦσαν οἱ παρευρισκόμενοι· κατὰ δὲ τὸν Σεπτέμβριον
ἐνέσκηψεν ἡ εὐφρογία, ἥτις ἦδη ἐν Ζακύνθῳ εἶχεν ἐπι-
φέρει μεγίστην θραῦσιν μάλιστα ἐν τῇ νεολαίᾳ· εἶδει-
νῶθη δὲ καὶ ἐνταῦθα κατὰ τοῦ; ἐπομένους μῆνας, ὥς
καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐμβολιασθέντας προσέβαλε, καὶ πολ-
λοὶ ἀπέθνησκον. Τὸν Δεκέμβριον ἡ νόσος παντοῦ τῆς
νήσου εἶχε διαδοθῆ, καὶ διήρκησεν ἐπὶ ὀλόκληρον ἔτος.

Τὸ ἔτος 1779 παρουσιάζετο ὑπὸ ἐπίφοδον ὄψιν,
ἐνεκα τῆς ἐπικρατούσης ἤδη ἀπὸ τοῦ προηγουμένου
Δεκεμβρίου ἀνομβρίας· ἡ πόλις ἐξερεῖτο ποσῆμου ὕδα-
τος, διότι καὶ αὐτὰ τὰ φύρατα τοῦ Ἄβραμίου λόφου
εἶχον σχεδὸν ἀποξηρανθῆ. Τσαύτη δὲ ἦτο ἡ ἀνησυχία
καὶ ὁ φόβος τῶν ἀσθενειῶν, ὥς τε περὶ τὸ μεσονύκτιον
τῆς 14 Μαρτίου ὁ Ἀρλιώτης, ὅς τις εὕρισκετο ἐν τῇ
ἐξοχικῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ, ἔλαβε διὰ ταχυδρόμου ἐπιστολὴν
τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἰγειονομείου προβλεπτοῦ, αἰτοῦντος ἐπη-
γόντως, ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως, πληροφορίας περὶ τῆς
διαδοθείσης εἰδήσεως ὅτι ἐνεκα εἰσκομιζόμενων εἰς Χω-
ρεπισκόπους μαλλίνων σκεπασμάτων εἶχεν ἐν τῇ κώμῃ
ἐκείνῃ ἐνσκήψαι ἡ πανώλης, καὶ ὅτι πολλοὶ αἰφνας

ἀπέθνησκον. Πάντα δὲ ταῦτα ἦσαν ψευδῆ, καὶ διή-
γειρον γέλωτα εἰς τὸν Ἀρλιώτην. Οὐχ ἦττον ὁ-
μῶς, ἡ ἀνομβρία παρετείνετο· περὶ δὲ τὰ μέσα Ἀπρι-
λίου αἱ δημόσιαι λέμβοι μετεκόμεζον ὕδωρ ἀπὸ τῆς
πηγῆς τοῦ Καρδακίου εἰς τὰς δεξαμενάς τοῦ παλαιοῦ
φρουρίου, τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, καὶ εἰς τινὰς
ἄλλας τῆς πόλεως· ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ ἐτελοῦντο λιτα-
νεῖαι καὶ εὐχαὶ ὅπως ἐπέλθῃ βροχὴ ἐπιφέρουσα θερα-
πείαν εἰς τὸν μαρασμὸν τῶν φυτῶν καὶ εἰς τὰς πολ-
λὰς ἀσθενείας εἰς ἃς τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπέκειντο.

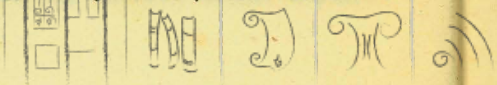
Τῇ 8 Ἀπριλίου ἀφίχθη τουρκικὸς στόλος συγχεί-
μενος ἐκ δώδεκα μεγάλων πλοίων μετὰ δώδεκα χιλιά-
δων ἀνδρῶν ἀπεστέλλετο εἰς Πελοπόννησον πρὸς ἐκ-
δίωξιν τῶν Ἀλβανῶν καὶ αὐτῶν τῶν προηγουμένων
πεμφθέντων Δουλικιωντῶν, οἵτινες εἶχον ἐμφωλεύ-
σει ἐν τῇ ἀτυχῇ ἐκείνῃ χώρᾳ, καὶ ἐβασάνιζον ἀδια-
κρίτως Ἕλληνας καὶ Τούρκους. Τῇ δὲ 25, τὸ ὑπὸ εὐ-
γενῶν κερκυραίων καταρτισθὲν στρατιωτικὸν σύνταγ-
μα συνεστήθη ἐνταῦθα ὀριστικῶς, διὰ τοῦ διορισμοῦ
τοῦ συνταγματάρχου Ἰωάννου Τριβόλη, τοῦ ταγμα-
τάρχου Αὐγουστίνου Βαρούχα, καὶ τῶν ἐτέρων ἀξιω-
ματικῶν. Τὰ περὶ πολέμου θρυλήματα καὶ ἡ ἀκροσφα-
λῆς κατάστασις τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐφρούρουσαν ὀλίγι-
στοιστρατιῶται, ὑπηγόρευσαν εἰς τὸν γενικὸν προ-
βλεπτὴν τὸ μέτρον τοῦτο. Περιεμένετο δὲ ἐκ Βε-
νετίας ἡ τῆς γερουσίας ἐγκρίσις. Ἐκαστος λοχαγὸς ὤφει-
λε νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ καὶ νὰ συντηρῆ δι'
ιδίων ἐξόδων λόχον συγχείμενον ἐκ τεσσαράκοντα ὀκτώ
στρατιωτῶν πρὸς τούτους, οἱ Κερκυραῖοι λοχαγοὶ ὤφει-
λον νὰ συντηρῶσιν, ἐπίσης ἐξ ἰδίων, τοὺς δύο τοῦ
αὐτοῦ συντάγματος λόχους, τοὺς διοικουμένους ὑπὸ
δύο βενετῶν λοχαγῶν, ὥς τε ὑπελογίζετο ὅτι ἕκαστος
λοχαγὸς ὤφειλε νὰ δαπανᾷ διὰ τὴν νεοσυλλεξίαν, τὸν

περίπου φλωρία· οί δὲ στρατιῶται ἀπελάμβανον μνη-
 νιαίον μισθὸν ἐνὸς φλωρίου καὶ τεσσαράκοντα λιτρῶν
 διπύρου. Ἐν τούτοις ἐλέγτο ὅτι· οί Τούρκοι καθ' ἑλθόν
 διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης· εἰς τὴν Πελοπόννησον,
 καὶ ὅτι τὰ πλοία αὐτῶν ἀπέκλειον τὴν εἴσοδον τοῦ
 κόλπου τῆς Ναυπάκτου, διὰ νὰ διακωλύσωσι τὴν φυ-
 γὴν τῶν καταδιωκομένων ληστῶν. Εἶχον δὲ συλλη-
 φθῆ ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τινὰ κεφαλληνιακὰ καὶ ζα-
 κύνθια πλοίαρια μεταβιβάζοντα εἰς τὴν ἀντίπεραν
 τοὺς Ἀλβανούς· καὶ οὗτοι μὲν ἀλυσσοδέθησαν, οί δὲ
 πλοίαρχοι ἀπηγγωνίσθησαν. Ἐνταῦθα δὲ ἀφικνούντο
 καθ' ἐκάστην ταχυδρόμοι ἐκ Ζακύνθου, ὁ δὲ γενικὸς
 προβλεπτής ἀντεπέστειλε συχνάλις δι' Ἰδρουῦντος μετὰ
 τῆς Βενετίας, διατέλει δὲ ἐν ἀμχανία καὶ ἀπελπισία
 φοβούμενος πρόσβολήν τινα ἐκ μέρους τῶν Τούρκων.
 Τὴν πρωτὴν τῆς 10 Μαΐου ἡ μακρόθεν ἐμφάνισις ἐξ
 Ἀνατολῶν ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ πλοίων, διήγειρε μεγάλην κί-
 νησιν εἰς τοὺς πολίτας, οἵτινες ἔδραμον εἰς τὴν πλα-
 τείαν ὅπως ἴδωσι καὶ διακρίνωσιν αὐτὰ· ἀλλ' ὁ περὶ
 μεσημέριαν πνέων βόρειος ἀνεμὸς τὰ ἀπεμάκρυνε καὶ
 δὲν ἐφάνησαν πλέον. Ἐλέγτο ἀκολούθως ὅτι ἦσαν τὰ
 πλοία τῶν Δουλκινιωτῶν, οἵτινες τέλος πάντων ἀπε-
 μακρύνοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔ-
 φθασεν ἐξ Ἰδρουῦντος ταχυδρόμος, κομίζων κατὰ τὰ
 περιεδόμενα, ἐκ μέρους τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως,
 πληρεξουσιότητα πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτήν, ἵνα
 πράξῃ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ τόπου, ὅ,τι ἡ σύνεσις
 καὶ ἡ δξυδέρκεια αὐτοῦ ἤθελον τῷ ὑπαγορευσεῖ ὑπέσχε-
 το δὲ ἡ κυβερνησις, ὅτι ἤθελε πέμψει καὶ τινὰς φρε-
 γάτας πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς νήσου. Ὁ ἐπὶ προφάσει
 τῆς ἐκδιώξεως τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῶν Δουλκινιωτῶν
 ἐξοπλισμὸς τῆς Τουρκίας εἶχε διεγείρει μεγάλας ὑπο-
 νοίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως μετὰ ταῦτα ἐξηλέγχθησαν ἀνυ-
 πόστατοι. Ἐν τούτοις ὁ γενικὸς προβλεπτής διέταξε,

τὴν 12 τοῦ μηνὸς τούτου, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πό-
 λιν ἅπαντες οἱ τῆς σημαίας Γαστουρίου ἐπίλεκτοι,
 ἀπὸ πολλῶν δὲ ἡμερῶν οἱ τῆς πόλεως νεοσύλλεκτοι
 διηνωκτέρευον ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ, καὶ μόνον τὴν
 πρωτὴν ἀπελύοντο. Οἱ ἐπίλεκτοι ὑπεχρῶθησαν νὰ
 καθαρίσωσι τὴν ὑπὸ τὰ τείχη παραλίαν, ἀπὸ τῆς πύ-
 λης τοῦ ἁγίου Νικολάου ἄχρι τῆς οἰκίας Μοτζάνεγα,
 ἐκ τῶν πολλῶν σκυβάλων, ἅτινα ἀλλεπαλλήλως ἐ-
 πιρριπτόμενα ἀνυψοῦντο μέχρι τοῦ χείλους τῶν τει-
 χῶν. «Περὶ τῶν γινομένων ἐπιδείξεων, προπαρα-
 » σκευῶν, ὀχυρώσεων—γράφει ὁ Ἀρλιώτης—μόνον
 » ὀλίγοι νοήμονες μειδιῶσιν, ἀλλ' ἅπαντες οἱ τῆς
 » πόλεως, τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς κάτοικοι
 » πιστεύουσιν ὅτι ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν οἱ Τούρκοι
 » θέλουσι παρουσιασθῆ ἐνώπιον τῶν φρουρίων μας, καὶ πο-
 » ρηορήσει τὴν πόλιν. Δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῆ
 » πόσαι μωρολογίαι καὶ ἀνοησίαι λέγονται μετὰ σοβα-
 » ρᾶς πεποιθήσεως.» Εἰτεκομίζοντο δὲ λίαν κατεσπυ-
 σμένως εἰς τὴν πόλιν ἔλαιον καὶ ἄλλα χρήσιμα εἶδη. Τῇ
 δὲ 14, ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ φρουράρχου ἐγένετο πολεμι-
 κὸν συμβούλιον· ἐσχεδιάσθη ὁ τρόπος τῆς ἀμύνης, προσ-
 διωρίσθησαν αἱ οἰκίαι τῶν διαφόρων ταγμάτων θέσεις,
 καὶ τὸ σύνθημα διὰ τοῦ ὁποίου ἤθελον προσκληθῆ ἅπαν-
 τες εἰς τὰ ὄπλα. Εἰς τῆ αὐτῆν ἀκμὴν, προσθέτει ὁ Ἀρ-
 λιώτης, ἔφθασεν ὁ πανικὸς φόβος τῶν κυβερνητῶν μας!
 Πρῶτον σημεῖον ἤθελεν εἶσθαι δύο ἀλλεπάλληλοι· ἐκ
 τῆς πρωτοφυλακῆς κανονοβολισμοί, καὶ μετ' αὐτοῦς
 τυμπανοκρουσία, εἰς τὴν ὄφειλον ν' ἀπαντήσωσιν ἐπί-
 σης διὰ τυμπανοκρουσίας τὰ ἄλλα φυλακεία· οἱ στρα-
 τιῶται λαβόντες ἀμέσως τὰ ὄπλα, καὶ ὑπὸ τοὺς
 οἰκειοὺς ἀξιωματικοὺς, ὄφειλον νὰ δράμωσιν εἰς τὰς
 προσδιορισθείσας θέσεις πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ.
 Μετ' αὐτῶν δὲ ἔπρεπε, κατὰ τὸ εἰρημένον σχέδιον, νὰ
 ἐνωθῆ καὶ ἡ πολιτικὴ στρατιὰ, (milizia urbana) «ἡ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΞΟΥΡΙΟΥ

» τις, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἀγνοῶ ποία εἶναι, καὶ τί-
» νι τρόπον θέλει παραταχθῆ.»

Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 8 Μαΐου, ἀπαριθμῆι ὁ Ἀρλιώ-
της τὰς πολλὰς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐναντίας περι-
πτώσεις, ἐπὶ βλάβῃ ἰδίως τῶν γεωκτημόνων καὶ τῶν
ἐμπόρων ἦσαν αὐταί, πρὸ πάντων, ἡ ὀλίγη ποσότης καὶ
κακὴ ποιότης τοῦ ἐλαιοκάρπου· τὸ δριμύτατον ἐπι-
κρατοῦν ψυχρός, ἕνεκα τοῦ ὁποίου οἱ χωρικοὶ δὲν ἠδου-
νήθησαν, κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ χειμῶνος, νὰ ἐρ-
γασθῶσιν εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα· ἡ μηδεμίᾳ ζήτησις οἴ-
νου, τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀφθο-
νος μὲν ποσότης ἀλλὰ κακίστης ποιότητος· ἡ ἐπίμο-
νος ἀνομβρία, ἥτις ἐκώλυεν πᾶσαν ἀγροτικὴν ἐργασίαν,
τὰ δὲ σποράδην ἀναφυόμενα σιτηρὰ ἐφθείροντο ὑπὸ τοῦ
σιώληκος κοινῶς καλουμένου λάλα· ἡ ὥς ἐκ τούτου
ὑπερτίμησις αὐτῶν· πρὸς ἐπίμετρον δὲ τῶν δυστυχιῶν,
τὰ περιεδομένα τῶν Τούρκων ἐπιφόβα κινήματα, καὶ
αἱ ἐν τῇ πόλει πολεμικαὶ προπαρασκευαί. Πάντα δὲ
ταῦτα συνετέλουν, ὅπως χωρικοὶ καὶ χρεῶσαι ἀπο-
ποιῶνται πᾶσαν πληρωμὴν ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν ὀφει-
λομένων μεριδίων ἢ χρημάτων.

Τῇ 19 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὁ μέλλων νὰ ἱερωθῆ Νικη-
φόρος Περδικάρης ἀπῆλθεν εἰς Δέλβινον, ὅπως χειρο-
τονηθῆ πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας
ἐκείνης, ἐπειδὴ ἡ ἡμετέρα νῆσος ἐστερητο ὀρθοδόξου
ἀρχιερέως· τῇ δὲ 21 συνέβη ἐν τῇ κώμῃ Βαλανίου τρα-
γικόν τι συμβῆναι γυνήτις ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο ἀπέπνιξε τὸ
θηλάζον αὐτῆς βρέφος· ἐπειδὴ δὲ ὁ σύζυγος τὴν ἐπέ-
πληξεν, αὕτη ἔτι μᾶλλον ἀπεπισθεῖσα καὶ περιελθοῦ-
σα εἰς ἀπόγνωσιν ἐδηλητηριάσθη. «Ἴδου, γράφει ὁ
» Ἀρλιώτης, ὅτι καὶ εἰς τὰς καλύβας τῶν πτωχῶν δια-
» δραματίζονται σπικραζόμενοι σκηναὶ, ἕνεκα ὑψηλῶν
» αἰσθημάτων!»

Τῇ 27, ὁ γενικός πρόβλεπτής, προσκαλέσας τοὺς

ἀξιωματικοὺς τοῦ κερκυραϊκοῦ συντάγματος, πύχαρι-
στησεν αὐτοὺς διὰ τὴν πρόθυμον συνδρομὴν των, καὶ
ἀνῆγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν σύ-
στασιν τοῦ στρατιωτικοῦ ἐκείνου σώματος.

Γράφων ὁ Ἀρλιώτης, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 3 Ἰου-
νίου, περὶ τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων, ὅπως συμ-
περιληφθῆ τις μεταξὺ τῶν εὐγενῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἐκ
τῶν 450 μελῶν τοῦ συμβουλίου, ἅτινα δικαιοῦνται
νὰ τὸν ψηφίσωσι, μόλις 50 ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἀκέραιοι,
οἱ δὲ λοιποὶ, ἅμα ἐννοήσωσιν ὅτι ὁ ὑποψήφιος εἶναι
εὐπορος, ἀποφασίζουσι νὰ τὸν ἀποδεκατίσωσιν. Οἱ σύν-
δικοι ἀπῆτουν ἐπίσης γενναῖα δῶρα, καὶ αὐτοὶ οἱ ἀν-
τιπρόσωποι τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως εἶχον ὁμοίως
πλεονεκτικὰς ἀξιώσεις.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου, ἀφικνοῦντο
σχεδὸν καθ' ἑκάστην πλοῖα ἐκ Βενετίας κομίζοντα
στρατεύματα, ὅπλα, πολεμφοδία καὶ δίπυρον. Ἡ βε-
νετικὴ πολιτεία ἐδείκνυε πρόθεσιν νὰ ἐφοδιάσῃ καὶ ἐξο-
πλίση ἐντελῶς τὴν χώραν ταύτην. Ἐλέγετο δὲ, ὅτι οἱ
Ἀλβανοὶ καὶ Δουλκινιώται ἐσυνθηκολόγησαν μετὰ τοῦ
καπιτὰν πασᾶ, ἀλλ' ὅτι οὗτος ἔμελλε νὰ διαμείνῃ
ἐπὶ τινα χρόνον εἰσέτι ἐν Πελοποννήσῳ. «Ἄς ἴδωμεν λοι-
» πόν, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ποῦ ὁ σκηπτὸς θέλει ἐνσκή-
» ψει κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, διότι πολλὰ διαθρυλοῦν-
» ται, καὶ οἱ Τούρκοι εἰσέτι εἶναι λίαν ἐπιφοβοὶ.»

Διαρκούντος τοῦ μηνός τούτου, εἰς λοχαγὸς μεθ' ἐ-
νός λοχίου περιήρχοντο τὴν ἐξοχὴν πρὸς σύναξιν ἐρ-
γατῶν διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τῶν ἐν τῷ παλαιῷ φρου-
ρίῳ στρατώνων· τὴν δὲ 14 διάφοροι Ἀλβανοὶ ἀπεπι-
βάσθησαν εἰς Ἀλμυρὸν καὶ ἠχμαλώτισαν παντοπώλην
τινὰ, ἀφ' οὗ κατελήστευσαν τὸ ἐργαστήριόν του. Ἡ
ἀνομβρία ἐξηκολούθει, καὶ αὐτοὶ οἱ μεγαλήτεροι ἐν τῇ
ἐξοχῇ χειμάρροι εἶχον παντελῶς ἀποξηρανθῆ.

Τῇ 25 ἀφίχθη ὁ νέος γενικός πρόβλε-
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

πτής Ἰάκωβος Γροδενίγος, ὅστις δὲν ἠθελῆσεν οὐδεμίαν ἐπίσημον ὑποδεξίωσιν. Ἀπεβιβάσθη δὲ περὶ τὴν νύκτα εἰς τὸ Μανδράκιον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον. Ἄπαντες προσεδώκουν παρ' αὐτοῦ τακτοποιήσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, ἀφθονίαν καὶ δικαιοσύνην. Τῇ 29, διέταξε νὰ προσδιωρίζηται ἡ τιμὴ τῶν κρεάτων καὶ τῶν ἰχθύων, ἐν ᾧ προηγουμένως ἐξηρτάτο αὐτὴ ἐκ τῆς θελήσεως τῶν πωλητῶν ὁ Ἀρλιώτης ὅμως ἐφοβῆτο μήπως τὸ μέτρον τοῦτο συνπιφέρῃ, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὴν ἔλλειψιν τροφίμων.

Κατὰ τὴν 5 καὶ 6 τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἤρχισε τέλος πάντων νὰ πίπτῃ ἡ τοσοῦτον ποθουμένη καὶ ἀναγκαία βροχῆ, ἥτις ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἐπιφέρουσα ἀναψυχὴν τινὰ καὶ θεραπείαν εἰς τὴν πάσχουσαν τῶν κατοίκων ὑγίαν καὶ εἰς τὰς πολλὰς τῶν ἀγοῶν ζημίαν. Οὐχ ἦττον ἡ εὐλογία ἐξηκολούθει ν' ἀποδαίνη, πρὸ πάντων ἐν τῇ ἐξοχῇ, θανατηφόρος καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἤδη κατὰ τὴν ἡλικίαν προβεβηκότας.

Οἱ φόβοι τοῦ Ἀρλιώτη ὡς πρὸς τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα τῆς ἐπιβληθείσης διατιμῆσεως δὲν ἦσαν ἀνυπόστατοι· τῇ 14 παντελής ἦτο ἡ ἔλλειψις κρεάτων ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ὁ γενικὸς προβλεπτής ἀπέστειλε σκλαβούλους στρατιώτας εἰς τὰς οἰκίας τῶν κρεοπώλων, ἵνα διαμείνωσιν ἐκεῖ καὶ συντηρῶνται δαπάνη τῶν οἰκόντων, μέχρις οὗ πειθαναγκασθῶσιν οὗτοι νὰ φέρωσι κρέας εἰς τὴν ἀγοράν. Ὁμοίαν ποινήν ἐπέβαλε καὶ εἰς τοὺς ἀπειθήσαντας ἀλιεῖς, καὶ τὸ αὐστηρὸν τοῦτο μέτρον ἐπανάφερον ὅπως οὖν τὴν τάξιν.

Καθ' ὅλον τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1780, ἐξηκολούθει ἡ σιτοδεία· ὄλαι αἱ ἀποθῆκαι τῶν σιτηροπώλων ἦσαν παντελῶς κεναί· ἀφίχθη δὲ ἐξ Ἠπείρου κεφαλληνιακοῦ πλοίου, μετὰ ἐξήκοντα μοδίων ἀραβοσίτου, οἱ χωρικοὶ ἔσπευσαν ν' ἀγοράσωσιν αὐτὸ ἀντὶ τριῶν περι-

που τετάρτων ταλλήρου τὸ μουζούριον, ὅπως δὲ κατασταλῇ ἡ ἐκ τῆς συρροῆς αὐτῶν προκύψασα σύγχυσις καὶ τὰ διεγερθέντα παράπονα, ἐλήφθη πρόνοια ν' ἀπονεμηθῶσιν εἰς ἕκαστον χωρικὸν μόνον δύο μουζούρια. Ἐκομίσθη, πρὸς τοῦτους, ἐξ Ἠπείρου, καὶ ὀλίγος σίτος, ὁ ὅποιος ἐπωλήτο ἐν τάλληρον περίπου τὸ μουζούριον. «Ἐν βραχυλογίᾳ — περαίνει ὁ Ἀρλιώτης — ἐν τῇ εὐλογημένῃ ταύτῃ πόλει ἔλλειπousι τὰ πάντα· σιτηρὰ, ὄσπρια, ὀρύζιον, ζυμαρικά, δίπυρον· καὶ αὐτὸ τὸ κρέας εἶναι ὀλίγον καὶ κακῆς ποιότητος· ἐὰν ἐξῆκολούθησιν τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων, καὶ δὲν προφθάσωσιν ἐγκαιρῶς αἱ περιμενόμεναι ἐκ Βενετίας προμήθειαι, θέλει ἐπαναστατήσῃ ὁ λαός. Τοιοῦτω τρόπῳ διοικούμεθα!»

Τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνός, οἱ ἐκ Νιβίτσης Ἄλβανοὶ, συνέλαβον κερκυραίους τινὰς κυνηγούς, μετὰ τοῦ ἐκ Μανδουκίου ἀρχηγοῦ αὐτῶν, Πασχάλη Δονᾶ, καὶ τῆς λέμβου τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ. Εἶχον οὗτοι μεταβῆ εἰς Ἠπειρον πρὸς ἄγρευμα, διὰ τὸ ἐπίσημον συμπόσιον ὅπερ αὐτὸς ὁ γενικὸς προβλεπτής ἐμελλε νὰ δώσῃ εἰς τοὺς πολίτας, καὶ τὸ ὁποῖον πραγματικῶς ἐδόθη τῇ 10 Φεβρουαρίου. Συγχρόνως δὲ ἀνηγγέλη ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Αὐλώνος κατέλαβον ἅπαντα τὰ ἐκεῖ προσορμισθέντα, πρὸς φόρτωσιν σιτηρῶν, κερκυραϊκὰ πλοιάρια.

Τὴν πρωίαν τῆς 1 Φεβρουαρίου, κατέπλευσαν δύο ἄλβανικὰ πλοῖα κομίζοντα 150 μῦδια ἀραβοσίτου, καὶ ἕτερον πλοῖον ἐκ Πρεβέζης μετὰ 40 μοδίων ἀραβοσίτου, καὶ ποσότητός τινος σίτου καὶ ἀλεύρου. Κατὰ δὲ τὰς ἐπομένους ἡμέρας ἀφίχθησαν ἐκ Βενετίας φορτηγὰ μετὰ σίτου, ἀραβοσίτου, ἀλεύρου, ὀρυζίου καὶ δίπυρου· ἐπομένως τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ, ὁ Ἀρλιώτης ἔγραφε· «εἰμεθα πλέον ἐκτὸς κινδύνου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔλλειψιν τροφίμων!»

Τὴν νύκτα τῆς 7 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀπεβίωσεν ὁ μέ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

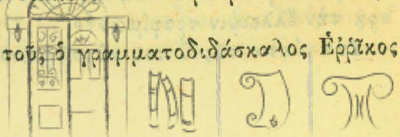
γας πρωτοπαπᾶς Ἀλοΐσιος Καπάδοκας, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἐγένετο ἡ ἐπίσημος αὐτοῦ κηδεΐα, καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. Κατὰ δὲ τὴν 27 Ἀπριλίου ἐψηφίσθη, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, μέγας πρωτοπαπᾶς ὁ σακελλάριος Ἐμμανουὴλ Χαλικιόπουλος.

Ἦδη ἀπὸ τῆς 16 Φεβρουαρίου ἤρχισεν ἐκ νέου ἡ ἔλ-
λειψις κρεάτων, ὃ δὲ γενικὸς προβλεπτής ἀπηγόρευσε
τὴν ἐκ τῶν προστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς εἰσαγωγὴν
αὐτῶν, ἔχων, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, τὴν παράλογον
ἀξίωσιν, ὅτι τοιοῦτω τρόπῳ, ἐὰν εὐρίσκωνται βόες ἐν
ταῖς περιοχαῖς τοῦ Γύρου καὶ τοῦ Ὄρους, ἤθελον με-
τακομισθῆ εἰς τὴν πόλιν· διέταξε δὲ αὐστηρῶς νὰ δη-
μευθῶσιν ἅπαντα τὰ διὰ τῆς βασιλικῆς πύλης εἰσκο-
μιζόμενα κρέατα. Διαταγῇ δὲ αὐτοῦ ἐπεχειρήθη κα-
τασκαφὴ νέας τινος δεξαμενῆς ἀπέναντι τοῦ παρὰ τῇ
πύλῃ Ραϊμόνδας μεγάλου στρατῶνος.

Περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, μολονότι ὑπῆρχε ἀρκετὴ
ποσότης ἀραβοσίτου, καὶ ἐπωλήτο εἰς μετρίαν τιμὴν,
οὐχ ἥτιον οἱ χωρικοὶ ἐλιμώτουν, ἕνεκα ἐλλείψεως
χρημάτων· ἡ ἀφερεγγυότης καὶ ὑπερημερία αὐτῶν,
παρατηρεῖ ὁ Ἀρλιώτης, ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ
δανίζῃ οὐδεὶς εἰς αὐτοὺς, οὔτε ἀντὶ τόκου, οὔτε ἀντὶ
ἐλαίου. Οἱ σύνδικοι ἤρχισαν νὰ διανέμωσιν ἀραβοσί-
τον εἰς τὴν ἐξοχὴν, μετὰ προθεσίαν ὀλοκλήρου ἔτους
διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπραξάν τοῦτο, προσ-
θέτει ὁ Ἀρλιώτης, οὐχὶ μόνον ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως,
ἀλλ' ἐκ τῆς ἀμνηχανίας εἰς τὴν διετέλουν, ἕνεκα τῆς με-
γάλης ποσότητος τὴν ὁποίαν εἶχον εἰσέτι ἀπώλητον.
Καὶ ὁ μὲν σίτος ἐτιμᾶτο δύο τρίτα ὃ δὲ ἀραβοσίτος
ἐν τρίτον ταλλήρου τὸ μουζούριον.

Τῇ 9 Ἰουνίου, ἀνηγγέλη ἐκ Βενετίας ὅτι ἡ κυβέρ-
νησις διέταξε τὴν διάλυσιν τοῦ κερκυραϊκοῦ συντάγ-
ματος.

Τῇ 21 τοῦ αὐτοῦ, ὁ γραμματοδιδάσκαλος Ἐρρίκος

Σπαρῆς ἔδωκε μελοδραματικὴν ἐσπερίδα, ἐν ἣ ὀί μα-
θηταὶ αὐτοῦ, μεθ' ὧν συγκατελέγοντο καὶ δύο υἱοὶ
τοῦ Ἀρλιώτη, ἀπεστήθισαν διάφορα ποιημάτια, ἐ-
νώπιον πολυπληθοῦς συναθροίσεως ἑλλήνων καὶ λα-
τίνων ἱερέων, εὐγενῶν, ἀξιωματικῶν, πολιτῶν πάσης
τάξεως, καὶ κυριῶν. Τὴν ἐπιούσαν ὁ διδάσκαλος, μετὰ
ἐννέα μαθητῶν, μετέβη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ γενικοῦ
προβλεπτοῦ, καὶ ἐζήτησε νὰ παρουσιασθῆ μετ' αὐτῶν,
ἵνα προσφέρωσι τὸ βιβλίον τῶν ἀπαγγεληθέντων ποιη-
μάτων· ὁ προβλεπτής ἐδέχθη μὲν τὸ βιβλίον, δὲν ἐπέ-
τρεψεν ὅμως νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιόν του οἱ μαθη-
ταὶ, λέγων νὰ ἐπιστρέψωσι τὴν αὖριον. Ὁ Ἀρλιώτης
δὲν σημειοῖ, ἀν ἐπνηῆλθον· πιθανῶς ὁ διδάσκαλος ἐν-
νόησεν ὅτι ἦτο περιττὴ δευτέρα ἐπίσκεψις, μάλιστα
δὲ μετ' ὀλίγους μῆνας ἀνεχώρησεν εἰς Βενετίαν.

Περὶ τὴν δείλην τῆς 25, ὁ γενικὸς προβλεπτής ἀφή-
ρεσε τὴν φρουρὰν ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ ἰδιαιτέρου τῆς
νήσου προβλεπτοῦ Δολφίνου, ὀργισθεὶς δὴθεν διὰ τινὰ
ἔλλειψιν ἐθιμοταξίας· ἐψιθυρίζετο ὅμως ὅτι ὁ Δολ-
φίνος ἤθελε νὰ ἐμπορευθῆ εἶδη τινὰ κομισθέντα παρὰ
τινος πλοίου ἐκ Σινιγαλίας.

Τὴν πρωτὴν τῆς 16 Αὐγούστου, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ
διαφόρων ἄλλων ἀπῆλθεν εἰς Βουθρωτὸν, ἐνθα εἶχεν
ἀφιχθῆ ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τούρκος ἀπεσταλ-
μένος, ἵνα ἐγκαταστήσῃ τοὺς Βενετοὺς εἰς τὴν κατο-
χὴν τῆς παρὰ τῇ Βρίνη πεδιάδος μέχρι Ζάρας καὶ Μουρ-
σιας, πρὸς τὴν Κονίσπολιν καὶ τὸ Ἐξαμίλιον, καὶ πρὸς
τὸ Δικούρσιον καὶ τὴν Νιβίτσαν· συναδεδέυτο οὗτος ὑπὸ
τοῦ Σελίμ πασᾶ τοῦ Δελβίου. Ἡ συντροφία τοῦ Ἀρλιώτη
συνίστατο ἐκ δεκατεσσάρων ἀτόμων· ἐστάθμευον δὲ
παρὰ τὸ στόμιον τοῦ ἐν Βουθρωτῷ ὀμωνύμου ποτα-
μοῦ, πρὸς φρούρησιν, ἐν κάτεργον καὶ δύο μικρὰ βρί-
κια. Εἰς ἀπόστασιν βολῆς πιστολίου, ἀπὸ τοῦ στομίου
τοῦ ποταμοῦ, εἶχον ἐγερθῆ, δαπάνη τῆς βενετικῆς κυ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

θερνήσεως, τρεῖς σκηναί· ἡ μὲν διὰ τὴν φρουρὰν τῶν σκλαβούνων· ἡ δὲ διὰ τὸν ἀπεσταλμένον, τὸν πασσᾶν, καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν· ἡ δὲ τρίτη διὰ ἐτέρους τῆς αὐτῆς ἀκολουθίας Τούρκους· ἐστήθη καὶ τετάρτη μικροτέρα διὰ τινος ὀπλοφόρου τοῦ πασσᾶ. Εἰς διπλασίαν δὲ ἀπόστασιν εὑρίσκειτο ἄλλη διὰ τὸν βενετὸν διοικητὴν τοῦ Βουθρωτοῦ σκηνή, φρουρουμένη ὑπὸ τριάκοντα περίπου Γαριτσιωτῶν, Ποταμιτῶν καὶ Δευκιμινίων. Περὶ τὴν μεσημβριανὴν κατήλθον ἐκ Κονισπόλεως καὶ ἐκ τῶν περιχώρων τῆς Γουμενίτης, διευθυνόμενοι πρὸς τὴν σκηνὴν ταύτην, ὁ ἀγᾶς τῆς Κονισπόλεως μετὰ ἑκατὸν περίπου ὀπλοφόρων τούρκων· ἐπειδὴ δὲ ὁ βενετὸς διοικητῆς, διὰ τὸ πολυάριθμον αὐτῶν, ἤρνετο νὰ τοῖς ἐπιτρέψῃ νὰ προχωρήσωσιν, ἠγέρθη διένεξις καὶ ταραχὴ, καὶ ἅπαντες ἔλαβον τὰ ὄπλα. Ἐν ᾧ δὲ ὁ ἀγᾶς ἐπέμενε μετὰ μεγάλης ἰσχυρογνωμοσύνης, ἀποποιούμενος νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, καὶ ὠμίλει αὐθαδῶς πρὸς τὸν διοικητὴν, ὁ πασσᾶς ἀπέστειλεν αἰτήσιν ὅπως χορηγηθῇ ἡ διάβαισις εἰς ἐξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα μόνον ἐξ αὐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν αἰτήσιν ὁ διοικητῆς ἐνέδωκεν, καὶ οὕτως ἀπέληξεν ἡ ἔρις. Ἄπαντες σχεδὸν οἱ καταληστεύσαντες τὴν Πελοπόννησον Τουρκαλβανοὶ εἶχον ἐκεῖ συναθροισθῆ. Οἱ πλείστοι ἦσαν ὠραῖοι τὸ ἀνάστημα, πλουσίως περιβεβλημένοι χρυσοῦφανα ἱμάτια, μετ' ἀργυρῶν ὄπλων. Περὶ τὴν νύκτα ὁ Ἀρλιώτης καὶ οἱ συντρόφοι αὐτοῦ ἐπέστρεψαν, ἐπίσης δὲ ἦλθεν ὁ τοῦρκος ἀπεσταλμένος μετὰ τοῦ πασσᾶ τοῦ Δελβίνου. Ἐλέγχετο δὲ ὅτι, κατὰ τὴν συνομολογηθεῖσαν συνθήκην, παρεχωρήθη ὑπ' αὐτῶν ἐπισήμως εἰς τὴν βενετικὴν κυβέρνησιν ἡ κατοχὴ μόνον τοῦ Ἐξαμιλίου. Μετ' ὀλίγου δὲ ἡμέρας κατέπλευσε καὶ τὸ βενετικὸν κάτεργον κομίζον τὸν Πασχάλην Δονᾶν καὶ τοὺς ἐτέρους κυνηγούς ἀπολυθέντας, μετ' ὧν ἀπέδόθη καὶ ἡ λέμβος τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ· νέοι δὲ τινες Ἀλβανοὶ, αἰτινες,

μετὰ τὴν σύλληψιν τῶν κερκυραίων κυνηγῶν, εἶχον αἰχμαλωτισθῆ καὶ ἐφυλάττοντο ἐνταῦθα αὐστηρῶς καὶ σιδηροδέσμοι, ὡς ὄμοιοι, ἀμέσως ἠλευθερώθησαν.

Κατὰ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἔφθασεν ὁ νέος λατίνος ἀρχιεπίσκοπος κόμης Φραγγίσκος Μαρίας Φέντζης· ἡ ἐπίσημος εἴσοδος αὐτοῦ ἐτελέσθη τῇ 22 Νοεμβρίου, καὶ εορτάσθη μετ' πυροτεχνήματα ἐν τῇ πλατείᾳ, μουσικῆν συνωδίαν ἐν τῇ λέσχῃ, ἔνθα συνῆλθον ἅπαντες οἱ βενετοὶ εὐγενεῖς, πολλὰ κυρίαὶ καὶ αὐτὸς ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις βραδύτερον, τὸ αὐτὸ ἑσπέρας, ἔδωκεν ἐν τῷ ἀρχιεπισκοπείῳ πολυτελεῆ συναναστροφὴν, ἐν ᾗ ἦτο παρατεθειμένη καὶ τράπεζα μετὰ γλυκυσμάτων.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἡ ἐλαιοκαρπία ἀπέβη ἀθλία, χειροτέρα, ὡς γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἐκείνων τῶν ἐτῶν 1770 καὶ 1772· μ' ὅλον ὅτι δὲ τὸ ἔλαιον ἦτο κακίστης ποιότητος, οὐχ' ἦτον ὑπερετιμᾶτο, ὅπερ, ὡς προσθέτει αὐτὸς ὁ Ἀρλιώτης, οὐδεὶς ποτε ἤθελεν ἐννευρεθῆ.

Καὶ τὸ ἔτος 1781, ὑπῆρξε, πρὸ πάντων διὰ τὴν ἐξοχὴν, ἀτυχεστάτον. Ἐν ᾧ ὁ Ἀρλιώτης μέμφεται, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 22 Ἰανουαρίου, τὴν ἀδικαιολόγητον ὑπερμεριαν τῶν χωρικῶν, ἡ ὁποία τὸν εἶχεν ἀναγκάσει ν' ἀποφασίσῃ νὰ μὴ δανείζῃ πλέον εἰς αὐτοὺς, ἀνομολογεῖ ὅμως τὴν ἀφόρητον ἐλεσινὴν κατὰστασίν των· ὁ ἐλαιόκαρπος ὀλίγος καὶ ἐσθαρμένος, εἶχε προῶρος σωρευθῆ κατὰ γῆς, αἱ δὲ ῥαγδαῖαι βροχαὶ τὸν εἶχον κατασύρει καὶ ἀφανίσει, ὥστε οὐδεὶς ἐκ τῶν μᾶλλον προβεβηκότων ἐνθυμῆτο ὁμοίαν καταστροφὴν. Ἐπεκράτει ὅμως ἡ γνώμη, ὅτι αἱ διετεῖς ἐλαιοσοδῖαι ἤθελον ἀρχίσει ἐκ νέου νὰ συμπίπτωσι κατὰ τὰ περιττὰ ἔτη, ὡς ἤρχοντο μέχρι τῆς κατὰ τὸ 1716 πολιορκίας τῶν Τούρκων, ὅτε ἡ διετής ἀλληλου-

τῦτα διεψεύσθη. Διαρκούντος δὲ τοῦ ἔαρος, ἐλέγετο ὅτι ἡ πανώλης ἐλυμαίνεται τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου, ἰδίως κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, οἱ πυρετοὶ εἶχον τοσοῦτον διαδοθῆ ἐν τῇ νήσῳ, ὥστε κατηναλώθη ὅλη σχεδὸν ἡ κίνα τῶν φαρμακοπωλείων.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1782, ἀνεφύη ἐν Βουθρωτῶ διένεξις μεταξὺ τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν Τούρκων τῆς Κομισπόλεως, οἵτινες διεκώλυον τὸν κόμητα Σπυρίδωνα Γονέμην εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐν Βρίνη παραχωρηθεισῶν αὐτῷ ὑπὸ τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως γαιῶν, καὶ εἰς τὴν ἐπισκευὴν κατερειπομένου τινος πύργου· μάλιστα ἀντηλλάχθησαν καὶ πυροβολισμοὶ μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ διοικητοῦ στρατιωτῶν· ὁ δὲ γενικὸς προβλεπτής ἐσπευτε ν' ἀποστείλῃ ἐπικουρίαν ἀνδρῶν πρὸς ἐπίσχυσιν τῆς φρουρᾶς, καὶ οἱ Τούρκοι ἀπέστησαν τῶν ἐχθροπραξιῶν.

Τῇ 6 Μαΐου, ἀφίχθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ πρῶν ἐν αὐτῇ βάλιλος, ὅστις λαθῶν ἀμέσως ἐλευθέραν κοινωνίαν ἀπεθιβάσθη· ἐπειδὴ δὲ ἡ προέλευσις τοῦ ἤτο ἐκ χώρας ὑπόπτου, ἐλέγετο ὅτι ἔμελλε νὰ ὑποβληθῆ ἡ νῆσος εἰς κάθαρσιν, ὅπερ ὅμως δὲν ἐπέτρεψεν ὁ γενικὸς προβλεπτής.

Τὸ ἐπικρατῆσαν κατὰ τὸν προηγούμενον χειμῶνα δριμύ ψυχὸς καὶ ὁ ἐπιμόνως πνέων κατὰ τὸ ἔαρ λυβικὸς ἄνεμος, εἶχε φθίρει ἀπάσας τὰς ὀπώρας, αὐτὰ δὲ τὰ πρῶτα σπαρτὰ κατεστράφησαν ὑπὸ ἐντόμων καὶ μυῶν. Κατὰ τὸ θέρος, ἕνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος, ἐνέσκηψαν πολλαὶ ἀσθένειαι, ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ ἐπεκράτουν ρευματισμοὶ, βρογχίται καὶ βῆχες, ἐξ ὧν δεινῶς ὑπέφερον πρὸ πάντων τὰ μικρὰ παιδία.

Τῇ 27 Ὀκτωβρίου ἐτελέσθη ἡ ἐπίσημος εἰσδοδος τοῦ ἄρτι ἀφίχθέντος γενικοῦ προβλεπτοῦ Φόσκαρη.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Νοεμβρίου ἐκνήχθη ἡ παντελής ἀποτυχία τῆς ἐλπιοκαρπίας· οἱ χωρικοὶ δὲν προσέφερον πρὸς μίσθωσιν ὑπὲρ τὰ 3—4 μέτρα πρὸς 10—15 μῦδια καρποῦ, ὅστις οὐχὶ μόνον ἦτο ὀλιγὸς καὶ κακῆς ποιότητος, ἀλλὰ διὰ τὰς ἐπελθούσας ῥαγδαίας βροχὰς καὶ ἀνεμοζάλας εἶχε τελείως ἀφανισθῆ. «Οἱ ἰδιοκτῆται, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἔτι δὲ » μᾶλλον οἱ γεωργοὶ, μεθ' ὅλης τῆς καλῆς αὐτῶν » προαιρέσεως, ἔχουν νὰ παλαίωσι κατὰ τῶν στοιχείων, » τὰ ὅποια ἐναντιοῦνται εἰς τὰς ἐργασίας των.»

Μέχρι Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους 1783, τὸ ψυχὸς ἐξηκολούθει δριμύτατον, κατὰ δὲ τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔφθασεν εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν. Τὴν 27, ὁ Ἀρλιώτης περιηγήθη τὴν ἐξοχὴν, καὶ περιγράφει τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῶν κατοίκων, οἵτινες ἀποροῦντες καὶ μὴ εὐρίσκοντες δανιστὰς ἐστεροῦντο τοῦ πρὸς διατροφὴν ἀναγκαίου ἀραβοσίτου. ἤκουσε δὲ, ὅτι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν χωρικῶν μεγίστη πενία. Τὴν 31, οἱ κάτοικοι τῆς σημαίας τοῦ Σκριπεροῦ, ἰδίως ἐκεῖνοι τῶν Γιαννάδων, Μαρμάρου, Κανακάδων καὶ Λιαπάδων, βιασθέντες ὑπὸ τῆς πείνης προσέτρεξαν πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτὴν καθικετεύοντες βοήθειαν. Ἡ ἀξιοθρήνητος αὕτη κατάστασις παρστίνετο καὶ ἐδεινοῦτο. Περί τὴν δέιλαν τῆς μεγάλης Τρίτης, 11 Ἀπριλίου, ἐν ᾧ ὁ γενικὸς προβλεπτής ἐξήρχετο ἐκ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας τῆς Υ. Θ. τῆς Τενέδου, πολλοὶ κάτοικοι τῆς κόμης Κορακιάνης προσέπεσον ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γονυπετεῖς ἐξητοῦντο ἔλεος. Ἦδη δ' ἐγένοντο ἔρανοι ἐν τῇ πόλει πρὸς περιθαλψὴν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύτῃ ἡ ἀπορία δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἐπαισθητῆ, ἔνιοι δὲ μεταξὺ τῶν εὐγενῶν προσέφυγον εἰς ἀπελπιστικὰς πράξεις πρὸς ἀπολαβὴν χρημάτων ἢ ἄρτου. Τὸ Σάββατον τῆς διακαινισήμου ἔλειπεν ἀπὸ πρῶτα, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὁ ἄρτος, τὴν δ' ἐ-

ΤΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

πομένην Κυριακὴν εὐρίσκειτο ὀλίγος, ἀλλὰ μικρὸς καὶ μελανόχρους. Ἐλέγετο ὅτι αἱ δημόσιαι ἀποθήκαι εἶχον μῆλις πεντακόσια μόδια σίτου, ὥστε καὶ ἂν ὕλον τὸν παρέδιδον εἰς τοὺς ἀρτοποιούς, δὲν ἤθελον ἀρκέσει ὑπὲρ τὸν ἓνα μῆνα εὐτυχῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν κατέπλευσε πλοῖον κομίζον μικράν τινα ποσότητα, ἣτις ἐπωλήθη πρὸς ἑπτὰ ἡμισυ περίπου τάλληρα τὸ μόδιον τῆ δὲ 10 Μαΐου, ἀφίχθη ἕτερον πλοῖον μετὰ ἐξακοσίων μοδίων ἐπίσης σίτου, ὁ ὁποῖος ἀμέσως ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀντὶ ἑπτὰ ταλλήρων καὶ τεσσαράκοντα περίπου ἑκατοστών τὸ μόδιον. Μολοντοῦτο ἡ σιτοδεία παρετείνετο, καὶ οἱ ἀρτοποιῶλαι ἠναγκάζοντο νὰ πωλῶσιν, εἰς τὸν συνωθούμενον λαὸν, τὸν ἄρτον καὶ τὸ δῦπυρον, κεκλεισμένοι καὶ ἐκ τῶν παραθύρων τῶν ἀρτοπωλείων, εἰς ἐκάστην θύραν τῶν ὁποίων ἐφρούρου, δύο στρατιῶται. Ὅλοι αἱ σιταποθήκαι, ἦσαν κεναί, ἐκτὸς δύο ἐν αἷς ἐπωλήθη ὀλίγις σίτος μεμιγμένος μετὰ κριθῆς, ὁ δὲ ἕναπολειπόμενος ἀραβόσιτος ὑπερετιμᾶτο μέχρι τῶν ἑξ ταλλήρων ἀνα μόδιον. Τὴν δὲ 19, ἐπισκέφθη τὸν Ἀρλιώτην ἱερεὺς τις, ἐκ τῆς κώμης Βαλανίου, καὶ τῷ διηγήθη ὅτι, ἀπὸ τῆς 15, οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ εἶδον ἄρτον, ἀλλ' ἐτρέφοντο μόνον ἐξ ἐλαιῶν καὶ ἐκ τινῶν ἀγρίων ὀσπρίων καλουμένων ῥάκια' ὅτι αὐτὸς ἠδύνατο εἰσέτι ν' ἀνθέξῃ, ἀλλ' ὁ ἐν τρυφερᾷ ἡλικίᾳ υἱὸς αὐτοῦ εἶχεν ἤδη τὰς δυνάμεις ἐξηπλημένας. Ὁ ταλαίπωρος ἱερεὺς, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἦτο τοσοῦτον τεθλιμμένος καὶ ἀπηλιτισμένος, ὥστε διηγούμενος τοιαύτας δυστυχίας ἐκλαίεν ὡς μικρὸν παιδίον. Τῆ 22, ἐπωλήθη εἰσέτι ὁ σίτος λίαν ἀκάθαρτος καὶ μεμιγμένος μετὰ κριθῆς, πρὸς ἑπτὰ τάλληρα καὶ τεσσαράκοντα περίπου ἑκατοστὰ τὸ μόδιον, εὐρίσκειτο ὅμως ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄρτος καὶ δῦπυρον. Τῆ 24, ἀφίχθη ὀλίγος, ὅστις κατεσχέθη ἀμέσως ὑπὸ τῶν συνδικῶν

τὴν δὲ ἐπιούσαν, ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, κατέπλευσαν δύο ὑδραϊκὰ πλοῖα μετὰ καλαμποκίου, ἐξ ὧν τὸ ἐν φορτίον ἠγοράσθη ὡσαύτως ὑπὸ τῶν συνδικῶν. Μέχρι δὲ μεσοῦντος Ἰουνίου ἐξηκολούθει ἡ ἔλλειψις τοῦ ἄρτου, ἀν καὶ ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν εἶχεν ἤδη ὑποβιβασθῆ.

Τὴν 26 Ἰουνίου, ὁ Ἀρλιώτης κατέλαβε τὴν θέσιν συντηρητοῦ τοῦ Ἐνεχειροδανιστηρίου, εἰς ἣν διέμεινεν ἄχρις 22 Ἰανουαρίου 1784. Οἱ συντηρηταὶ τοῦ καταστήματος ἐκείνου ἦσαν ἑξ τὸν ἀριθμὸν, τρεῖς ἐκ τῆς τάξεως τῶν εὐγενῶν καὶ τρεῖς ἐκ τῆς ἐτέρας τάξεως τῶν πολιτῶν.

Ἦδη ἀπὸ τῆς 9 Σεπτεμβρίου, ἐγένετο προφανὴς ἡ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀποτυχία τῆς ἐλαιοκαρπίας. Καθ' ὅλον δὲ τὸν μῆνα τοῦτον, καὶ τὸν ἐπόμενον Ὀκτώβριον, καθ' οὓς αἱ ἡμέραι ἦσαν μᾶλλον θεριναί, αἱ ἐλαίαι κατέρρεον σωρηδόν, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐπελήθον ἀπροσδόκητον καὶ δριμύτατον ψύχος συνεπλήρωσε τὴν καταστροφὴν τῶν. Ἐνεκα δὲ τῆς προώρου πτώσεως τοῦ καρποῦ, εἰσεκομίζετο εἰς τὴν πόλιν νέον ἔλαιον ἀπὸ τῆς πρώτης ἐβδομάδος τοῦ Νοεμβρίου.

Τῆ 10 Δεκεμβρίου, ἀνηγγέλθη ὁ ἐν Κεφαλληνίᾳ συμβᾶς θάνατος τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ Φόσκαρη προσβληθέντος ὑπὸ περιπνευμονίας.

Τὴν πρωτὰν τῆς 21 Ἰανουαρίου 1784, ἀπεβίωσεν ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς Χαλικιόπουλος ἐκνηδύθη δὲ τὸ ἑσπέρας, καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ἰ. Θ. Ἀντιβουνιωτίσσης. Ἀντ' αὐτοῦ ἐψηφίσθη, τῆ 11 Μαΐου, ὁ ἱερεὺς Δημήτριος Πστρετῆς.

Ἡ μεγάλη δριμύτης τοῦ ψύχους ἐξηκολούθει, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπηγνύετο ἐν ταῖς λεκάναις καὶ ταῖς λαγύνηαις. Οὐδέποτε ἐνθυμῆτο ὁ Ἀρλιώτης ὅμοιον χειμῶνα εἶναι ἢ μὲν καὶ ἄλλοτε, γράφει, ἐλάβομεν βροχὰς, ἀνέμους, ἢ πάγους, ἀλλ' ἐφαίνοντο ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἡμέραι ἢ τινες εὐδαί, ἐν ᾧ ἐφέτος οἱ σφοδράτατοι ἄνεμοι, αἱ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

» βραγδαϊόταται βροχαι, τὸ ἀνυπόφορον ψυχος, οὐδ' ἐπὶ
» μίαν ἡμέραν κατέπαυσαν, καὶ ἐν τῇ ἐξοχῇ οἱ ἄνθρω-
» ποι, οὐχὶ μόνον δὲν δύνανται νὰ συλλέξωσι τὸν καρ-
» πὸν, ἀλλ' οὔτε τῆς οἰκίας νὰ ἐξέλθωσιν.» Ὁ κακὸς
οὔτος χειμῶν ἐπέφερε καὶ ζωολομίαν μεταξύ τῶν ἀρ-
νίων καὶ ἐριφίων, καὶ ἀμνάδες καὶ αἶγες ἐστεροῦντο γά-
λακτος, τὰ δὲ φυτὰ κατεκάρησαν ὑπὸ τοῦ πάγου.

Τῇ 16 Φεβρουαρίου, κατέπλευσεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν
τοῦ Ἀνδρέου Κουερίνη ἐνετικὸς στόλος, προσερχόμενος ἐκ
Βαρβαρίας· οἱ ἀφίχθέντες διηγοῦντο ὅτι οἱ τῆς Τύνιδος
ἀπεποιήθησαν ν' ἀποδεχθῶσι τὸν τελούμενον αὐτοῖς ὑπὸ
τῆς βενετικῆς πολιτείας φόρον, καὶ τὰ σὺν αὐτῷ δῶ-
ρα, ἀποιτοῦντες ἀποζημιῶσιν ἐξ 20,000 φλωρίων,
διὰ τινὰ ἐμπορεύματα ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς καὶ ἐγ-
καταλειφθέντα, ὡς μεμολισμένα, ἐν Μελίτῃ, παρὰ τοῦ
κομίζοντος αὐτὰ βενετικοῦ πλοίου. Ἐλέγετο, πρὸς
τούτοις, ὅτι ἤθελον κηρύξει πόλεμον κατὰ τῆς Βενε-
τίας, καὶ ὅτι συνέλαβον καὶ τινὰ πλοῖα.

Ἦδη ἀπὸ τῆς 17 Ἀπριλίου, διεδόθη ὅτι ἡ πανώ-
λης ἐλυμαίνετο τὸ Σπάλατον, τῇ δὲ 14 Μαΐου, ἔγρα-
φεν ὁ Ἀρλιώτης ὅτι ἡ Κέρκυρα περιεστοιχίζετο ὑπὸ
τῆς κολλητικῆς ταύτης νόσου, ὅτι ἅπανα ἡ Δαλματία
διετέλει μεμολισμένη, καὶ ὅτι, καθ' ἃ ἐλέγετο, εἶχεν
ἐνσκήψει ἐν Ἰωαννίνοις, Πελοποννήσῳ, Ἰδρα καὶ
ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου· ἠγέρθη δὲ ὑπόνοια ὅτι ἐφά-
νησαν συμπτώματά τινά καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ νη-
σιδίῳ τῶν Ὀθωνῶν· ἅπανα δὲ αἱ ἀκαὶ τῆς νήσου
αὐστηρῶς ἐφρουροῦντο ὑπὸ φυλάκων.

Κατὰ τὴν 13 Ἰουνίου, ὁ ἐνταῦθα ἀφίχθεις ἀρχιε-
πίσκοπος Ρέοντος καὶ Πραστοῦ, Μακάριος Στάνης, κυ-
θήριος, ἐχειροτόνησεν ἐν Χωρεπισκόποις ἕνα διάκονον.
Τῇ δὲ 17, ἀφίχθη ὁ ἐκτακτος γενικὸς προβλεπτῆς τῶν
νήσων Νικόλαος Β'. ὁ τοῦ πικλῆν Μαρκ' Ἀντωνίου Ἐ-
ρίταος, τοῦ Ἁγίου Μαστιγίου, μετὰ τῆς συζύγου καὶ

δύο θυγατέρων, ὧν ἡ μία μεμνηστευμένη, γεννηθεῖς,
ὡς σημειοὶ ὁ Ἀρλιώτης, τῇ 28 Αὐγούστου 1732, καὶ
ἄγων τὸ 61 ἔτος τῆς ἡλικίας. Ἐτελέσθη ἡ ἐπίσημος
αὐτοῦ εἴσοδος τῇ 2 Αὐγούστου, ἀπὸ δὲ τῶν πρώτων
ἡμερῶν τῆς διοικήσεώς του ἐδείχθη εἰς τῶν καλητέ-
ρων προβλεπτῶν, καταδιώξας δραστηρίως καὶ αὐστη-
ρῶς τοὺς πολλοὺς φυγοδίκους καὶ φαυλοβίους, οἵτινες
ἐλεηλάτουν τὸν τόπον. Τὴν δὲ 15 Ἰουλίου, ἀφίχθη ὁ
βενετὸς ναύαρχος Ἔμος μετὰ ἑπτὰ πολεμικῶν πλοίων,
μεθ' ὧν ἔμελλε ν' ἀποπλεύσῃ κατὰ τῶν Τυνησαίων.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου, κομισθέντων ἐξ Ηπει-
ρου βοῶν μεμολισμένων, ἡ ζωολομία μετεδόθη εἰς τὴν
ἐξοχὴν, καὶ ἔνεκα τοῦ ἐπιφόβου χαρακτήρος αὐτῆς,
ἀπηγορεύθη ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐν τῇ πόλει ἡ χρῆσις
τοῦ κρέατος.

Τῇ 6 Νοεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης μετέβη, μετὰ τινος υἱοῦ
τοῦ καὶ ἑτέρων οικείων, εἰς Χωρεπισκόπουι, κατελ-
θόντες δὲ εἰς τὴν θέσιν Σκάλισμα, εἰσῆλθον εἰς μονό-
ξυλον καὶ ἀπηυθύνθησαν πρὸς ἀπάντησιν τοῦ διοικητοῦ
τοῦ στόλου κόμητος Καρόλου Αὐρηλίου Οὐτῆμαν, ἀ-
φίχθέντος τὸ προηγούμενον ἑσπέρας εἰς τὴν παραλίαν
τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Ἐκεῖ ἅπαντες διέμειναν καθ' ὅ-
λην τὴν ἡμέραν πρὸς θήρευσιν, ὅτε δὲ περὶ τὴν δειλὴν
ἔμελλον ν' ἀναχωρήσωσι, βλέπων ὁ Οὐτῆμαν πλοῖον ἐρ-
χόμενον ἐκ Βενετίας, ἀπέστειλε τὴν λέμβον του, ὅ-
πως παραλάβῃ τὰς εἰς αὐτὸν ἀπευθυνομένας ἐπιστο-
λάς· κατὰ ἀτυχῆ δὲ σύμπτωσιν, μεταξύ τῶν ἄλ-
λων ἀγγελίων, ἔλαβε καὶ τὴν τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς
αὐτοῦ, ὑπερ σφόδρα τὸν κατελύτησεν· ἐπιβάς δὲ ἐπὶ
τοῦ πλοίου του, εἰσέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἰου-
βίου, ἔνθα ἐστάθμευεν ὁ βενετικὸς στόλος, ὁ δὲ Ἀρ-
λιώτης ἐπανῆλθεν ἐν Χωρεπισκόποις, ἔνθα, μετὰ τινὰς
ἡμέρας, ἐφιλοξένησε τὸν μετὰ τῆς ἀκολουθίας του ἐ-
πισκεφθέντα αὐτὸν Οὐτῆμαν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Οἱ πρῶτοι μῆνες τοῦ ἔτους 1785 ὑπῆρξαν ἀτυχεῖς διὰ τὴν ἐξοχὴν, διότι ἐνεκεν τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους εἶχον ἐνοσκήψει πολλὰ ἀσθένεια· αἱ ἀμπέλοι μάλιστα περὶ τὰ τέλη Μαρτίου ἐβλάστησαν, αἱ δὲ ἐλαίαι ἐβράδυναν ὡς ἀνθήσωσι μέχρι μεσοῦντος Μαΐου. Τὸ θέρος ὅμως ἐπέφερε βελτίωσιν εἰς τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν χωρικῶν, καὶ παρέσχεν ἄφθονον συγκομιδὴν δημητριακῶν καρπῶν καὶ βοσπρίων.

Τῆ 4 Μαΐου, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τινων συγγενῶν καὶ φίλων ἀπῆλθεν εἰς Βουθραιὸν, καὶ ἅπαντες διερχόμενοι τὸν ποταμὸν διὰ τινος μικρᾶς πλωτῆς σχεδίας, εἰσῆλθον εἰς τὸ φρούριον. Ἐσυμποσίασαν δὲ μετὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ τόπου καὶ τοῦ ἐκεῖ ἐφημερεύοντος ἱερέως ἐν τῇ νεοδημητῶν οἰκίᾳ τοῦ κόμ. Σπυρίδωνος Γονέμη.

Κατὰ τὰς πρῶτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου, συνελήφθησαν διάφοροι τῆς ἀγορᾶς φαυλόβιοι καὶ φυγόπονοι, καὶ κατετάχθησαν ὡς ναῦται εἰς τὰ πλοῖα, ἅτινα ἐμελλον ὡς ἀπέλθωσι πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐμου διοικουμένου στόλου. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 24, ἀπέπλευσεν ὁ Κουερίνης, μετὰ δύο φρεγατῶν, διευθυνόμενος, ὡς ἐλέγετο, εἰς Μελίτην. Εἶχον δὲ πρὸ ἡμερῶν παρουσιασθῆ, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου τῆς Βενετίας διάφορα πειρατικὰ πλοῖα.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνεχώρησε διὰ τὴν Κύπρον ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀρλιώτη, ὅστις ἔγραψε μετὰ ταῦτα δύο ἐπιστολάς, ὑπὸ ἡμερομηνίαν, τὴν μὲν 7 Σεπτεμβρίου, τὴν δὲ 25 Ὀκτωβρίου, δίδων εἰδήσεις τινὰς περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἁγίων τόπων, τοὺς ὁποίους περιηγήθη, καὶ τῆς ἐκεῖ ἀξίας τῶν σιτηρῶν. Ἐπανῆλθε δὲ τὴν 29 Ἰουνίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, κομίζων, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰκόνα παριστάνουσαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Τάφου.

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἀνηγγέλη ὅτι ἐν Δαλμα-

τία ἠκολούθησαν ἐχθροπραξίαι μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Τούρκων, ἐνεκα τῆς εἰς Παστροβικίον εἰσβολῆς τοῦ πασᾶ τῆς Σκόδρας, καὶ ὅτι ἀπόσπασμα τοῦ βενετικού στρατοῦ συνεπλάκη πρὸς ὑπεράσπισιν φρουρίου τινος μετὰ τούρκων στρατιωτῶν. Καὶ ἐν τῇ πλησιοχώρῳ Ἀλβανίᾳ ὑπῆρχον ταραχαί, ἐλέγετο δὲ, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν Ἀλβανῶν ἀπὸ Δρυμάδων ἄχρις ἁγίων Σαράντα εἶχον συνέλθῃ ἐν Νιβίτση, ὅπως ἀντιπαραταχθῶσιν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ ἐπιχειρηθεῖσαν κατὰ τῆς χώρας αὐτῶν ἐπιδρομὴν.

Καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1786, παρουσιάσθη ὑπὸ οὐχὶ αἰσίου; οἰωνούς· οἱ καιροὶ ἐκάλυον τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἐπεκράτει δὲ ζωολοιμία, ἐξολοθρεύουσα πρὸ πάντων τὰ μικρὰ ἀρνία. Τὴν πρωίαν τῆς 4 Ἀπριλίου, ἅπαντα τὰ φύλλα τῶν δένδρων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν ἐβρέθησαν ἐπίπαστα ὑπὸ λεπτοτάτης ἐρυθροειδοῦς κόνεως, ἥτις φαίνεται ὅτι ἦτο μεμιγμένη μετὰ τῆς πεσοῦσης τὴν προηγουμένην νύκτα λεπτῆς βροχῆς. Γράφει δὲ ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι ὅμοιον φαινόμενον εἶχε παρατηρήσει κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου τοῦ ἔτους 1744 ἢ 1745. Καὶ τότε, τὰ φύλλα τῶν φυτῶν, μάλιστα τῶν κυάμων, παρουσιάσθησαν πρωίαν τινὰ κεκαλυμμένα ὑπὸ ὁμοίας καὶ μᾶλλον ἐρυθρᾶς κόνεως.

Περὶ μεσημβρίαν τῆς 21, σφοδρότατος βόρειος ἀνεμος τοσοῦτον ἐδεινώθη, ὥστε ἦχον οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν μεγίστην δὲ ζημίαν ἐπέφερον εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Τὴν 19 Μαΐου, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρλιώτην ὁ ἐκ τῆς νήσου Ῥόδου ἱερομόναχος καὶ πρωτοσύγγελος τοῦ Συναϊτικοῦ ὄρους Παχώμιος Ψερῆς, ὅστις καὶ ἀκολούθως, κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα τοῦ 1788, διερχόμενος ἐκ Χωρεπισκόπων ἐπανεῖδε τὸν Ἀρλιώτην. Κατὰ τὰς δύο ταύταις ἐπισκέψεις τῷ διηγήθη, ὅτι τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο εἶχε πεντακοσίους περίπου μοναχοῦς· ὅτι εἶχε

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

εισοδήματα καὶ μετόχια εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἰδίως δὲ εἰς Δαμασκόν, εἰς Συρίαν καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν· ὅτι ὁμῶς ἔκειτο ἐπὶ ἐρήμου ὄρους, ἐναγόνω καὶ ἀμώδη χώρα, κατεχομένη ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Τέσσαρες ἦσαν αἱ φυλαὶ τούτων, συμποτουμένων εἰς 44,000 ἀνδρῶν, πρὸς ἕκαστον τῶν ὁποίων τὸ μοναστήριον ὄφειλε νὰ συνεισφέρει ἑτησίως ἕν φέσιον, ἕν ζευγος ὑποδημάτων, καὶ πέντε τάλληρα, ἀποτελοῦντα ἐν συνόλῳ 70,000 τάλληρα. Ἐκάστη τῶν τεσσάρων φυλῶν ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ μοναστηρίου δικαίωμα κυριαρχίας ἐπὶ μίαν ἐκ περιτροπῆς τριμηνίαν, ὃ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῆς εἰσέπραττε καθημερινῶς ἑπτὰ ἄρτους δι' ἕκαστον ἄτομον, τούτέστιν 24,500 ἄρτους, οἵτινες ὁμῶς ἦσαν ἐκ διπύρου, μικροὶ, καὶ ἐκ διαφόρων ἀλεύρων. Ἀνὰ ἑπταετίαν, αἱ θύραι τοῦ μοναστηρίου ἠνοίγοντο, ἅπαντες δὲ οἱ Ἀράβες, εἰσῆρχοντο καὶ διέμενον ἐπὶ ὀλόκληρον μῆνα, τρώγοντες καὶ πίνοντες κατὰ κόρον. Ἀπέναντι τοιούτων ἀμοιβῶν ὑπερησπίζοντο τὸ μοναστήριον, ὡς ἴδιον κτῆμα, κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἄλλων Ἀράβων. Τὸ μοναστήριον ἀπελάμβανεν ἄλλοτε εἶδος τι προνομίου συνισταμένου εἰς τέσσαρα περίπου τοῖς ἑκατὸν, ἐπὶ τῶν εἰσκομιζομένων εἰς τὸ Κάϊρον σιτηρῶν καὶ ὀσπρίων, ἀλλὰ τῆς ἀπολαβῆς ταύτης ἐβιάσθη νὰ στερηθῆ, παραχωροῦν αὐτὴν εἰς ὄρδην Γιαντισάρων, λόγῳ ὑπερασπίσεως, καθ' ἣν ἐποχὴν βῆς τις ἐπεχείρησεν ἐκστρατείαν πρὸς καταστροφὴν τοῦ μοναστηρίου, καὶ τῶν φρουρούντων αὐτὸ Ἀράβων, διότι οὗτοι εἶχον ληστεύσει ἐμπορεύματά τινα προσερχόμενα ἐκ τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἐκφορτωθέντα εἰς τινα λιμένα τῆς Πετραίας Ἀραβίας. Οἱ τῶν τεσσάρων ἐκείνων φυλῶν Ἀράβες, οὐδένα ἄλλον πόρον ζωῆς εἶχον ἐκτὸς τῆς συνεισφορᾶς τοῦ μοναστηρίου, καὶ τοῦ ἀγωγίου τῶν καμήλων αὐτῶν, διὰ τὴν ἀπὸ Ἰνδιῶν εἰς Κάϊρον μετακόμισιν τῶν ἐμπορευ-

μάτων. Ὁ ἱερομόναχος ἔλεγεν, ὅτι ἡ μεταξὺ Καίρου καὶ τοῦ Σιναιτικῆς ὄρους ἀπόστασις, ἐν χώρᾳ ἀμώδῃ καὶ ἐρήμῳ, εἶναι δωδεκαήμερος· ὅτι ὑπῆρχον ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου διάφοροι κῆποι, ἕτεροι δὲ ἄλλοι εὐρίσκοντο ἐκτὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οὗτοι ἐκαλλιεργοῦντο μὲν ὑπὸ τῶν μοναχῶν, κατείχοντο ὁμῶς ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Παρεῖχον οἱ κῆποι οὗτοι ὠραία ἀπίδια, ἅτινα ἀπεστέλλοντο εἰς τὸν Σουλτάνον. Οἱ μοναχοὶ ἐφόρουσιν ὁμοίομορφον ἱματισμὸν, ἄνευ διακρίσεως, κατέλυον μόνον τυρίον, ταριχευμένους ἰχθεῖς, ὄσπρια καὶ λάχανα, ἀπηγορεύετο δὲ αὐτοῖς νὰ μαγειρεύωσιν ἢ νὰ εσθίωσιν ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις κελλίοις. Οἱ Ἀράβες δὲν εἶχον μόνιμον διαμονὴν· περιεφέροντο ἕνθεν κακεῖθεν, διὰ ν' ἀλλάξωσιν, ὡς ἔλεγον, ἀέρα, ἐστεροῦντο ποιμνίαν, ἐξαιρουμένων ὀλίγων αἰγῶν, μολονότι δὲ εἶχον κεκρυμμένα τινὰ φρέατα, ὑπέφερον ἔλλειψιν ὕδατος. Καὶ ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου ὑπῆρχον φρέατα, χρησιμεύοντα πρὸς πόσιν, καὶ ἄρδουσιν τῶν κήπων. Τὸ ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ χορηγηθὲν εἰς τοὺς μοναχοὺς δίπλωμα, δι' οὗ ἀπενέμεντο αὐτοῖς προνόμια τινα, ἐπισφραγισμένον διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς ἐμβαμμένης ἐν μελάνῃ, ἀφῆρθη ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου Σελίμ, ὅστις ἐθεώρει αὐτὸ ὡς ἱερὸν κειμήλιον, ἀφήσαντος ὁμῶς ἐπίσημον ἀντίγραφον, μετὰ ἐτέρου διπλώματος. Οἱ κυριώτεροι πόροι τοῦ μοναστηρίου ἐπήγαζον ἐκ τοῦ ἐν Κάϊρῳ μετοχίου αὐτοῦ· δυνάμει δὲ τῶν παραχωρηθέντων προνομίων, τὸ μοναστήριον δὲν ἐτέλει φόρους διὰ τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ ἀναγκαῖα εἶδη, ἐδικαιούτο δὲ ν' ἀνεγείρῃ ἐκκλησίαν ἐν οἰαδήποτε χώρᾳ τῆς τουρκικῆς ἐπικρατείας. Ταῦτα, μετὰ ἄλλων μικροτέρων λεπτομεριῶν, ὁ ἱερομόναχος διηγήθη εἰς τὸν Ἀρλιώτην, ὅστις ἐπιμελῶς τὰ κατέγραψεν.

Τὸ 146 Σαπταμήσιον, χωρικός τις ἐν Χωρεπισκόποις
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

ἀπέκτεινεν ἰέρακα ἐκ τῶν γυμνασμένων εἰς τὴν θήραν. Εἰς ἕκαστον πόδα εἶχεν ἐξ ἐρυθροῦ ἐρίου χρυσοκέντητον περικνημίδα, μετὰ στενῆς ταινίας ἀφ' ἧς ἐκρέματο κωδωνίσκος. Πιθανῶς, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἀνῆκεν εἰς τίνα πλοῦσιον τοῦρκον τῆς ἀπέναντι Ἡπείρου. Ἀπό τινων ἡμερῶν περιπίπτατο ἐπὶ τοῦ χωρίου ἐκείνου, αἱ δὲ γυναῖκες ἠπόρουν καὶ ἐθαύμαζον εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ ἠναερίου ἤχου τῶν κωδωνίσκων.

Ἀπὸ ἐσχάτων Ὀκτωβρίου, ἤρχισαν οἱ χωρικοὶ νὰ στερεῶνται ἐλαίου, διότι ἐπ' ἐλπίδι ἐσοδίας εἶχον κατὰ τοὺς προηγουμένους μῆνας πωλήσει ὅσον εἶχον· ἀλλ' ὁ καρπὸς ἐφθάρη τοσούτον, ὥστε περὶ τὰ μέσα Νοεμβρίου, 12 μουζούρια αὐτοῦ μόλις ἔδιδον 3 [2 μίλιτρα ἀκαθάρτου ἐλαίου.

Τὴν νύκτα τῆς 13 Δεκεμβρίου, ἐνεπρήσθη κλιβανός τις, ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ὅπερ προὔξηνσεν ἀπερίγραπτον φόβον καὶ ταραχὴν· μεθ' ὅλης τῆς βροχῆς καὶ τοῦ κακοῦ καιροῦ, μετέβη ὁ γενικὸς πρόβλεπτής, ἔδραμον δὲ οὐχὶ μόνον οἱ στρατιῶται, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς κατὰδικοι, πρὸς ἀπόσβασιν τῶν φλογῶν, οἱ δὲ κατεκιοῦντες εἰς τὰς πλησίον οἰκίας κατελήφθησαν ὑπὸ τοσούτου τρόμου, ὥστε ἤθελον νὰ φύγωσι καὶ ἐκ τοῦ φρουρίου.

Τῆς 22 τοῦ αὐτοῦ μηνός, διωρίσθη ἐκ νέου ὁ Ἀρλιώτης συντηρητὴς τοῦ Ἐνεχειροδανιστηρίου. Τῆς δὲ 24, ἐτροπολογήθησαν δικαίωματα τίνα τοῦ Συμβουλίου, ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀγοραίων τιμῶν τῶν ἐδωδύμων, καὶ τὴν θέσιν γραμματέως τοῦ ὑγειονομείου, ἧτις ἀφηρέθη ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου. Κατηργήθησαν, πρὸς τοῦτους, καὶ αἱ δημόσιαι σιταποθῆκαι, τὸ δὲ ἐνυπάρχον ἐν αὐταῖς χρηματικόν, ὅπερ κατὰ μέγα μέρος εἶχεν ἤδη σπαταληθῆ, κατετέθη ἐν τῷ Ἐνεχειροδανιστηρίῳ. Οἱ ἔμποροι ἀνεδέχθησαν τὴν προμήθειαν τῶν σιτηρῶν, ἄνευ ὀμῶς οὐδεμιᾶς

ῥητῆς εὐθύνης. Ἐλέγετο δὲ, ὅτι ἡ κυβερνήσις εἶχεν ἐναποταμιεύσει εἰς τίνα δωμάτια τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν ἐν ἑκατομμύριον διπύρου, διὰ τὰς ἐνδεχομένας ἐλλείψεις· τὰ ἕτερα δωμάτια ἐμισθώθησαν πρὸς τοὺς ἀναδεχθέντας τὴν προμήθειαν τῶν σιτηρῶν ἔμπορους.

Τὸ ψῦχος καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἐφθασεν εἰς βαθμὸν ὑπερβολικόν, καὶ ἐξηκολούθησεν ἡ δρυμίτης αὐτοῦ καθ' ὅλους τοὺς λοιποὺς μῆνας καὶ τοὺς δύο πρώτους τοῦ ἐπομένου ἔτους. Εἶχε δὲ φθάσει εἰς τοιοῦτον ἔπακρον, ὥστε αἱ γυναῖκες ἐν τῇ ἐξοχῇ ἠναγκάζοντο νὰ θέτωσι παρὰ τὸ πῦρ τὸ ἐν ταῖς λαγήναις πατηγμένον ὕδωρ διὰ νὰ διαλύεται. Καὶ τὰ φυτὰ ἐν γένει ἐβλάφθησαν καιρίως.

Ἀπὸ πρώτης Φεβρουαρίου τοῦ 1787, οἱ ἀρτοποιοὶ ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωσιν ἄρτον, ἄνευ τῆς ὑποχρέωσης τοῦ ν' ἀγοράζωσιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὸν ἀναγκαῖον σίτον, ἢ νὰ πληρόνωσι πρὸς αὐτὴν φόρον· ὁ δὲ ἄρτος ἦτο ὀλίγον τι μεγαλύτερος τοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης πωλουμένου.

Τὴν νύκτα τῆς 23 Μαρτίου, φυγοδικοί τινες ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς κόμης Στρογγυλῆς κειμένου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν περιστερῶν, ὅπερ ἦτο ἰδιοκτησίᾳ καὶ διαμονὴ τοῦ ἱερομονάχου Παρθενίου Θεοτόκη· ἀφῆρπασαν ἅπαντα τὰ ἀργυρὰ σκεῦη καὶ ὅ,τι ἄλλο εὖρον, ὡς ἐπίσης καὶ ὅπλα τίνα ἀξίας 200 φλωρίων ἑτραυμάτισαν, πρὸς τοῦτους, τὸν ἱερομόναχον, ἄνδρα ἐνάρετον καὶ παραδειγματικῆς διαγωγῆς, καὶ ἕτερον μοναχὸν συμβοηθὸν αὐτοῦ. «Ἀποτελέσματα ταῦτα, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, τῆς πρὸς τοὺς φυγοδικοὺς ἀνοχῆς τῆς κυβερνήσεως, ἧτις, ἂν καὶ πολλοὺς περίσου συνέλαβεν, ἐνόχους κακουργημάτων, οὐκ ὀλίγους μετὰ ταῦτα εὐκόλως ἀπέλυσε.» Τὴν 26, κατέπλευσε μετὰ τοῦ στόλου ὁ ναύαρχος Ἔμος, ὅστις τὴν 31, ἀπεβιβάσθη καὶ ἐπεσκεπθῆ τὸν γενικὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

προβλεπτήν Ἐριτσον, μεθ' οὗ ἔλαβε μακρὰν συνδιά-
σκεψιν. Τὴν δὲ 5 Μαΐου, μετὰ τὸ συμπόσιον τὸ δοθὲν
παρ' αὐτοῦ τοῦ ναυάρχου εἰς τὸν προβλεπτήν, ἐξετε-
λέσθη ὑπὸ τῶν δύο παρὰ τῆ ναυαρχίδι ἠγγυροβολη-
μένων κανονοφόρων καὶ τῶν ἐτέρων πολεμικῶν πλοίων
πλαστῆ ἔφοδος, κατὰ τοῦ νησιδίου τοῦ Βίδου, καθ' οὗ
ἐρρίφθησαν πολλὰ βόμβαι, σφαιραὶ καὶ μίδροι.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, ἀλιεῖς τινες περουλαδι-
ται, βλέποντες ἐπιπλέοντα ἄπνουν παρμέγεθες κῆτος,
τὸ ἔσυρον ἄχρι τῆς παραλίας τοῦ Σιδαρίου, ἔνθα τὸ
κατέκοψαν, καὶ ἀναβράσαντες τὰ τεμάχια τοῦ κρέα-
τος αὐτοῦ ἐξήγαγον, ὡς ἔλεγον, τεσσαράκοντα περί-
που ξέστιας ἐλαίου, ὅπερ ἑκαίετο κάλλιστα ἐν τοῖς
λύχνοις. Τὰ ὀστέα αὐτοῦ ἦσαν ὀγκωδέστατα, ἐξ ὧν,
τῆ 26, ἐκόμισαν τινα εἰς τὴν πόλιν, τὰ κατέθεσαν
ἐντὸς οἰκίσκου, καὶ τὰ ἐδείκνυον εἰς τοὺς περιέρχους,
ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς.

Τῆ 13 Ἰουλίου, ἀφίχθη τουρκικὸς στολίσκος, συγ-
κείμενος ἐκ τριῶν καραβέλλων καὶ ἐτέρων τριῶν μι-
κροτέρων πλοίων, διοικούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰσμαὴλ πασᾶ
τῆς Εὐβοίας καὶ ἀποστελλόμενος, ὡς ἔλέγετο, κατὰ
τοῦ πασᾶ τῆς Σκόδρας Ὁ ναύαρχος Ἔμος, ὅστις εἶχεν
ἀποπέσει τὴν 15 Ἰουνίου, ἐπανῆλθε παρακολου-
θῶν τὸν τουρκικὸν στολίσκον, πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν
ἐνταῦθα κινήματων αὐτοῦ.

Τὴν νύκτα τῆς 6 Δεκεμβρίου, ἀπεβίωσεν ὁ γενικὸς
προβλεπτής Ἐριτσος, προσβληθεὶς ἀπὸ μηνὸς ὑπὸ δύο
ἀλλεπαλλήλων κρουσμάτων ἀποπληξίας. Λίαν ζηλω-
τῆς τῶν δημοσίων συμφερόντων, πρόθυμος νὰ πρά-
ξῃ ὑπὲρ τῶν κατοίκων πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο ἀγαθὸν,
ἐδιοίκησε, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ἄριστα τὸν τόπον ἀνὴρ
χρηστὸς καὶ ἀκέραιος, οὐδὲν ἐδέχετο δῶρον· τὸ ἐσπέ-
ρας τῆς 7 ἐκηδεύθη, ὡς εἶχε διατάξει, ἀνευ οὐδεμιᾶς
ἐπισημότητος, καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ μητροπόλει τῶν

λατίνων. Τὸ φρούριον καὶ τὰ πλοῖα ἀπέδουκαν αὐτῷ
τὰς εἰς τὸν βαθμὸν του προσηκούσας τιμὰς.

Ἄν καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1788, ὡς συνέ-
βη καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον, τὸ ψῦχος ἦτο ἔκτακ-
τον, καὶ πολλὴν βλάβην ἐπέφερον εἰς τὰς ἐλαίαις, οὐχ
ἦττον ἐγένετο μεγάλη ποσότης ἐλαίου, ἀρίστης ποιό-
τητος. Αἱ λειμονεαὶ ὅμως καὶ πορτοκαλλεαὶ ὑπέστη-
σαν μεγίστην βλάβην, ὃ δὲ καρπὸς αὐτῶν ἔπιπτε κατὰ
γῆς κατάξηρος καὶ σεσηπωμένος· ἐπίσης καὶ ἡ κριθῆς
κατεξηράνθη μὲν εἰς εἶχε βλαστήσει.

Τῆ 13 Φεβρουαρίου, Κυριακῆ τοῦ Ἀσώτου, ἐτελέ-
σθη μεγαλοπρεπῆς ἵπποδρομία, μεταξὺ κερκυραίων καὶ
βενετῶν εὐγενῶν καὶ ἀξιοματικῶν. Ἀγωνοδίκης ἦτο
ὁ προβλεπτής τοῦ στόλου Κουερίνης, ἐφρουρητὸ δὲ τὸ
ἵπποδρόμιον ὑπὸ ἐρίππων στρατιωτῶν. Τὸ βραβεῖον,
ὅπερ συνίστατο εἰς μικρὰν εἰκόνα τῆς συζύγου τοῦ
Κουερίνη, ἐκέρδισεν ὁ κερκυραῖος λοχαγὸς Βίλλαξ.

Ἀπὸ μεσοῦντος τοῦ μηνὸς τούτου ἐπεκράτει μεγα-
λὴ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔλλειψις κρεάτων καὶ τροφίμων.

Γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Μαρτίου,
ὅτι, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐν Βενετίᾳ
διατρίβοντος φίλου του Χ. Κατρινᾶ, ὁ μεγαλέμπορος
Ἰσραηλίτης Βιβάντες, διὰ ῥαδιουργίας καὶ δωροδο-
κίας εἶχε κατορθώσει νὰ λάβῃ εἰς μίσθωσιν ἐπὶ διε-
τίαν, καὶ ἀντὶ ἐτησίου συνεισφορᾶς εἴκοσι χιλιάδων
φλωρίων, τὸν φόρον τῆς δεκατίας καὶ τοὺς τελωνια-
κοὺς δασμοὺς. Ὁ Κατρινᾶς εἶχε προσφέρει εἴκοσι χι-
λιάδας καὶ πεντακόσια φλωρία, ἀνὰ ἔτος, διετείετο
δὲ ὅτι, καὶ ἀπέναντι τοιαύτης συνεισφορᾶς, τὸ ἐν δια-
στήματι δέκα ἐτῶν κέρδος τοῦ μισθωτοῦ ἦθελεν εἶ-
σθαι οὐχὶ ἔλασσον τῶν ἐξήκοντα χιλιάδων φλωρίων.

Ὁ ἐνταῦθα ἐλλιμενισθεὶς τουρκικὸς στολίσκος διετέ-
λει ἐν πλοῖοι ἀναρχία, τοῦθ' ὅπερ ἔπεισε καὶ τὸν βενετὸν
ναύαρχον νὰ μὴ δώσῃ οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὰ κινή-

ματα αὐτοῦ. Ἦδη ἀφ' ἧς ἐποχῆς παρέπλεε παρὰ τῷ Αὐρβάχιῳ καὶ τῷ Δουλικινίῳ, μέγα μέρος τῶν πλοίων εἶχε λειποτακῆσαι, ἐκ δὲ τῶν προσωρμισθέντων ἐνταῦθα ἐν μὲν ἀπέδρα, τὰ δὲ ἕτερα ἐδιοικοῦντο κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν ναυτῶν, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ εὗρισκετο ὁ πασάς, οὐδεμίαν ἀκρόασιν ἔδιδεν εἰς τὰς διαταγὰς του. Μέχρι δὲ τῆς 10 Μαρτίου, τρις ἐπειράθη ν' ἀποπλεύσῃ, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ἐναντίου ἀνέμου καὶ τῆς ἀταξίας τῶν ναυτῶν ἠναγκάζετο νὰ ἐπιστρέφῃ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 22 Μαρτίου, ὁ ἐξ Ἀποκόρου τοῦ Ἑερομέρου ἱερομόναχος Χρύσανθος Πολίτης ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐν Χωρπεπισκόποις οἰκίαν τοῦ Ἀρλιώτη, ἵνα διανυκτερεύσῃ. Ἦτο ἡγούμενος τοῦ ἐν τοῖς Μετεώροις παρὰ τῇ μικρᾷ χώρᾳ τῶν Σταγῶν, τῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων καλουμένη Καλαμπάκα, μεγάλου μοναστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως. Διηγήθη εἰς τὸν Ἀρλιώτην, ὅτι περίξ τοῦ μεγάλου ὑπῆρχον ἑπτὰ μικρότερα καὶ ὑποτελῆ εἰς αὐτὸ μοναστήρια, ἅπαντα οἰκοδομημένα ἐπὶ ὑψηλῶν καὶ ἀποκρήμων ὄροπεδίων· ἕκαστον δὲ μοναστήριον εἶχε καὶ παρακειμένην ἐκκλησίαν. Οἱ πορευόμενοι εἰς αὐτὰ ἀνέβανον δι' ἀντισηκοτῶν ξυλίνων κλιμάκων, οἱ δὲ φοβούμενοι τοιοῦτον εἶδος ἀνόδου, ἀνεσύροντο ἐντὸς σχοινοπλέκτου δεικτύου.

Τοῦ τόπου ὕλου πετρώδους ὄντος, δὲν ὑπῆρχον ὀπωροφόρα δένδρα, ἀλλὰ μόνον ὀλίγα χόρτα· δὲν ἔσπερευτο ὅμως ὕδατος, ὅπερ συνήγετο ἐντὸς μεγάλων δεξαμενῶν. Τὸ ἀπὸ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ ὄρους ὕψος τοῦ μεγάλου μοναστηρίου ὑπελογίζετο περὶ τὰς 50—55 ὀργυιας· κατώκειν δὲ ἐν αὐτῷ πολλοὶ μοναχοὶ, καὶ οἱ ἐπὶ ἀμελείᾳ καὶ καταχρήσει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου περιορισθέντες ἀρχιερεῖς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ρουμελίας. Οἱ μοναχοὶ δὲν κατέβλυσαν εἰμὴ ὡὰ, τυρίον, ἰχθῆς, ὄσπρια καὶ χόρτα· ἐνίοτε ὅμως ἔσφαττον ἀρ-

νία καὶ πρόβατα, πρὸς χρῆσιν τῶν περιορισθέντων ἀρχιερέων καὶ τῶν τυχόντων ξένων περιηγητῶν. Διὰ τὴν συντήρησιν ἐκάστου ἐξορίστου, τὸ πατρι-αρχεῖον συνισέφερον ἐτησίως ἑκατὸν πενήτηντα γρόσια. Τὰ εἰς τὰ εἰρημένα μοναστήρια ὑποτελῆ χωρία ἦσαν περίπου τριάκοντα ἑπτὰ, ἐξ αὐτῶν δὲ οὐ μοναχοὶ ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Εἶχον πολυάριθμα ποίμνια προβάτων, καὶ ἀγέλας βοῶν καὶ ἀξιολόγων ἵππων. Συνεισέφερον ἐτησίως, πρὸς τὸν σουλτάνον, δεκατρία *πουργία*, ἐκ 500 γροσίων ἕκαστον, ἰσοδυναμοῦντα πρὸς χίλια τριακόσια περίπου φλωρία, καὶ τριάκοντα περίπου γρόσια κατ' ἔτος, πρὸς τινα ἐδιαίτερον αὐτῶν *Σπαχῆν* ἐτέλουν, πρὸς τούτοις, καὶ *χαράτζιον*, ἐκ τριακοσίων *χαρτίων*, ὡς αὐτὰ τὰ ἀπεκάλουν, τὰ μὲν ἑκατὸν ἐκ δώδεκα γροσίων, τὰ δὲ διακόσια ἐκ πέντε ἡμισυ γροσίων ἕκαστον. Εἶχον δὲ καὶ ἕτερα ἐκ τεσσάρων γροσίων *χαρτία*, χρησιμεύοντα διὰ τὴν κατωτέραν τάξιν τοῦ λαοῦ. Ἀπῆλθον τοῦ προνομίου νὰ ἔχωσι τέσσαρας ἢ πέντε καμήλους, ἐν ᾧ ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἢ καταχῆ τοιούτων κτηνῶν. Τὸ μέγα μοναστήριον ὠκοδομήθη ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Ἰωάσαφ, οἵτινες ἦσαν κύριοι τῶν Τρικάλων καὶ τῶν Ἰωαννίνων, μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μεθ' ἧν, παραδόσαντες τὰς πόλεις ἐκεῖνας εἰς τοὺς Τούρκους, ἔλαβον παρ' αὐτῶν ὡς προνόμιον τὴν κυριαρχίαν τῶν Μετεώρων καὶ τῶν ὑποκειμένων χωρίων.

Τῇ 11 Ἀπριλίου, ἀφίχθη ὁ νέος γενικὸς προβλεπτής Φραγκίσκος Φαλιερός, ἡ δὲ ἐπίσημος αὐτοῦ εἴσοδος ἐτελέσθη τῇ 21 Μαΐου.

Κατὰ τὴν 5 Ἰουλίου, ἔβραχος τις προσέβαλεν ἀνοικεῖως τὸν ἱερομόναχον Νικολόημον, ἄνδρα χρηστοθεστάτον καὶ τοσοῦτον φιλελεῆμονα, ὥστε περιεφέρετο ἐκταπῶν, ἵνα ἀναγέμῃ τὸν συναχθέντα ὄβολόν εἰς

τοῦς πένητας καὶ τοῦς φυλακισμένους. Ὁ λαὸς ὄς-
τις τὰ μέγιστα εὐλαβεῖτο αὐτὸν, βλέπων τοιαύτην ὕ-
βριν, ἐξηγέρθη καὶ ἐπέτεθη οὐχὶ μόνον κατὰ τοῦ ἑ-
βραίου ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ κατὰ διαφόρων ἄλλων δμο-
θήσκων του, ἐπὶ πέντε δὲ ὄρας, μέχρι νυκτός, τσού-
τη ἀταξία καὶ ταραχὴ ἐπεκράτησεν, ὥστε ἡ κυβέρνη-
σις ἠναγκάσθη νὰ περιοφουρήσῃ τὴν ἑβραϊκὴν συνοικίαν
διὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων, καὶ νὰ κηρύξῃ ὅτι
ἤθελε κατὰ τὴν ἐπιούσαν τιμωρήσῃ αὐστηρῶς τὸν ἑ-
βραῖον. Τῆ 6 αἱ πύλαι τῆς πόλεως κλεισμέναι
μέχρι μεσημβρίας, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς
τὴν πόλιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὑποσχεθεῖσα τιμωρία δὲν ἔξε-
τελεῖτο, ὁ λαὸς ἐξηγέρθη ἐκ νέου, καὶ ἄλλαι ταραχαὶ
καὶ ἀταξίαι ἠκολούθησαν· οἱ στρατιῶται προσεκλήθη-
σαν εἰς τὰ ὄπλα, καὶ διετάχθησαν νὰ καθέξωσι τὰς
ὁδοὺς καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν εἰς οὐδένα τὴν διάβα-
σιν· αἱ θύραι τῶν ἐργαστηρίων, ὡς ἐπίσης αἱ πύλαι
τῆς πόλεως ἐκλείσθησαν· οἱ φρουροῦντες τὰ κάτεργα
σκληροῦνοι ἐξῆλθον πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ στρατοῦ, περὶ
δὲ τὸ ἑσπέρας μετεκομίσθησαν, παρὰ τῆ βασιλικῆς πύ-
λῃ καὶ τῆ ἑβραϊκῆ συνοικίᾳ, ὁρεῖνά τινα πυροβόλα. Αὐ-
τοὶ δὲ οἱ ἑβραῖοι, ὅπως ἀπαλλαγθῶσι τέλος τῶν προσ-
βολῶν, ἀπετάνθησαν πρὸς τὸν γενικὸν προβλεπτήν,
ἐξαιτούμενοι, ὅπως τιμωρηθῇ παραδειγματικῶς ὁ ἔνο-
χος· καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ὁ προβλεπτής ἐφάνετο διασά-
ζων, ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν, 7 Ἰουλίου, κατεδίκασεν αὐ-
τὸν εἰς 42 ῥαβδισμῶν, ἐπὶ δύο ἄλλεπαλλήλους ἡμέ-
ρας, καὶ εἰς δεκαετῆ ἐντὸς κατέργου καθιερῶν· ἡ δὲ
ποινὴ τῶν ῥαβδισμῶν ἐξετελέσθη ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ,
παρὰ τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. Εὐαγγελιστρίας,
ἐνθα διεπράχθη τὸ ἀνοσιούργημα. Οὕτω καὶ ὁ λαὸς
καθησύχασεν, ἀλλὰ τὸ ἑσπέρας τῆς 7 Σεπτεμβρίου,
ἕνεκα τῶν διαπραχθέντων ἀταξιῶν, ἀνεχώρησε διὰ
Βενετῶν πανοικί ὁ μεγαλέμπορος ἑβραῖος Βιβάντης.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, διαταγῇ τοῦ πρώην γενικοῦ
προβλεπτοῦ Ἐριτσου, ἤρξατο ἡ κατασκευὴ τοῦ διὰ
Μανδουκίου δρόμου μέχρι τῆς ἐκκλησίας τῆς Γ. Θ.
Σωτηριατίσσης, ὥστε μετὰ ταῦτα ἠδύνατό τις νὰ δι-
έρχηται ἀσφαλῶς καὶ ἀκωλύτως τὰς ἀλυκὰς καὶ τὸ
Κεφαλομάνδουκον. «Προηγουμένως, οὐδὲ ἴχνος ὑπῆρ-
» χεν, οὔτε ιδέαν εἶχομεν, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, περὶ
» καλῶς κατασκευασμένων δρόμων, ὃ δὲ ὁδοιπόρος ἐ-
» ριάζετο νὰ περιπατῇ ἐπὶ δυσβάτων τόπων, καὶ μόνον
» εἰς τὰς μάλλον ἐπικινδύνους θέσεις ἀπῆντα τεμάχια
» τινα κακοῦ λιθορῶτου· ἐν δὲ καιρῷ χειμῶνος, οἱ ἴπ-
» ποι, ἕνεκα τοῦ πολλοῦ βορβόρου καὶ τῶν ἠνεωγμένων
» μεγάλων ὁπῶν, ἐδιάζοντο νὰ περιπατῶσιν εἰς τὴν πα-
» ραλίαν, μολοντί καὶ ἐν αὐτῇ αἰἐπικινδύνοι ὄποι δὲν
» ἦσαν εὐάριθμοι.»

Χάριν περιεργείας, σημειώνει ὁ Ἀρλιώτης, ὅτι, τῆ
21 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου, καθ' ἃ ἡ ἔλαιοεσό-
δια ἔτυχεν ἀφθονοτάτη, ἡ πρώτη ὑψίτονος, ἐν τῇ ὑπὲρ
αὐτῆς ἑσπερίδι, εἰσέπραξεν ὑπὲρ τὰ 400 τάλληρα, τῆ
δὲ 23 τοῦ ἐπομένου Ἰανουαρίου, ἡ δευτέρα ὑψίτονος
ὑπερέβη αὐτὴν, εἰσπράξασα 700 περίπου τάλληρα!

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ 1789 ἕστερέτο ἐκ
νέου ὁ τόπος σιτηρῶν καὶ τροφίμων· ὁ ἑναποταμει-
θεὶς ἐν ταῖς δημοσίαις ἀποθήκαις σίτος διενεμήθη εἰς
τοὺς σιτοπώλας, ἡ δὲ ἐπικουρία αὐτὴ ὠφέλιτο εἰς
τὴν πρόνοιαν τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ Φαλιέρ, ὅστις,
ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ προηγουμένου ἔτους, εἶχε διατάξει
τοιαύτην προμήθειαν. Καὶ τοῦ οἴνου ἡ ποσότης, ἕνεκα
τοῦ ὀλίγου καρποῦ τῶν ἀμπέλων, ἦτο μικρὰ, ἐνθα
δὲν ὑπερέβαινε τὰς 52,000 βαρέλλας, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ
σύννηθε, ἐγίνοντο 100 καὶ 150, ἐνίοτε δὲ καὶ 200 χι-
λιάδες βαρελλῶν.

Τῆ 8 Ἰανουαρίου, ὁ Ἀρλιώτης διωρίσθη καὶ αὐθις
συντηρητὴς τοῦ Ἐνεχυροδανιστηρίου, καθέξας τὴν θέσιν

ταύτην ὀλόκληρον διετίαν. Δείλην δὲ μεσημβρίαν τῆς 28, ἐν ᾗ παρευρίσκειτο ἐν τῷ γραφείῳ μετὰ τῶν ὑπαλλήλων, ἤκουσεν αἴφνης ἐκ μέρους τοῦ Μανδρακίου σφοδρότατον κρότον, ἀκολουθούμενον ἀμέσως ὑπὸ ἄλλων ἰσχυρῶν ἐκπυρσοκροτήσεων, καὶ τέλος ὑπὸ τρομερὰς ἐκρήξεως καὶ δονήσεως, ἣτις κατασυνέτριψεν εἰς λεπτότατα τεμάχια ἀπάσας τὰς ὑέλους τῶν κεκλεισμένων παραθύρων· συγχρόνως δὲ εἶδε μεγίστην νεφέλην καπνοῦ, ἐγειρομένην ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους τοῦ Μανδρακίου. Ἄπαντες οἱ ὑπάλληλοι ἔφυγον ἐντρομοὶ καὶ μόνον ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τοῦ λογιστοῦ, ἔμειναν ἕως οὗ ἐπιστρέψαντες οἱ ὑπάλληλοι ἔκλεισαν τὸ κατάστημα. Ἡ ἐπὶ τοῦ Μανδρακίου πυριταποθήκη, ἐν ᾗ εὐρίσκοντο βόμβαι καὶ πυρίτις, πρὸς χρῆσιν τῶν κατέργων καὶ τῶν ἄλλων πολεμικῶν πλοίων, ἔνεκεν ἀπροσεξίας πυροβολιστοῦ τινος, εἶχεν ἀναφλεχθῆ καὶ ἀνατιναχθῆ εἰς τὸν ἀέρα. Οἱ ἐκσφονδουσιθέντες λίθοι, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, πολλοὺς ἐτραυματίσαν καὶ ἐφόνευσαν, μάλιστα μεταξὺ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων καὶ τῶν παρευρισκομένων εἰς τοὺς στρατώνας καὶ ὑπὸ τὴν ἐν τῷ Μανδρακίῳ στέγην. Κατεκρημνίσθησαν αἱ ὀροφαὶ τῆς ἀποθήκης τοῦ δίπυρου καὶ πολλῶν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ οἰκιῶν, μετὰ μεγίστου ὀλέθρου τῶν ἐν αὐταῖς κατοικούντων. Ἡ πλατεία ἐκαλύφθη ὑπὸ λίθων διαφόρου μεγέθους· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν πεσόντες ἐπὶ τῶν παρακειμένων οἰκιῶν κατεβύθισαν τὴν στέγην καὶ διεπέρασαν πρῶτην καὶ δευτέραν ὀροφήν. Μέγιστος καὶ γενικὸς κατέλαβεν ἄπαντας τρόμος, ἐπειδὴ δὲ, μετὰ τὴν ἐκρήξιν, ἐρρέθη ὅτι τὸ πῦρ καὶ εἰς ἑτέρας πυριταποθήκας μετεδόθη, πολλοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τραπέντες εἰς φυγὴν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, καὶ κατέφυγον εἰς τὰ προάστεια. Ἡ ζῆμια, ἣν ὑπέστη ἡ κυβέρνησις ὑπῆρξεν σημαντικὴ, οὐχὶ δὲ μικροτέραν ὑπέφερον

καὶ οἱ ἰδιῶται, πρὸ πάντων ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν κεράμων καὶ τῶν ὑέλων.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ Ἀρλιώτης ἐπισκέφη τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς, ἔνθα οὐτε ἶχνος πλέον ὑπῆρχε τῆς πυριταποθήκης, ἡ δὲ παρακειμένη οἰκία τοῦ Ἰσραηλῆτι τοῦ Κοὐν ἦτο σχεδὸν κατεστραμμένη.

Τὴν νύκτα τῆς 4 Μαρτίου, ἐπελθοῦσα βραγδαϊοτάτῃ βροχῇ κατέβρεξε τὸ δίπυρον τῆς ἀστέγου σιταποθήκης, τὸ ὁποῖον ἠναγκάσθη ἡ κυβέρνησις νὰ παλῆσῃ, κατὰ τὴν ἐπιούσαν, εἰς τιμὴν εὐτελεστάτην, πρὸς τοὺς ἐπισπεύδοντας πολλοὺς ἀγοραστὰς. Τὴν δὲ 4, ἔλλειπεν ἐκ νέου ὁ ἄρτος ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ μολονότι οὐδεμία ἐντεῦθεν προέκυψεν ἀταξία, ὁ Ἀρλιώτης προσθέτει, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην, σκέψεις τινὰς ἐπὶ τῆς ἀκροσφαλιῆς καταστάσεως τοῦ τόπου. Κατὰ τὴν 9, ὑπερτιμήθη ὁ ἄρτος· τῇ δὲ 15, κατέπλευσεν ἐκ Νεαπόλεως πλοῖον κομίζον 1200 μῦδια σίτου καὶ 800 μῦδια ἀραβοσίτου.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου, περιεφέροντο νύκτωρ τὴν πόλιν δύο μετρηφισμένοι, οἵτινες πολλὰ διέπραττον ἀταξίας, πλήττοντες καὶ τραυματίζοντες τοὺς τυχόν συναντωμένους. Ἐπετέθησαν καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ προβλεπτοῦ τῶν πλοίων Κουερίνη, ἀλλὰ φωνάζαντος τούτου πρὸς τὴν περίπολον, οἱ προσβολαῖς τὸν ἐγνώρισαν καὶ ἔφυγον. Εἶχον δοθῆ αὐστηραὶ διαταγαὶ πρὸς σύλληψίν των, ἀλλ' ὡς φαίνεται, ἄνευ ἀποτελέσματος.

Τῇ 30 Αὐγούστου, ἀπεβίωσεν ἡ κυρία Ἰουστίνα Θεοτόκη, ἣτις πολλὰ εἶχε κτήματα ἐν Χωρεπισκόποις, καὶ ἦτο ἡ εὐεργέτρια τοῦ χωρίου ἐκεῖνου· ὅσοι ἐκ τῶν κατοίκων αὐτοῦ μετέβαινον εἰς τὴν πόλιν εὐρισκον ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς ἄσυλον καὶ τροφήν, καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς των. Τῇ δὲ πρώτῃ Σεπτεμβρίου, ἀπεβίωσεν εἰς ἐκ τῶν τότε ὀλιγίστων κερκυραίων δι-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

δασκάλων, ὁ Ἀνδρέας Μωραΐτης, ὅστις παρῆδες λατινικὴν γλῶσσαν καὶ γεωμετρίαν πολὺ ἠγαπάτο ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οἵτινες συνώδευσαν τὸν νεκρὸν καὶ ἐθρήνησαν τὴν ἀπώλειαν τοῦ προσφιλοῦς διδασκάλου.

Κατὰ τοὺς πρώτους τρεῖς μῆνας τοῦ ἔτους 1790, παρετάθη ὁ χειμὼν μεθ' ὄλης τῆς δριμύτητος. Προχωροῦντος δὲ τοῦ ἔαρος αἱ ἐλαίαι εἶχον αἰσίως ἐξανθίσει, καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου προεμήνουον ἀφρονον συγκομιδὴν, ἀλλ' ἡ προσδοκία ὡς ἄλλοτε ἐματαιώθη, καὶ ἤδη ἀπὸ ἀρχῆς Ὀκτωβρίου ἡ γενικὴ ἀπώλεια τοῦ ἐλάιοκάρπου κατέστη παντοῦ προφανής.

Τῆ 28 Ἰουνίου, κατέπλευσε ῥωσικὸς στολίσκος· τῆ δὲ 17 Αὐγούστου, ἀφίχθη ὁ βενετὸς διοικητὴς τοῦ κόλπου Σωράντζος μετὰ τεσσάρων πλοίων.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἀνηγγέλθη ὅτι ἐνεσκηψεν ἐν τῷ χωρίῳ Κρατζάλλο ἐπιδημικὴ τις νόσος, ἐξ ἧς πολλοὶ ἀπέθνησκον, καὶ ὅτι μετεδόθη καὶ εἰς τὰς πλησιοχώρους κώμας Κρήνης, Μικράδων, Βιστώνης καὶ Λακῶνων. Ἠγέρθη φόβος μήπως ἦτο ἡ πανώλης, προσερχομένη ἐκ τινος ποσότητος βράμβας καὶ μεταξὺ παραληφθεῖσης ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων ἐκείνων, ἐκ τινος παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐξοκειλάντος πλοίου ἐρχομένου ἐκ Θεσσαλονίκης. Ἡ κυβέρνησις ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ ἰταλόν τινα ἰατροχειρουργόν, ὅστις ὅμως, ἀφ' οὗ ἐπεσκέφθη τὸν τόπον καὶ τινὰς ἀσθενεῖς, ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ περιεδόμενα ἦσαν ὑπερβολαί, καὶ ὅτι οἱ ἀποδιώσαντες εἶχον ὑποφέρει ἐκ πυρετοῦ καὶ ἄλλων κοινῶν νοσημάτων.

Μέχρι τῆς 8 Ὀκτωβρίου, ἡ θερμοκρασία ἦτο μάλλον θερμὴ, ἡ ἐπικρατοῦσα ἀνομβρία ἐκώλυε τὴν διασπορὰν τῶν σιτηρῶν, τῆς καλλιῆς, τῆς βρώμης καὶ τοῦ λίνου, ἡ δὲ πόλις ἐστερέθη ποσίμου ὕδατος. Τέλος τὴν νύκτα τῆς 28 ἐβρέξεν ἀφρόνως· μένει δὲ ἐνῆντη

Δεκεμβρίου ὁ χειμὼν ὑπῆρξε λίαν συγκερασμένος. Αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἔτους 1791 δὲν παρουσιάζοντο ὑπὸ εὐνοικὴν ὄψιν μεγάλη ἦτο ἡ ἔλλειψις χρηματικού, οὐδεμία ἦ ζήτησις ἐλαίου.

Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 14 Ἰανουαρίου, γράφει ὁ Ἀρλιώτης τὰ ἐξῆς· «Ἐνταῦθα διατρίβει νέος τις ἄγγλος, ἀφιχθεὶς μετὰ τοῦ κόμητος Ἀναστασίου Θεοτόκη λέγουσιν ὅτι εἶναι δευτερότοκος υἱὸς τοῦ λόρδου Νόρθ, κόμητος Γύλφορντ, καὶ ὑπουργοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐν ταῖς ἀποικίαις τῆς Ἀμερικῆς πολέμου. Ἰπογράφεται Φριδερίχος Νόρθ, κόμητος Γύλφορντ περιηγεῖται χάριν μαθήσεως, καὶ ὡς λέγουσιν θέλει ἐπισκεφθῆ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὀμιλεῖ ὀλίγον τι τὴν δημόδιον ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ δύσκολον καὶ διαφέρουσαν τῆς ἡμετέρας προφορὰν. Ἀγαπᾷ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ῥημῶν τελευτὰς, καὶ εἶναι ἐντριβέστατος τοῦ ὀρθόδοξου τυπικοῦ. Ἐλειτουργήθη ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰ. Θ. Σπηλιωτίσης καὶ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, καὶ ἔτερπεται ἀκροαζόμενος τὴν κωνσταντινουπολιτικὴν ψαλμοψῆδιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ποιεῖ, πολλάκις τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὡς νὰ ἦτο ἱερομόναχος, ὅπερ ὀλίγον συνάδει πρὸς τὰ φρονήματα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἀγγλων.»

Τῆ 4 Φεβρουαρίου, ἐξετελέσθη πράξις, ἥτις καὶ ὑπερμεσοῦντος τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος ἐμελλεν ἐν Κερκύρᾳ νὰ ἐπαναληθῆ. Ἰδιοκτῆτης τις οἰκίας, ἀπορῶν πῶς νὰ ἐξώσῃ τὸν δυστροποῦντα μεθωτὴν, προσέτρεξεν εἰς τὴν βιαίαν καὶ ἀπελπιστικὴν πράξιν ν' ἀφαιρέσῃ, πρῶταν τινὰ, τὰς κεράμους, τὰ παράθυρα καὶ τὰς θύρας τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

Τῆ 3 Μαρτίου, κατετάχθησαν ἐν τῇ χωρίᾳ τῶν εὐγενῶν πέντε οἰκογένειαι πολιτῶν, καὶ ἕτεραι ἐξ οἰκογένειας τῆς 28 Ἰανουαρίου.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Μεσοῦντος τοῦ Μαρτίου, ἐπειδὴ διεδόθη ὅτι ἡ πα-
νώλης ἐλυμαίνεται τὴν Ἠπειρον καὶ τὴν Πελοπόννησον,
ἀπαγορεύθη εἰς τὰς λέμβους ν' ἀπέλωσιν εἰς τὰς χώ-
ρας ἐκεῖνας, καὶ ἐντεῦθεν ὑπέφερον ὁ τόπος στέρησιν
ζωοτροφῶν· καὶ αὐτὰ τὰ χόρτα ἦσαν σπάνια καὶ ὑπερ-
τιμώμενα, ἔνεκα τῆς δυσχειμέρου ὥρας τοῦ ἔτους τού-
του. Τῇ 18 Ἰουνίου, ἐπεσβεδαιοῦντο αἱ ἀπαίσιαι περὶ
τοῦ λοιμοῦ εἰδήσεις, καὶ διηγοῦντο ὅτι οἱ κάτοικοι
Πατρῶν, ἐγκαταλείψαντες τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰς οἰ-
κίας αὐτῶν, εἶχον ἀποσυρθῆ εἰς ἀπομεμακρισμένα μέ-
ρη, οἱ δὲ Ἄλβανοὶ δραττόμενοι τῆς εὐκαιρίας, εἶχον
εἰσβάλει εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καὶ κατακλέψει πᾶν
ὅ,τι εὗρον· οὕτω δὲ κατεμολύνθησαν καὶ αὐτοί. Ἐνταῦ-
θα ἐξηκολούθει ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀπραγία· οὐδεμίαι συ-
ναλλαγὴ ἔλαιου, καὶ μεγάλη ἀχρηματία.

Τῇ 13 Ἰουλίου, ἀφίχθη ὁ νέος προβλεπτής Ἄγγελος
Μέμος, οὐτινὸς ἡ ἐπίσημος εἰσόδος ἐτελέσθη τῇ 7 Σε-
πτεμβρίου· πρώτη αὐτοῦ πράξις ὑπῆρξεν ἡ διαταγὴ νὰ
ἐκκενωθῶσιν αἱ στοαὶ καὶ οἱ δρόμοι ἐκ τῶν τραπεζῶν
τῶν παντοπάλων. Τὴν δὲ 21 Αὐγούστου, ὁ πρῶτος γε-
νικός προβλεπτής Φακιερὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐκ
τοῦ ἐν Γαρίτση μοναστηρίου τῆς ἁγίας Ἰουστίνης, ἐν
ᾧ κατέλυεν, ὅπως ἐπισκευθῆ τὸν νέον προβλεπτήν, καὶ
ἀπέλθῃ εἰς Βενετίαν. Κατὰ τὴν ἀπὸ ἁγίας Ἰουστίνης
ἀναχώρησίν του, οἱ κάτοικοι τῆς Γαρίτσης, συμπα-
θοῦντες πρὸς αὐτὸν, τὸν ἀπεχαιρέτησαν διὰ πυροβο-
λισμῶν.

Ὁ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐβδομάδος τοῦ Ὀκταβρίου
μέχρι 15 Νοεμβρίου πνέων νότιος ἄνεμος, καὶ ἡ θερ-
μότης, ἔβλαπτε καιρῶς τὰς ἐλαιὰς· τῇ δὲ 13 Δεκεμ-
βρίου ὀγκοδεστάτη χαλαρά κατέρριψεν οὐχὶ μόνον τὸ
πλεῖστον τοῦ καρποῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ φύλλα τῶν
ἐλαιῶν. Αἱ τελευταῖαι δὲ ἡμέραι τοῦ ἔτους ὑπῆρξαν
καθ' ὑπερβολὴν ψυχραί.

Τοιοιουτρόπως κατὰ τὸ νέον ἔτος 1792 ἐλόκληρος
ὁ ἐλαιόκαρπος εἶχεν ἀπωλεσθῆ, ὀλιγώτερον δὲ κάκιστον
τὸ παραχθέν ἔλαιον.

Τῇ 9 Μαρτίου, δι' ἐκτάκτου ταχυδρόμου ἀφίχθέν-
τος ἐκ Ζακύνθου, ἀνηγγέλη ὁ ἐν Μελίτῃ θάνατος τοῦ
ναυάρχου Ἐμου, ἀποβιώσαντος τῇ 1 τοῦ μηνὸς τού-
του· εἶχε βαρῶς ἀσθενήσει, ἐν ᾧ δὲ διετέλει ἐν ἀναρ-
ρώσει, ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ λίαν πρῶτ, ἵνα ἐπιτηρήσῃ
ἐργασίας τινὰς ἐκτελουμένας ἐν τινι πλοίῳ τοῦ στό-
λου αὐτοῦ· ἡ λίαν πρωινὴ ὥρα καὶ ἡ δριμύτης τοῦ
ἀέρος προσέβαλον τοὺς πνεύμονας αὐτοῦ, καὶ μετ' ὀ-
λίγον ἐτελεύτησεν. « Ἄνῆρ ὄντως φιλόπατρις, γράφει
» δ' Ἀρλιώτης, ὅστις ἐξέπνευσεν ἐκπληρῶν τὸ πρὸς τὴν
» πατρίδα καθῆκον του. »

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Μαρτίου, ἐφαίνετο
ὁ νέος καρπὸς τῶν ἐλαιῶν εἰς διάφορα μέρη τῆς νή-
σου. Περὶ ἀρχῆς δὲ Ἀπριλίου, ἠκολούθησε μεταξὺ τοῦ
πρωτοπαπᾶ τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς Πάγων, καὶ
ἐκείνου τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς Σκριπεροῦ, διένε-
ξις τις, περὶ πρωτοκαθεδρίας, προκαλέσασα δυσάρε-
στα συμβάντα μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν δύο περιο-
χῶν· ἰδίως δὲ οἱ τοῦ Σκριπεροῦ πρόβησαν εἰς βιαιο-
πραγίας, πολλοὺς τῆς ἐτέρας περιοχῆς κακοποιή-
σαντες· αἱ ἀταξίαι ἐξηκολούθησαν ἄχρι τῆς 25 τοῦ
αὐτοῦ μηνὸς, αὐτὴ δὲ ἡ μεταξὺ τοῦ διαμερίσματος Γύ-
ρου καὶ τῆς πόλεως συκοινωνία ἦτο διακεκομμένη.
Πρὸς καταστολὴν τῶν ταραξιών, ὁ γενικός προβλε-
πτής διέταξε τὴν σύλληψιν τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐπιλέ-
κτων Σκριπεροῦ, Κορακιάνης καὶ Δουκάδων.

Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 16 Σεπτεμβρίου, ὁ Ἀρλιώ-
της σημειοί, ὅτι κατὰ τὴν ἐσοδίαν τοῦ προσηγνηθέντος
ἔτους 1791 ἐγένετο ἄφθονον ἔλαιον, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ
καρπὸς εἶχε φθαρῆ, τὸ παραχθέν ἔλαιον δὲν ἦτο κα-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

λῆς ποιότητος ὡς ἐκεῖνο τῶν ἐτῶν 1781, 1785, 1787 καὶ 1789.

Μέχρι 12 Ὀκτωβρίου, τὸ φθινόπωρον ὑπῆρξεν ὠραῖον καὶ γλυκὺ, ὃ δὲ συγκομισθεὶς ἀραβόσιτος, ἂν καὶ εἰς μικροτέραν ποσότητα τοῦ περισυνοῦ, ἦτο ξηρὸς καὶ ἀξιόλογος, ἐπωλήτο δὲ ἀντὶ τεσσάρων ταλλήρων καὶ 36[100] περίπου τὸ μῶδιον. Ἔνεκα ὅμως τῆς ἐπικρατούσης ἀνομβρίας, τὰ φρέατα τῆς πόλεως ἦσαν ἄνυδρα, καὶ μόλις ὀλίγον καὶ θολερὸν παρείχον ὕδωρ ἐκεῖνα τοῦ Ἀβραμίου.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἀφίχθησαν τέσσαρα ἀλιευτικὰ πλοῖα νεαπολιτῶν, καὶ ἔκτοτε εὐρίσκοντο. ἐν τῇ ἀγορᾷ παντὸς εἴδους ἰχθύων εἰς μετρίαν τιμὴν.

Τῇ 22 Νοεμβρίου, ἑτέρα οἰκογένεια πολιτῶν κατετάχθη ἐν τῇ χορείᾳ τῶν εὐγενῶν.

Ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1793, ἐγένετο ἐπιθεώρησις τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου, ἔνεκα διαπραχθείσης ὑπεξαίρεσεως, ἀξίας χιλίων ἐξακοσίων περίπου φλωρίων.

Τὴν Πέμπτην τῆς τυροφάγου, 3 Μαρτίου, ὁ Ἀρλιώτης ἔδωκε συμπόσιον εἰς διαφόρους συγγενεῖς καὶ φίλους, ἐν οἷς ἀπαριθμεῖ καὶ τὸν μικρὸν Σπυρίδωνα, υἱὸν τοῦ κόμητος Χριστοδούλου Βουλαργέως. Ὁ μικρὸς οὗτος Σπυρίδων ἦτο ὁ μετὰ ταῦτα διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ περικοσμησας τὴν πατρίδα, ὃ διαπρέψας μεταξὺ τῶν ἐθνικῶς ἀντιπολιτευομένων, ἐν ἧ ἐποχῇ ὁ Μουστοξυδῆς, ὁ Ι. Πετριτζόπουλος, ὁ Α. Πολυλάς καὶ ἕτεροι φιλογενεῖς Κερκυραῖοι ὑπερασπίζοντο τὰ δικαιώματα τῶν Ἑπτανησίων κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῆς ἀγγλικῆς προστασίας. Τῇ δὲ ἐπομένῃ Κυριακῇ, ὁ γενικὸς προβλεπτής μετέβη εἰς τὸ θέατρον ἔνθα ἐδόθη λαμπρὸς χορὸς, ὅστις παρέτάθη μέχρι πρωίας τῆς ἐπιούσης, πρώτης ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς.

Ἐπὶ ὅλον τὸν Αὐγούστου μῆνα, τσακύτη ἦτο ἡ σπά-

νις τῶν σιτηρῶν, ὥστε οἱ χωρικοὶ ἐλιμώτουν. Καὶ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ἐξηκολούθει ἡ σιτοδεία, ἂν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν. Περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον τῆς 13 τοῦ μηνὸς τούτου, ἐπυρπολήθη οἰκία τις, ἥτις μετέδωκε τὰς φλόγας εἰς ἑτέραν, ἀμφοτέραι δὲ παρακείμεναι τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἀγίου Φραγγίσκου, ἥτις ἐκινδύνευσε νὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ πυρός. Πρὸς καταστολὴν τῆς πυρκαϊῆς ἔδραμον ὁ προβλεπτής, οἱ σύνδικοι, οἱ στρατιῶται καὶ πλείστοι ἄλλοι, καὶ κατώρθωσαν ν' ἀποσοθήσῃ τὰς φλόγας διὰ τῆς κατεδαφίσεως μιᾶς τῶν δύο οἰκιῶν. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν νύκτα κακοῦργοι τινες ἐφόνευσαν ἐν Αἰαπάδαις τὸν ἐπιτυχῆ ζωγράφον Ἀντώνιον Μάμαν.

Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 7 Δεκεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης καταγράφει τὰς κυριωτέρας ἀλλοκότους μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρας κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ ἔτους τούτου τριμηνίαν. «Ἀπὸ θερπνοτάτου καὶ θερινοῦ φθινοπώρου, μετέβημεν διὰ τῆς νυκτὸς τῆς 21 Ὀκτωβρίου εἰς βροχάς, χαλάζας καὶ τρικυμίας· ἀπὸ δὲ τῆς 28 τοῦ αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον, ἔχομεν εὐδίαν καὶ ἐαρινὴν θερμοκρασίαν.» Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐπανῆλθεν ὁ χειμὼν μετὰ ραγδαίων βροχῶν καὶ ψύχους.

Τῇ 5 Ἰανουαρίου 1794, ἤρχισαν Πάργιοι τινες νὰ πωλῶσι κρέας, ἀναδεχθέντες τὴν ὑποχρέωσιν νὰ περιορίζωσι τὴν τιμὴν αὐτοῦ εἰς 10 γὰς ἔτας τὴν λίτραν, ἐν ᾧ οἱ ἐγγχώριοι τὸ ἐπόλουν πρὸς 11.

Τὴν πρωίαν τῆς 17 Φεβρουαρίου, οἱ σκλαβοῦνοι στρατιῶται ἐστασίασαν ἔνεκα τοῦ φειδολοῦ τρόπου, μεθ' οὗ ἀπενέμετο εἰς αὐτοὺς τὸ δίπυρον· διότι τὸ μὲν ἡμισυ τῆς μερίδος ἐχορηγῆτο αὐτοῖς αὐτουσίως, τὸ δὲ ἕτερον ἡμισυ εἰς χρήματα μετ' ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς αὐτοῦ. Συνηθροίσθησαν ὅθεν, τριακόσιοι περίπου, ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ, ἔξωθεν τῶν στρατώνων, μετὰ ταῦτα ἐκινδύνευσαν· ἐν τῷ ἑσπέρῳ ὑπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ γε-

νικου προβλεπτοῦ, ὅστις κατὰ τὴν προηγουμένην νύκτα εἶχε δώσει πολυτελεῆ χορὸν, ἤρχισαν νὰ ἐκφράζονται ἀποτόμως κατ' αὐτοῦ, ἀπειτοῦντες ἱκανοποιήσιν ἀπόσπασμα δὲ ἐξ αὐτῶν ξιφοφοροῦν, ἐξεβίασε τὴν πρωτοφυλακὴν τῆς πύλης τοῦ φρουρίου, ἐξῆλθεν εἰς τὴν πλατείαν, καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐν Σηλαιᾷ κατοικίαν τοῦ σωματάρχου, παρ' οὗ ἀπήτησε τὸ ὀφειλόμενον σιτηρέσιον ἢ τὴν ἀπόλυσίν των. Οὗτος ἐπορεύθη ἀμέσως, μετὰ διαφόρων ἀξιωματικῶν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ, ὅπως παραστήσῃ τὰ παράπονα τῶν στρατιωτῶν, καὶ τὸν κίνδυνον τῆς στάσεως. Ἐν τούτοις, ἅπαντες οἱ Σκλαβούνοι, ἐκτὸς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν αὐτῶν, εἶχον συνέλθῃ ἐν τῇ πλατείᾳ περιμένοντες ἀπάντησιν. Εἰς ἀξιωματικὸν δέ τινα, ἀποπειραθέντα νὰ τοῦς καταπραύνη, εἰς ἐξ αὐτῶν ἀπήντησε· «σεῖς τρώγετε καλὸν ὀρύζιον καὶ καλὸν κρέας, ἡμεῖς δὲ κρομμύδιον μετὰ ἄλατος καὶ ὀλίγου ξηροῦ διπύρου, καὶ μοχθοῦμεν ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν ἐντὸς τῶν πλοίων ζητοῦμεν τὸν ἄρτον μας!» Τέλος παρουσιάσθη ὁ σωματάρχης, μετὰ διαφόρων ἀξιωματικῶν, καὶ ἔπεισεν αὐτοὺς, οἵτινες ἀμέσως τὸν περιστοίχισαν, ὅπως ἀκούσωσι τὴν ἀπάντησιν, νὰ καθυσηγάσωσι, καὶ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ φρούριον, ὑποσχόμενος, ὅτι ἤθελε τοῖς διανεμηθῆ ὁ ἀπαιτούμενος ἄρτος· οὕτω κατευνάσθησαν, καὶ ἔπαυσεν ἡ ταραχὴ. Διαρκούσης τῆς στάσεως, οὐδεμία ἐκ μέρους τῶν Σκλαβούνων διεπράχθη κλοπὴ ἢ βλάβη ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὅπερ ὁ Ἀρλιώτης ἀναφέρει πρὸς ἔταινον αὐτῶν, προσθέτων ὅτι τὸ κίνημα οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρξεν ἢ δικαία καὶ ἀξιοπρεπὴς διαμαρτύρησις κατὰ τῆς γινομένης ἀδικίας. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν Σκλαβούνων, ὅτε ἀπ' ἀρχῆς ἔδραμον διὰ νὰ καταστείλωσι τὴν στάσιν, κατέθεσαν τὰ ξίφη καὶ τὰς ράβδους, ὅπως μὴ φανῆ ὅτι συνεμερίζοντο τοῦ κινήματος ἐκείνου.

Ὁ ἐλαιόκαρπος, καθ' ὅλον τὸν προηγουμένον χαιμῶνα καὶ μέχρι τέλους Μαρτίου, ἐκρέματο εἰσέτι ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν, καὶ μόλις ἀπὸ τῆς 27 τοῦ μηνὸς τούτου, ἤρχισε νὰ πίπτῃ ἔκτοτε ὅμως, καὶ ἐντὸς τριάκοντα περὶπου ἡμερῶν, ὁ ἄνεμος καὶ ἡ βροχὴ τὸ κατέστρωσαν κατὰ γῆς, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ μισθωταὶ δὲν ἤυρισκον ἀρκετοὺς ἀνθρώπους πρὸς συλλογὴν αὐτοῦ. Ἐν ᾧ δὲ αἱ ἐλαταὶ εἶχον εἰσέτι ἄφθονον καρπὸν, ἐξῆνθισαν ἐκ νέου, καὶ παρὰ τῷ παλαιῷ παρουσιάζετο ὁ νέος καρπός.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 17 Ἰουλίου ἀφίχθη, τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἀπεβιάσθη, ὁ νέος γενικὸς προβλεπτὴς Οὐτδμαν, ὅστις κατὰ πρῶτον ἐπορεύθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐκῆθεν δὲ ἐφ' ἀμάξης μετέβη εἰς τὸ φρούριον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους ἐπευφημοῦντος λαοῦ, ὅστις τὸν ἐδέχθη ὡς ἄγγελον σωτηρίας. Τῇ δὲ 21 Νοεμβρίου, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ ἐπίσημος εἰσοδος αὐτοῦ· καὶ ἡ κατὰ τὸ ἑσπέρας φωταψία, ἰδίως ἐκεῖνη τῶν πλοίων, ἀπέβη ὠραιότατη. Περὶ δὲ τὴν δείλιν τῆς 28 Αὐγούστου, ἀνεχώρησεν ὁ πρῶτος γενικὸς προβλεπτὴς Μέμος· πολλὰ δὲ πλοιάρια Μανδουκιωτῶν ἐπυροβόλησαν πρὸς ἀποχαιρετισμὸν αὐτοῦ.

Κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους τούτου, ἡ ἀγορὰ ἔστρεψτο σιτηρῶν καὶ κρεάτων· τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀπέδιδεν ὁ Ἀρλιώτης εἰς τὰς καταχρήσεις τῶν διὰ τοὺς διοικητὰς τῶν πλοίων προμηθευτῶν, οἵτινες ἠγόραζον ὑπὲρ τὰ ἀναγκαιοῦντα, ὅπως τὰ μεταπωλῶσιν ἀκριβέστερον πρὸς ἴδιον συμφέρον, καὶ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς, οἵτινες ἔσπευδον νὰ προμηθεύωνται πρὸ τῶν ἰδιωτῶν.

Κατὰ δὲ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους καὶ τὰς πρώτας τοῦ ἐπομένου 1795, τὸ ψῦχος ἔφθασεν εἰς ὑπερβολικώτατον βαθμὸν. Τὴν 3 Ἰανουαρίου τὸ πάγοι κατεκάλυψε τὴν πλατείαν τῆς πόλεως καὶ

τάς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ δμωνύμου προαστείου ἐξηκολούθησε δὲ τοιοῦτον ψῦχος μέχρι τῆς 7 τοῦ αὐτοῦ μηνός,

Τῆ 20 ἀπεβίωσεν ὁ ἑλλην λοχαγὸς Χριστάκης, οὐτινος ἡ κηδεία ἐτελέσθη τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· τῆ 24 ἀπεβίωσεν ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς Πετρετῆς, καὶ τῆ 25 ὁ διδάσκαλος Ἰωσήφ Καστέλλης, τοῦ τάγματος τῶν Φραγγισκανῶν, ἀνὴρ εὐτράπελος ἀλλὰ χρηστοθήης. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 3 Φεβρουαρίου, ἀντιγορεύθη παμψηφί μέγας πρωτοπαπᾶς ὁ ἱερεὺς Γεώργιος Χαλικιόπουλος Μάντζαρως.

Τῆ Κυριακῇ τῆς τυροφάγου, ἐτελέσθη ἐπίσημος ἵπποδρομία, ἐν ἣ ἠρίστυσεν ὁ κερκυραῖος Ἀλοῖσιος Χαλικιόπουλος Μπιζῆς. Ἠκολούθησε δὲ μικρά τις διένεξις, διότι κατὰ τὴν δευτέραν σταδιοδρομίαν ἐξῆλθεν ἐξ ἑνὸς ποδὸς τοῦ ἵππου αὐτοῦ τὸ πέταλον, καὶ ἐντεῦθεν ὁ ἀνταγωνιστῆς ἀπήτει νὰ μὴ ὑπολογισθῇ αὐτὴ εἰς τὴν καταμέτρεισιν τῶν ἄθλων, ὅπερ ὅμως δὲ παρεδέχθησαν οἱ ἀγωνοδῆκται.

Κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, Κυριακὴν τῶν βαίων, ὅτε ἡ λιτανεὶα τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἐπλησίασε πρὸς τὴν πύλιν τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἐξῆλθεν ὁ γενικὸς προβλεπτῆς Οὐέδμαν, καὶ ἠκολούθησεν αὐτὴν ἄχρι τῆς ἐκκλησίας.

Τὴν πρωίαν τῆς 7 Ἀπριλίου, συνῆλθον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ εὐγενεῖς καὶ πολιταί τινες, οὓς εἶχε κατὰ τὴν προτεριαίαν προσκαλέσει, ὅπως μετ' αὐτοῦ διασκεφθῶσι περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ ἀγορανομείου. Ἀκούσας τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων, καὶ βλέπων ὅτι ἄπαντες συνεφώνουν πρὸς τὴν ὑποστήριχθῆσιν ὑπὸ τοῦ κόμητος Σπυρίδωνος Γ. Θεοτόκη καὶ τοῦ κυρίου Στεφάνου Σπορδίλλη ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας, διέταξε νὰ καταργηθῶσιν αἱ διατιμήσεις, καὶ νὰ ἦναι ἐλεύθεροι οἱ κροσπῶλαι νὰ προσδιορίζωσι τὴν

τιμὴν τῶν κρεάτων. Μετὰ ὀλίγας ἡμέρας εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄριστα καὶ ἄφθονα κρέατα ἀπὸ πρωίας μέχρι ἑσπέρας.

Περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου, ὁ Ἀρλιώτης περιηγήθη τὴν ὄρεινὴν περιοχὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, πρὸς ἀνεύρεσιν λατομείου παρέχοντος πέτρας καταλλήλους διὰ ἐλαιοτριβεία, ἀλλ' ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖ ἐξέτασεν εὗρεν ἐξητλημμένα, ἢ ἀπαιτοῦντα μεγάλας ἀνασκαφάς, μετέβη εἰς τὴν ἐν Χωρπεσικόποις θέσιν Παραμόνου, τοῦ ὄρους ἁγίου Γεωργίου, ἔνθα ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀνασκαφάς, ὅπως ἀφαιρέτῃ τὸ ἐπὶ τῆς ἀρμοζούσης πέτρας διακείμενον στρώμα κακῶν καὶ ἀχρήστων λίθων.

Καθ' ὅλον τὸν φθινόπωρον ἐπεκράτησεν εὐδαια, ἀλλ' ἔνεκα τῆς ἀνομβρίας ὀλίγος χόρτος ἀνεφύη εἰς τοὺς ἀγρούς· μολονότι δὲ μετὰ ταῦτα δὲν ἔλλειψε τὸ ψῦχος, ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ πάγος, οὐχ ἦττον ὁ Δεκέμβριος ὑπῆρξε λίαν συγκερασμένος.

Καὶ ὁ Ἰανουάριος τοῦ ἔτους 1796 διῆλθεν ὡς νὰ ἦτο ἔαρ· κατὰ δὲ τὸν Φεβρουάριον ἐπεκράτησε ψῦχος καὶ τοιαύτη ἀνομβρία, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ βρύσεις εἶχον ὀλίγον ὕδωρ, ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ ἐνέσκηψε μεγάλη ζωολομία.

Τὴν νύκτα τῆς 30 Μαΐου, ἀφίχθη ἐκ Βενετίας ἕκτακτος ταχυδρόμος, ἀναγγέλων τὴν ἀπροσδόκητον εἶδησιν ὅτι οἱ Γάλλοι, ὡς σύμμαχοι καὶ φίλοι, εἰσῆλθον εἰς τὸ βενετικὸν κράτος. Ὁ ἀπὸ τινων ἡμερῶν διατρίβων ἐνταῦθα καὶ διενόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν βάλιος ἀνέστειλε τὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκείνην πορείαν τοῦ τὰ πλεῖστα δὲ τῶν στρατευμάτων ἐπεβιάσθησαν, ὅπως μεταβῶσιν εἰς Βενετίαν μεθ' ὅλων τῶν ἐνταῦθα σταθμευόντων πλοίων.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ παντὸς εἶδους ἐδώδιμα, ὅπερ οὐδέποτε προηγουμένως ἐφαίνετο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΠΟΥ

Περὶ τὰ μέσα Ἰανουαρίου τοῦ 1797, ἀνηγγέλθη ὅτι ἐν Ἄρτῃ εἶχεν ἐνσκήψει ἡ πανώλης. Ἡ κυβερνησις ἐπεμψεν ἀμέσως φύλακας εἰς ὅλας τὰς παραλίας τῆς νήσου, ὅπως ἐπιτηρήσωσι μήπως λαθραίως εἰσκομισθῶσιν ἐμπορεύματα, ἢ ἀποθιβάσθωσιν ἐπιβάται.

Τὸ κατὰ τὴν πρώτην δεκαπενθήμερον τοῦ Μαρτίου ἐπελθὼν δριμύτατον ψυχρός εἶχε βλάψει καιρίως τὰς ἀμπέλους καὶ τὰ ὄπωρόδενδρα.

Τῆ 28 τοῦ αὐτοῦ, ἀφίχθησαν ἐκ Τουλώνης τέσσαρες γαλλικαὶ φρεγάται, ἕτερα δὲ πλοῖα ἐκ Βενετίας κατέπλευσαν τῆ 13 Ἀπριλίου.

Τῆ 22 Μαΐου, ὁ Ἀρλιώτης ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ ἐν Λευκασίᾳ τῆς Κύπρου ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἀναχωρήσας οὗτος καὶ αὐτὸς ἐκ Κερκύρας, εἶχεν ἀφίχθῃ ἐν καιρῷ χειμῶνος εἰς τὴν νήσον ἐκείνην, καὶ εὗρεθεὶς ἄνευ τῶν ἀπαιτουμένων ἐφοδίων, ἀπετάθη πρὸς τινὰ ἐπίτροπον τοῦ μοναστηρίου τῆς Γ. Θ. Γλυκῆς, ὅστις ἀντὶ μικρᾶς δαπάνης τῷ παρέσχε πρὸς κατάλυμα κελλίον τι τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου, μὴ εὐαρεστούμενος ὁμως τῆς διαμονῆς, κατῆλθεν εἰς Σκάλαν τῆς Λευκασίας, ἐνθα ἀπωλέσας ὀλίγα χρήματα ἄπερ τῷ ἀπέμενον, ἠσθένησεν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπεβίωσεν ἐν ἄκρᾳ πενίᾳ. Τὰς πληροφορίας ταύτας μετ' ἄλγους ψυχῆς ἤκουσεν ὁ Ἀρλιώτης.

Κατὰ τὴν 4 Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἡ λατινικὴ λιτανεὶα τῆς ἀγίας δωρεᾶς, ἣτις ὑπῆρξεν ἡ τελευταία τελετὴ καθ' ἣν παρευρέθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς βενετικῆς κυβερνήσεως. Ἀπὸ τῆς 8 μετερῶν ἐβλήθησαν, ἢ μᾶλλον κατηργήθησαν, οἱ τίτλοι ἐξωχότατος, ἐκλαμπρότατος, εὐγενέστατος, κ.τ.λ. διατηρουμένης μόνον τῆς τοῦ πολίτου ἐπικλήσεως. Ἀπὸ δὲ τῆς 12, ἤρξισαν νὰ χρονολογῶνται αἱ ἐπίσημοι πράξεις διὰ τοῦ πρώτου τούτου ἔτους τῆς ἰταλικῆς ἐλευθερίας. Ἀπορῶν, ἐν τούτοις, ὁ

Οὐδὲμαν χρημάτων, διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτῶν, ἐνατείλατο εἰς τοὺς ἐκάστης συνοικίας προῖκα-μένους, νὰ περιέρχωνται τὰς οἰκίας τῶν εὐπόρων πρὸς σύναξιν ἐράνου. Τὸ ἑσπέρας τῆς 16, ἐπεσκέφθησαν ἐπὶ τούτῳ καὶ τὸν Ἀρλιώτην αὖς ἄλλοτε, γράφει, συνηθίζετο κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα, διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν νένδεων συνδρομῆν! Τὸ γεγονός τοῦτο τὸν κατέθλιψε, βλέποντα εἰς ποίαν ταπείνωσιν εἶχε περιέλθῃ ἡ πρὸ μικροῦ ἰσχυρὰ καὶ πλουσία βενετικὴ πολιτεία. Τὸ αὐτὸ δὲ ἑσπέρας, κατέπλευσε καὶ ὁ ἀπὸ ἡμερῶν περιμενόμενος στόλος, μετὰ γαλλικῶν στρατευμάτων, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλν.

Τὴν 16, ὁ Οὐδὲμαν προσεκάλεσε τοὺς πρώην εὐγενεῖς, τοὺς πολίτας, τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἐβραίους, καὶ μετ' εὐπροσηγορίας ἐπειράθη νὰ πείσῃ αὐτοὺς νὰ παρῆξωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν κατάλυμα εἰς τοὺς γάλλους ἀξιωματικούς. Ὀλίγοι συγκατένευσαν εἰς τοιαύτην αἴτησιν, ὁ δὲ Οὐδὲμαν κατώρθωσε τέλος νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι ἤθελον προσφέρει κλινὰς, ἐπιπλα καὶ ὀθῶνια. Γράφων ταῦτα ὁ Ἀρλιώτης, περαίνει προσθέτων αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον καλόν! ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἀρχὴ ὀδύων!

Τὴν πρωίαν τῆς 19, συνῆλθον πολλοὶ, πάσης τάξεως, θρησκευματος καὶ ἡλικίας, καὶ φέροντες ἐπὶ τοῦ πίλου ταινίαν διακρίσεως, μετέβησαν ἀθρόοι εἰς τὸ ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ οἶκημα τοῦ πρώην γενικοῦ προβλεπτοῦ, ὅπως προσφέρωσι τὰ σεβάσματα καὶ τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν εἰς τὸν πολίτην στρατηγὸν Γεντίλν. Ἡ πρόσρσις ἀνηγγέλθη ἰταλιστῶν, ὑπὸ τοῦ κόμητος Σπυρίδωνος Θεοτόκην, ὁ δὲ Γεντίλνς ἀπαντήσας ἐπίσης ἰταλιστῶν, ὠμίλησε διεξοδικῶς περὶ τοῦ νέου συντάγματος, περὶ εἰρήνης, ὁμοιοῖας, ἀνεξήθηρσηκίας καὶ περὶ τῆς προστασίας, ἣν ἡ γαλλικὴ δημοκρατία ἤθελε παρέξει εἰς τὰς Ἰονίου νήσους. Τὸ ἑσπέρας διε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

δόθη ἐν Σπηλαίᾳ καὶ ἐν τῇ ἑβραϊκῇ συνοικίᾳ πανικόσφοβος, ἅπαντα δὲ τὰ ἐργαστήρια ἐκλείσθησαν, διότι πλείστοι τοῦ λαοῦ μετὰ τινων ἀξιωματικῶν τοῦ βενετικού ναυτικοῦ, καὶ μελιταίου τινος πλοιάρχου, περιεφέροντο τὴν πόλιν, κρατοῦντες σημαίας καὶ ζητωκραυγοῦντες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος· οἱ φιλήσυχαι καὶ ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι ἐπίστευον ὅτι ὁ τόπος ὅλως ἐπανεστάτησεν.

Τῇ 27, ὁ στρατηγὸς Γεντίλης προσεκάλεσε δι' ἐγκυκλίου τὰ ἤδη παρ' αὐτοῦ διορισθέντα μέλη τῆς προσωρινῆς ἐγγωρίου κυβερνήσεως, ὅπως συνέλθωσι κατὰ τὴν ἐπιούσαν εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν Ἀρλιώτης ἀσθενῶν, εἰδοποίησε τὸν Γεντίλην ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ παρευρεθῇ, τὰ δ' ἕτερα μέλη, ἐν οἷς συγκατελέγοντο ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς, ὁ λατίνος ἀρχιεπίσκοπος, εἰς ὀρθόδοξος καὶ ἕτερος λατίνος ἱερεὺς, καὶ ὁ πρῶν γενικὸς προβλεπτής, ἀφ' οὗ ἤκουσαν τὰς ὁδηγίας, ἢ μᾶλλον τὰς διαταγὰς τοῦ Γεντίλη, μετέβησαν εἰς τὸ οἶκημα τοῦ πρῶν βασιλέως, καὶ διώρισαν τοὺς συμβούλους τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς. Τὴν ἀκόλουθον δὲ ἡμέραν συνῆλθον καὶ αὖθις ἐν τῷ αὐτῷ οἰκίματι, καὶ διώρισαν τριμελῆ ἐπὶ τοῦ ὑγειονομείου ἐπιτροπὴν, πενταμελῆ ἐπὶ τοῦ ἀγορανομείου ἐπιτροπὴν, ἑτέραν ἐπὶ τῶν ἐδωδίων, ὑποτελῆ εἰς τὴν προηγούμενην, καὶ τρεῖς πρωτοδίκας. Καθ' ἣν δὲ ὥραν συνεδρίαζον παρουσιάσθησαν τινες μετ' ἀναφορᾶς, δι' ἧς ἐζήτουν, ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ, τὴν ἐκ τῶν δημοσίων θέσεων ἐξῶσιν τῶν κληρικῶν, καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀποβολὴν ἐκ τοῦ σώματος τῆς ἐγγωρίου κυβερνήσεως τοῦ τε μεγάλου πρωτοπαπᾶ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῶν δύο ἱερέων. Τὴν δὲ 29, ἐν ᾧ τὰ αὐτὰ μέλη εἶχον συνέλθῃ ὅπως προβῶσιν εἰς ἑτέρους διορισμοὺς ὑπαλλήλων, πολλοὶ τοῦ λαοῦ εἰσέβαλον ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἀπαιτοῦντες δι' ἐγγράφου ἀναφορὰς καὶ διὰ κραυγῶν καὶ

πατάγου τὴν ἐκ τῆς ἐγγωρίου κυβερνήσεως ἀποβολὴν τῶν δύο ἑβραίων μελῶν αὐτῆς. Τὰ παρευρισκόμενα μέλη, κυριευθέντα ὑπὸ φόβου, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἀπόσπασμα δὲ γαλλικῶν στρατευμάτων ἐξῆλθε κατεσκευασμένως ἐκ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ὡς ἐπίσης ἔδραμε καὶ ὁ στρατηγὸς Γεντίλης, καὶ διεσκέδασαν τὴν ὀχλαγωγίαν. Μετὰ ταῦτα προσκαλέσας ὁ Γεντίλης, τὸν συντάξαντα τὴν ἀναφορὰν καὶ ἐπιπλήξας αὐτὸν, διέταξε τὴν φυλάκισίν του· ἤλεγξε δὲ καὶ τὰ μέλη τῆς ἐγγωρίου κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν δραπέτευσιν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 2 Ἰουλίου, κατέπλευσαν ἐκ Τουλώνης δέκα γαλλικαὶ φρεγάται.

Τῇ 3 τοῦ αὐτοῦ, διωρίσθη πενταμελὴς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴ, ἐν ἣ συμπεριελήφθη καὶ ὁ Ἀρλιώτης· συνεστήθησαν, πρὸς τούτοις, τὸ πρωτοδικεῖον, τὸ κακουραγιδικεῖον, δύο ἐφετεῖα, τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἡ ἀσυνομία καὶ ἕτερα ἄλλα ὑπουργήματα.

Κατὰ τὴν πρώτην τῆς 5, ἀνεπετάθη ἡ τρίχροος σημαία ἐπὶ ἐστημένον ἐν τῇ πλατείᾳ, παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. Μανδρακιωτίσσης ἱστοῦ, ὡς ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας θέσεις τῆς πόλεως ἐκπυρσοκροτούντων τῶν πυροβόλων τοῦ φρουρίου καὶ τῆς ναυαρχίδος. Μετὰ μεσημβρίαν, τὰ μέλη τῆς ἐγγωρίου κυβερνήσεως συνῆλθον, ἐν τῷ συνήθει οἰκίματι, μετ' ὀλίγον δὲ παρουσιάσθη ὁ στρατηγὸς Γεντίλης μετὰ τοῦ γάλλου ναυάρχου· ἀφ' οὗ ἀμοιβαίως διεμείφθησαν ὑποκλίσεις καὶ προσηήσεις, ἅπαντες, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ πλήθους λαοῦ καὶ στρατιωτῶν, μετέβησαν εἰς τὴν πλατείαν καὶ ἀναβάντες ἐπὶ ἐγερθέντος ἐπὶ τούτου ἱκρίωματος, ἀπήγγειλε λόγον, πρῶτον μὲν ὁ κόμης Σπυρίδων Θεοτόκης, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ ἰατρὸς Ἀντώνιος Μάρουλης, ἀμφοτέροι ἐγκωμιάσαντες τὴν ἐλευθερίαν, τὸ γαλλικὸν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ἔθνος, τὸν Βοναπάρτην, τὸν Γεντίλην, καὶ ἐκφράσαντες εὐγνωμοσύνας διὰ τὴν εἰς τὴν νῆσον χορηγηθεῖσαν ἀνεξαρτησίαν. Διάφοροι δὲ χοροὶ ἠκολούθησαν ἐν τῇ πλατείᾳ, περὶ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, ὑπὲρ ἧτο συκαμινέα προσκαίρως ἐκεῖ φυτευθεῖσα. Τέλος δὲ ἅπανσα ἡ συνωδία αὕτη, ἀκολουθουμένηως πρότερον ὑπὸ τοῦ συνοθουμένου καὶ ζητωκραυγοῦντος πλήθους, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ οἶκμα τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, καὶ ἐκεῖ διελύθη.

Τὴν ἐπιούσαν, ἀναρρώσας ὁ Ἀρλιώτης, ἠδυνήθη νὰ παρυσυρῆθῃ, κατὰ πρώτην φοράν, ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως· τὴν δὲ 8, παρεδόθησαν ἐπισήμως ἐν τῇ πλατείᾳ, ὀλοκαύτωμα τοῦ πυρός, τό τε χρυσοῦν βιβλίον, ἧτοι ἡ καταγραφὴ τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν, καὶ τὰ ἀπονέμοντα τίτλους καὶ πρόνομια ἔγγραφα.

Τῇ 19, ἀπερχόμενος ὁ Ἀρλιώτης εἰς Χωρεπισκόπους εἶδε τὴν κατερῆμωσιν τοῦ Γουβίου, ἐν τῷ λιμένι τοῦ ὁποίου δὲν εὕρισκετο πλέον οὐδὲ μία λέμβος. ἤκουσε δὲ, ὅτι τὰ παράλια τῆς νήσου, ἀπὸ Ἀλμυροῦ ἄχρις ἁγίου Γεωργίου, ἔβρυθον ἐκ προσφύγων Ἀλβανῶν καταδιωγμένων ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ὅστις εἶχεν ἤδη κυριεύσει πολλά χωρία τῆς Ἀλβανίας. Οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι πρόσφυγες εἶχον ἀντισταθῆ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τοῦ σατράπου μέχρις ἐσχάτων, ἀλλὰ τέλος ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς οἰκίας καὶ τὰς χώρας αὐτῶν, καὶ νὰ καταφύγωσιν ἐνταῦθα. Δύο δὲ ἐξ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς Σπυρίδων Νικολάου, οὗτινος ὁ πατὴρ ὑπῆρτεν ἐν τῷ μακεδονικῷ συντάγματι τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, καὶ ὁ Δῆμος Κόλλας, συναντιθέντες καθ' ὁδόν, μετὰ τοῦ Ἀρλιώτη, τῷ διηγῆθησαν, ὅτι ἦσαν ἐπίτροποι τοῦ μοναστηρίου τῆς Υ. Θ. Κουκαμιάς, καὶ ὅτι εἶχον σύντροφον ἰταλόν τινα ἐξ Οὐρῶνος, ὀνόματι Φραγγίσκος Σάλας,

ὕπηρετοῦντα ἐπὶ τινα ἔτη ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ, καὶ καταφυγόντα μετ' αὐτῶν ἐνταῦθα. Ἐν Χωρεπισκόποις ὑπάρχει ἐκκλησία ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν τῆς Υ. Θ. Κουκαμιάς, ἐν ἣ μάλιστα, κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ὁ Ἀρλιώτης ἠθέλησε νὰ τελεσθῆ μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

Τὴν 30 Ἰουλίου, οἱ Γάλλοι ἐώρτασαν διὰ κανονισμῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἐπιδείξεων τὴν ἐπετηρίδα τῆς γαλλικῆς ἐλευθερίας. Τῇ δὲ 11 Αὐγούστου, ἐτελέσθη ἡ συνήθης λιτανεῖα τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἄνευ ὅμως τῆς συμμεθέξεως τῶν δημοσίων ἐπαγγελματικῶν. Τῇ 27, ἐγένετο, κατὰ πρώτην φοράν, ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, διάσκεψις περὶ ρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων· τῇ δὲ 30, ἐπανῆλθεν ὁ στρατηγὸς Γεντίλης ἐκ τῆς εἰς τὰς ἄλλας νήσους περιουσίας αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα, ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ Ἀρλιώτη, ὑπάρχει χάσμα, ἀφαιρεθέντων 8—10 φύλλον τοῦ χειρογράφου· εἰς τι ὅμως χωριστὸν φύλλον εὕρισκεται τὸ ἐξῆς ἀπόσπασμα περὶ συνδιασκέψεως ἢ μάλλον συνδιαλέξεως, μεταξὺ τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη καὶ τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπῆς.

«Τὴν πρωίαν τῆς 2 Σεπτεμβρίου, μετέβημεν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη, ἐπιθυμοῦντος νὰ λάβῃ πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων, ὧν τὰ βιβλία εἶχε παραλάβει ἡ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπῆ, πρὸς εἰσπραξίν τῶν ἀναγκαιοῦντων διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως. Εἶπομεν αὐτῷ, ὅτι, καθ' ἃ ἠκούσαμεν, διανοῆτο αὐτὸς νὰ διακρατήσῃ τοὺς τελωνιακοὺς δασμοὺς, διὰ τὰ δημόσια ἔξοδα τῆς διοικήσεως, νὰ παρῶν ἡμεῖς δὲ τοὺς ἐτέροους μικροὺς φόρους εἰς τὴν ἐγχωρίαν κυβέρνησιν. Ὁ Γεντίλης ὅμως ἠρνήθη τὸ λαμβάνειν τὰς πληροφορίας ταύτης, λέγων μάλιστα,

»ὅτι ἐπειδὴ ἅπαντες οἱ φόροι ἦσαν ἐθνικὰ εἰσοδήματα, ὤφειλον νὰ χρησιμεύσωσιν πρὸς μισθοδοσίαν κυριῶς τοῦ ὑπερασπίζοντος ἡμᾶς στρατοῦ. Ἐπιμενόντων δὲ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδὲν ὑπλείπετο ὅπως πληρωθῶσι τὰ πολλὰ ἔξοδα καὶ οἱ μισθοὶ τῶν ἐγγχωρίων ὑπαλλήλων, οὗτος ἀπήντησεν ἡμῖν, ὅτι θελόμεν νὰ μιμηθῶμεν τὴν βενετικὴν πολιτείαν. ἔξογκοῦντες τὰ πάντα ὅτι ὀφείλομεν νὰ περιορισθῶμεν ἐντὸς τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, μὴ διορίζοντες πολλὰς ἐπιτροπὰς καὶ ἔτι περισσοτέρους ὑπαλλήλους, καὶ ὅτι τὰ ὑγειονομικὰ τέλη ἤρουν διὰ τοὺς μισθοὺς ὄλων τῶν ἐγγχωρίων γραφείων. Τῷ ἀντιπαρατηρήσαμεν ὅτι τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος τέλη ἦσαν ἄβλητα εὐτελέη, μόλις ἐπαρκούντα διὰ τὸν μισθὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑγειονομικοῦ γραφείου ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐγγχωρίου κυβερνήσεως ὑπηρετοῦν ἀμίσθως, ἀλλ' ὅτι οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσι ἄδωρα. Ἀπήντησε τότε εἰς ἡμᾶς λέγων νὰ ἐξετάσωμεν ὅπως ἀνεύρωμεν ἄλλους πόρους, καὶ οὕτως ἔλειξεν ἡ συνδιάσκεψις.»

Ἐπειδὴ, μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, βλέπομεν τὸν Ἀρλιώτην ἰδιωτεύοντα, πιθανῶς δυσαρεστηθεὶς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς συνδιασκέψεως ἐκείνης, παρητήθη τῆς θέσεως. Ἰπὸ δὲ τὴν ἡμερομηνίαν 5 Ὀκτωβρίου, περιγράφει τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν δρόμων τῆς ἐσοχῆς, οἵτινες εἶχον καταντήσει ὅλως ἀδιάβατοι.

Ἀπὸ τῆς 18 Ὀκτωβρίου ἄχρι τῆς 23 Δεκεμβρίου, ὑπάρχει ἕτερον κενὸν ἐν τοῖς χειρογράφοις, ἐκ 18—20 περίπου φύλλων. Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἐκείνην ἡμέραν, ἐπιστρέψας ὁ Ἀρλιώτης εἰς τὴν πόλιν, ἤκουσε τὸν ἐπελθόντα κατὰ τὴν προηγουμένην νύκτα θάνατον τοῦ Οὐίλμυ, ἀσθενήσαντος εἰς τινὰ πρὸς κυνηγεσίαν ἀποδημίαν εἰς Βουθρωτῶν. Ἦτο οὗτος ἤδη λίαν κατα-

βεβλημένος ὑπὸ τῶν ἀπροσδοκῆτων περιπετειῶν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καὶ ὑπὸ τῆς λύπης διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς πατρίδος του. Ἐκηδεύθη, ὡς αὐτὸς εἶχε διατάξει, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπισήμου τελετῆς, ἀλλ' ὑπὸ ἐνὸς μόνου ἱερέως πλείστοι ὁμῶς πάσης τάξεως καὶ παντὸς θρησκευματος ἠκολούθησαν τὸν νεκρὸν τοῦ ἐναρέτου ἀλλ' ἀτυχοῦς τοῦτου ἀνδρός, ὅστις ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ μητροπόλει τῶν λατίνων.

Αὐτικοὶ τινες μοναχοὶ, τοῦ τάγματος τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, οἵτι-ες ὑπὸ τὴν βενετικὴν κυβέρνησιν κατέλυον ἐν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ ὡς νοσοκόμοι, ἀπολυθέντες τῆς ὑπηρεσίας, ἀνεχώρησαν εἰς Ζάραν τῆς Δαλματίας.

Ἐνταῦθα νέον κενὸν, ἐκ 12 περίπου φύλλων, ἀπαντᾶται ἐν τοῖς χειρογράφοις, ἡ δὲ χρονολογικὴ σειρά ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18 Ἰανουαρίου 1798. Κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἔτους τούτου, εὐάριθμοι εἰσὶν αἱ ἀναφερόμεναι εἰς πολιτικὰ συμβάντα σημειώσεις, τῶν πλείστων περιοριζομένων εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρας, εἰς τὰ ἀναφυόμενα προϊόντα, εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν θήραν, καὶ ὅμοια. Ἐντεῦθεν ἔτι μᾶλλον φαίνεται πιθανωτέρα ἡ εἰκασία ὅτι εἶχεν ἤδη ἀποσυρθῆ ἐκ τῶν δημοσίων λειτουργειῶν, καὶ περιορισθῆ εἰς τὰς προσφιλεῖς ἰδιωτικὰς αὐτοῦ ἀσχολίας.

Τὸ ἔσπερας τῆς 3 Ἀπριλίου, ἠναγκάσθη ὁ λατίνος ἀρχιεπίσκοπος Φέντζης ν' ἀπέλθῃ τῆς νήσου, διαταγῇ τοῦ στρατηγοῦ Chabot. Ἐλέγετο ὅτι εἶχε διαδόσει τὴν ψευδῆ εἶδησιν, ὅτι ὅσον οὕτω οἱ Αὐστριακοὶ ἐμελλον νὰ καθέξωσι τὰς νήσους, καὶ ὅτι διένειμεν ἀντίγραφα τῆς μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Γαλλίας συνολογηθείσης συνθήκης.

Τῇ 9 Ἰουνίου, οἱ Γάλλοι ἐώρτασαν διὰ κανονοβολισμῶν, μουσικῶν συμφωνιῶν, χορῶν περὶ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἄλλων πολλῶν δειγμάτων χαρᾶς, τὴν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἀγγελίαν τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀλώσεως τῆς Μελίτης. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἡ ἐξοχὴ εὐτυχῶς ἐπλεόναζε χρημάτων, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐπεκράτει ἐν τῇ ἀγορᾷ μεγάλη ἔλλειψις τροφίμων, πρὸ πάντων δὲ ἰχθύων, διότι οἱ ἀλιευθέντες ἀπὸ τῆς παραλίας τῆς ἁγίας Ἰουστίνης ἄχρι Δευκίμνης, καὶ ἀπὸ τῶν καμίνων τοῦ Μανδουκίου μέχρι Σιδαρίου, ἠγοράζοντο ἀμέσως, καὶ ἀπέναντι οἰασδῆποτε τιμῆς, ὑπὸ τῶν χωρικῶν.

Τὴν 29 Ἰουλίου, ἐσυμποσίασαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρλιώτη ἑπτὰ γάλλοι ἐπιστήμονες, οἵτινες ἐπανεκάμπτον εἰς Παρίσιους ἐκ τῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς τὴν Περσίαν περιηγήσεώς των ἦσαν οὗτοι, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἀποσταλέντων εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐπιστημόνων, φίλος τοῦ Mirabeau καὶ εἰς τῶν μελῶν τῆς συντακτικῆς συνελεύσεως, Pamplone, ὁ φυσιολόγος Olivier, ὁ ἀξίωματικὸς τοῦ ἵππικου Barthe καὶ οἱ ἐξῆς ἕτεροι τέσσαρες, ὧν τὰ ὀνόματα ἐπίσης καταγράφει Nioche, Drajot, Bruyère, καὶ Van Jean, υἱὸς γάλλου τινος διαμένοντος ἐν Βαγδατίῳ. Τὸ δὲ ἐσπέρας τῆς 29 Αὐγούστου, ἐπιβιβάσθentes μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρλιώτη, Δημητρίου, ἐπὶ τῆς γαλλικῆς φρεγάτας la Brune, ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Γαλλίαν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου, διαταγῇ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, συνελήφθησαν καὶ ἀπήχθησαν εἰς τὰ φυλακὰς τρεῖς εὐγενεῖς κερκυραῖοι, διὰ λόγους ἀγνώστους, πιθανῶς ὅμως ὡς ὑποπτοὶ δυσμενεῖας κατὰ τῶν καθέσθτων.

Τῆ 22 τοῦ αὐτοῦ, ἐλλιμενίσθη ἡ ἀγγλικὴ φρεγάτα ὁ Λέανδρος, συλληφθεῖσα ἐξῶθεν τῆς νήσου Κρήτης ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ δικρότου ὁ Γενναῖος. Μετὰ πολλὰς ἡμέρας, τρεῖς ἄγγλοι ναῦται τοῦ πληρώματος τῆς φρεγάτας, περιπλανόμενοι εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἐφθασαν εἰς τὴν ἐν Χωρεπισκόποις κατοικίαν τοῦ Ἀρλιώτη, ὅστις

δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὰς πληροφορίες τὰς ὁποίας ἐπεθύμει, διότι δὲν ἐγνώριζον οὐδὲ μίαν λέξιν τῆς ἰταλικῆς ἢ τῆς γαλλικῆς γλώσσης. «Τίς, ἠγράφει, ἤθελε φαντασθῆ ποτε νὰ ἰδῆ ἄγγλους ναύτας ἐν Χωρεπισκόποις!» Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἐπέτρεπεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐξέρχωνται ἐκ τῆς πόλεως καὶ νὰ περιφέρωνται ἐλευθέρως, ὅπως, εἴτε δι' ἐλεημοσύνης, ἢ ἀνταμοιβῆς ἐργασίας, εὐρωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον.

Τὴν 3 Ὀκτωβρίου, ἐφθασεν ἡ εἰδήσις ὅτι ἡχμαλωτίσθη προδοτικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀλλή πασᾶ, ὁ γενικὸς ὑπασπιστὴς Ρόζας, ἐν τῇ κώμῃ τῶν Φυλιατῶν, ἐνθα εἶχε προσκληθῆ δῆθεν πρὸς συνέντευξιν. Τῆ δὲ 7, ἀναγγέλλθη, ὅτι οἱ Τοῦρκοι, ἐξακόσιοι τὸν ἀριθμὸν, εἶχον ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ φρουρίου τοῦ Βουθρωτοῦ, ἀλλ' ὅτι μετὰ πεντάωρον πεισματώδη μάχην, ἀπεκρούσθησαν. Παρευρίσκοντο ἐν τῷ φρουρίῳ ἐκεῖνω ὁ στρατηγὸς Chabot, ὁ λοχαγὸς Petit, καὶ τινες στρατιῶται, ἐξ ὧν πέντε μὲν ἐφονεύθησαν, οἱ πλεῖστοι δὲ τῶν ἄλλων, μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Petit, ἐτραυματίσθησαν. Ὁ στρατηγὸς Chabot ἐμήνυσεν ἐνταῦθα νὰ τῷ ἀποσταλῶσι πρὸς ἐπικουρίαν πυροβόλα τινὰ καὶ τριακόσιοι στρατιῶται. Ἐδραμον, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Βουθρωτιῦ, καὶ ἐβελόνται τινες ἐκ Μανδουκίου, Ποταμοῦ καὶ ἄλλων προαστείων, ἐπιβιβάσθentes εἰς λέμβους τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἐν τούτοις, ἡ γαλλικὴ φρουρὰ, μὴ δυναμένη πλέον ν' ἀνθέξῃ κατὰ τῶν ἐπιλημμένων ἐφόδων τῶν Τοῦρκων, ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ φρούριον, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐπυρπόλησε τὰ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντα πολεμφοδία. «Ἀπονήλεσαμεν, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, τὸ φρούριον καὶ τὸ ἰχθυοτροφεῖον τοῦ Βουθρωτοῦ, ὅπερ παρέσχε πλούσιον εἰσόδημα εἰς τὴν Κέρκυραν!»

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

μεγάλη σύγχυσις καὶ ἀταξία· αἱ οἰκογένειαι διετέ-
 λουν ἐν ἀμηχανίᾳ, καὶ πολλὰι γυναῖκες μετέβαινον εἰς
 τὴν ἐξοχὴν, διότι ἐκ τῶν προπαρασκευῶν τῶν Γάλ-
 λων ἐφαίνετο ἐπικειμένῃ ἡ πολιορκία. Ἐλέγετο ὅτι ὁ
 ῥωσσοὶκὸς στόλος, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ τουρκικοῦ, εὐρί-
 σκετο ἐν Ζακύνθῳ, καὶ ὅτι ἡ νῆσος αὕτη, ὡς ἐπίσης ἡ
 Κεφαλληνία, εἶχε παραδοθῆ εἰς αὐτούς. Τῇ δὲ 22,
 ἀφ' οὗ προηγουμένως ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις διὰ προ-
 κηρύξεως ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς πολίτας, ἐπὶ ποινῇ θά-
 νάτου, τὴν ἐκ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ἐξοδοῦ, ἐξετέλεσε
 διὰ στρατιωτικῶν ἐπιτροπῶν, ἀκριβῆ κατ' οἶκον ἔρου-
 ναν πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ συναξίν τῶν κατεχομένων ὑπὸ
 τῶν ἰδιοτῶν ὄπλων. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ, ἀπήτησε καὶ ἀπὸ
 τῶν κατοίκων Μανδουκίου τὴν παράδοσιν τῶν ὄπλων,
 ὡς ἐπίσης καὶ εἴκοσι ὁμήρους, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς
 τάξεως· ἐπειδὴ δὲ οἱ κάτοικοι τοῦ προαστείου ἐκείνου
 ἀπεποιήθησαν νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τοιαύτην διαταγὴν,
 ἐπυροβόλησαν δὲ καὶ κατὰ τινας ἀποσπάσματος στρα-
 τιωτῶν, τὰ ἀπέναντι τοῦ προαστείου ἐλλιμενισθέντα
 πολεμικὰ πλοῖα δόσαντα τὸ σημεῖον ἤρχισαν μετὰ
 τῶν κανονοστασιῶν τοῦ Ἀβραχίου νὰ κανονοβολῶσι
 τὸ Μανδουκίον πυρπολοῦντα καὶ καταστρέφοντα
 πολλὰς οἰκίας. Οἱ περισσότεροι τῶν κατοίκων, ἄνδρες
 καὶ γυναῖκες, ἀφ' οὗ προσεπάθησαν νὰ διασώσωσι καὶ
 νὰ παραλάβωσι μετ' αὐτῶν τὰ χρησιμώτερα, κατέφυ-
 γον εἰς τὸ προάστειον τοῦ Ποταμοῦ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 24, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν πορ-
 θμὸν τῆς νήσου, παρὰ τὴν Λευκίμνην, ἑπτὰ ῥωσσο-
 τουρκικὰ πλοῖα. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, γράφει ὁ
 Ἀρλιώτης, ἤρχισεν ἡ κατὰ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν ἰ-
 διοικητῶν τῆς πόλεως ἀναστάσις τῆς ἐξοχῆς. Ἐν
 τοῖς διαμερίσμασι Μέσης καὶ Γύρου συνηθροίσθησαν
 πολλοὶ φαυλόβιοι, ἃν ὁ ἀρχὸς ἤβριζε καθεκάστην
 κατελήστευον τὰς οἰκίας τῶν εὐπόρων, καὶ διένεμον

μεταξὺ αὐτῶν τὰ λάφυρα· ἐφόνευσαν δὲ τὸν κύριον
 Ἰάκωβον Χ. Μπίζην. Καβαδῖται τινὲς κατεγύμνωσαν
 τὰς ἐν Περλεψιμάδαις οἰκίας τῶν κυρίων Καλογεῶ καὶ
 Σκορδίλλη, τὴν ἐν Βελωνάδαις οἰκίαν Κουαρτάνου, καὶ
 τὴν ἐν Ἀρκαδάδαις οἰκίαν Μπούα. Ὁ ἐκατόνταρχος
 τοῦ χωρίου Ἀγραφῶν, Νικόλαος Τσόσιας, ὅστις εἶχεν
 ὑποσχεθῆ εἰς τινὰς πολίτας, ἀποσυρθέντας εἰς Καβα-
 λούριον καὶ Κρασάδαις, ὅτι τὰ δύο ἐκεῖνα χωρία, ὡς
 ἐπίσης τὰ ἕτερα δύο τῶν Ἀγραφῶν καὶ Ἀντιπερῶν,
 ἤθελον μείνει ἡσυχᾶ, οὐχὶ μόνον ἔψευσε ἀλλὰ καὶ
 παρεβίασε τὰς ὑποσχέσεις του, μεταβὰς εἰς Ἀντιπερ-
 νοὺς καὶ κατακλέψας τὴν οἰκίαν Πετρετῆ, ἀπειλῶν
 δὲ πρὸς τοῦτοις, ὅτι ἤθελε τὸ αὐτὸ πράξει καὶ κατὰ
 τῶν οἰκιῶν Πολίτη, Χαλκιαιοπούλου καὶ Θεοτόκη. Οἱ
 κάτοικοι τοῦ διαμερίσματος Μέσης, ἰδίως οἱ τῶν
 Γιαννάδων, Μαρμάρου καὶ Κανακάδων, παρεκίνουν τοὺς
 κατοίκους ἐτέρων χωρίων νὰ πράξωσι τοιαῦτα ἐγκλή-
 ματα. Ἐν Κουκνικάδαις, οὐχὶ μόνον κατελήστευσαν
 τὴν οἰκίαν τοῦ πρώην δολοφονηθέντος Δανιέλ, ἀλλ'
 ἐκθάψαντες τὸν νεκρὸν αὐτοῦ τὸν παρέδωκαν ἀνά-
 λωμα τοῦ πυρός. Ἐν Μαγουλάδαις κατέκλεψαν τὴν οἰ-
 κίαν Ματζολένη, κάτοικοι δὲ τινες τοῦ χωρίου Μα-
 λακιῶν κατεγύμνωσαν τὴν οἰκίαν Βατάλια. Ἐν ᾧ δὲ
 ταῦτα ἐν τῇ ἐξοχῇ διεπράττοντο κατὰ τῶν ἰδιο-
 κτητῶν τῆς πόλεως, οἱ Γάλλοι ἀπήτουν παρὰ τούτων
 χρηματικὰς συνεισφοράς!

Τῇ 4 Νοεμβρίου, εἰσέπλευσαν εἰς τὸν λιμένα τῆς
 νήσου ἕτερα ῥωσσοὶκὰ πλοῖα. Οἱ πολῖται ἠπόρουν τί
 ἀναγκαιότερον νὰ προμηθευθῶσι, καὶ τί πολυτιμώτε-
 ρον νὰ διασώσωσιν ἐκ τοῦ ἐπικειμένου βομβολισμοῦ.
 «Ὅποια σύγχυσις,» γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὅστις κατὰ
 τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας διέμενεν ἐν Χωρεπισκόποις, «ὅποια
 ἀπελπισία διὰ τοὺς ταλαιπώρους οἰκογενειάρχας,
 διὰ τοὺς ἐπιτελοῦς, διαχειριζομένους τὴν περιουσίαν

αὐτῶν! Ἀπὸ ἡμερῶν, ἀναγκάζομαι νὰ συντηρῶ καὶ »ἐφοδιάζω ὀπλοφόρους ἄνδρας πρὸς ὑπεράσπισίν μου, »καὶ νὰ πέμπω εἰς τὴν πόλιν προμηθείας, ἐν ᾧ οἱ »δρόμοι οὔτε ἐλεύθεροι πλέον εἶναι οὔτε ἀσφαλεῖς. Αἱ »ἀγροτικαὶ ἐργασίαι, αἱ οἰκογενειακαὶ ὑποθέσεις, τὰ »πάντα ἐγκατελείφθησαν! Ταῦτα καὶ παραπλήσια γράφει ὁ Ἀρλιώτης, οἰκτεῖρων τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἐν ἧ εἶχε περιέλθῃ ὁ τόπος, ὑπὸ δὲ τὴν ἡμερομηνίαν 3, τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προσθέτει. «Ὅποιας ἀνατρο- »πῆς, ὁποιας φρικτῆς ἀναστατάσεως ἐπέπρωτο νὰ »γίνω μάρτυς κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου μου ἡ- »μέρας! Ἄπανα ἢ Κέρκυρα εἶναι ἄνω κάτω ἢ μὲν »πόλις πολιορκεῖται ὑπὸ τῶν Ῥώσων καὶ Τούρκων, »τὴν δὲ ἐξοχὴν καταλυμαίνονται οἱ ληστευόντες τοὺς »εὐπόρους καὶ τοὺς κτηματίας χωρικοί. Ἐλλείπει ὁ ἄρ- »τος, τὰ ἐργαστήρια ἐκλείσθησαν, τὸ ἐμπόριον ἐναρ- »κώθη. Οἱ ὀφειλέται ἀρνοῦνται νὰ συνεισφέρωσι τὸ ἐ- »λάχιστον, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῆς κηρυχθείσης ὑπὸ τῶν »Γάλλων ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος, καὶ ἐπὶ »τῆς μεροληπτικῆς διαγωγῆς τῶν εἰρηνοδικῶν.» Ἰπὸ δὲ τὴν 8, περαίνει γράφων. «Διατελοῦμεν ἐν πλήρει »καὶ τρομαρᾷ ἀναρχίᾳ· οἱ νόμοι δὲν ἰσχύουσιν· οὐδεὶς »φόβος τιμωρίας!»

Τῆ 13, διέβη ἐκ Χωρεπισκόπων ὁ πρωτοπαπᾶς Βαρυπατάδων, Κομπολίτης, μετὰ δύο χωρικῶν, καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν Ἀρλιώτην, ὅτι ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ῥωσικοῦ στόλου, ὅπως προτρέψῃ τοὺς χωρικοὺς εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ὁμόνοιαν. Τῆ δὲ 14, ὁ κόμης Βούλγαρης ἀνεπέτασεν, ἐν τῷ προαστείῳ Ποταμῶ, τὴν Ῥωσικὴν σημαίαν.

Κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου, ὁ Ἀρλιώτης καὶ τινες ἄλλοι συμπαλῖται αὐτοῦ μετέβησαν εἰς Γουβίον, ἐνθα ἐστάθμευεν ὁ ἀντιναύαρχος Οὐσακῶφ, ὅπως παρουσιασθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ παραστήσωσι τὰς ἐν τῇ ἐξο-

χῆ διαπραττομένας βιαιοπραγίας· ἐπειδὴ δὲν κατόρθωσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ τὸν ἴδωσιν, ἐπανῆλθον τὴν ἐπιούσαν, ἀκολουθοῦντες τὴν παρά τινος ἀγνώστου δοθεῖσαν ἀπατηλὴν συμβουλήν νὰ πορευθῶσιν εἰς τὰς ἀλυκάς τοῦ Ποταμοῦ, ἐνθα ἤθελον εὑρεῖ λέμβους διὰ νὰ τοὺς μετακομίσωσιν εἰς τὴν Ῥωσικὴν ναυαρχίδα. Ἀφικθέντες δὲ ἐκεῖ, ἔβλεπον μὲν Ῥωσικὰς λέμβους, καὶ τινὰς ἄλλας τῶν Τούρκων, ὅτινες ἐξεφόρτονον τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ πεμφθὲν ἄλευρόν εἰς τοὺς πρὸς ἐπικουρίαν τῶν συμμάχων ἀποσταλέντας Ἀλθανοὺς αὐτοῦ, ἀλλ' ἀφ' οὗ, ὡς γράφει, διεκινδύνευσαν νὰ κατασυντρίψωσι τοὺς πόδας τῶν ἵππων, μεταξὺ τῶν πολλῶν τράφων καὶ ὀπῶν δι' ὧν ἐβιάσθησαν νὰ διέλθωσιν, οὐδεμίαν εὐρον λέμβον πρὸς μετακόμισιν των, οἱ δὲ Ῥωσσοὶ στρατιῶται, πρὸς οὐς ἀπετείοντο, οὐδὲ λέξιν ἠνύουσαν ἐβιάσθησαν ὅθεν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκ νέου εἰς Ποταμὸν ἄπρακτοι. Τέλος, τῆ 15 τοῦ αὐτοῦ, ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιβῶσιν ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος, καὶ ὀδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ Ματθαίου Τζερμεῶφ περνούσθησαν εἰς τὸν Οὐσακῶφ. Δὲν ἀναφέρει ὁ Ἀρλιώτης τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὀμιλίαν, μετ' οὗ πολὺ ὅμως ἐδημοσιεύθη προκήρυξις τοῦ ἀντιναύαρχου πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ἐξοχῆς, συνιστῶσα εἰς αὐτοὺς τὴν τάξιν, τὴν τήρησιν τῶν νόμων, καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀλλοτρίαν περιουσίαν.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος 1799 ἐπιγράφει ὁ Ἀρλιώτης ἀπαίσιον καὶ ἀτυχεστάτον διὰ τοὺς ταλαιπώρους κατοίκους τῆς Κερκύρας. «Ἡ πόλις, προσθέτει, ἀποκλεισμένη, πυρπολεῖται ὑπὸ τῶν κανονοστασιῶν »τῶν πολιορκητῶν· αἱ διαμεινάσαι ἐντὸς αὐτῆς οἰκο- »γένειαὶ στεροῦνται οὐχὶ μόνον τροφίμων, ἀλλὰ καὶ »αὐτοῦ τοῦ ἄρτου, διότι ἀπὸ τῆς 13 Νοεμβρίου, καθ' »ἣν ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι τῆς πόλεως, οὐδεμίαν πλέον

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

»εϊέρχεται εἰς αὐτὴν προμήθεια. Τὰ περίξ τῆς πό-
 »λεως προάστεια λυκαίνονται, οἱ Ἄλθανοὶ καὶ
 »Τούρκοι καθ' ἐκάστην συμβαίνουσι πολλὰ ἀτοπή-
 »ματα, καὶ ἅπαντες διάγομεν ἐν ἀνησυχίᾳ καὶ τρέ-
 »μῳ. Οἱ Γάλλοι οὐδεμίαν δεικνύουσι πρόθεσιν νὰ πα-
 »ραδοθῶσι, καὶ φαίνονται ἀποφασισμένοι νὰ ὑπερασ-
 »πισθῶσι μέχρι ἐσχάτης πνοῆς. Ἡ ἐξοχὴ φαίνεται νῦν
 »ὀπωσοῦν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποβόσκουσι τὰ πάθη· ἐν ἐνὶ
 »λόγῳ, ἀγνοοῦμεν τὴν τύχην μας, καὶ ποῦ θέλομεν
 »καταντῆσει.»

Τὴν νύκτα τῆς 25 Ἰανουαρίου, διελθὼν λαθραίως
 ἀνά μέσον τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, ἀπέδρασε τὸ γαλ-
 λικὸν δίκροτον ὁ Γενναῖος.

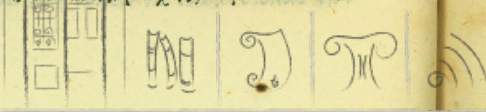
Ἐλέγετο ὅτι κατὰ τὴν 15 Φεβρουαρίου οἱ πολιορ-
 κοῦντες ἤθελον δώσει τὴν ἔφοδον κατὰ τῆς πόλεως,
 ὅπερ ὅμως δὲν συνέβη· ὁ Ἀρλιώτης μεταβὰς εἰς Πο-
 ταμὸν ἔβλεπε τὸ ἐσπέρας τῆς ἡμέρας, ἐκείνης τὰς
 φωτοδόλους σφαίρας καὶ βόμβας ἐκσφενδονιζόμενας
 ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ προαστείου Ἀνεμομύλου ἐπικειμένου
 λόφου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου,
 τοῦ Μανδουκίου λόφου. Ὁ πυροβολισμὸς ἐπανελήφθη
 καὶ τὴν ἐπιούσαν, ἰδίως κατὰ τῶν φρουρίων, καὶ ἐξη-
 κολούθησε μέχρι νυκτός.

Τὴν πρωτὰν δὲ τῆς 18, τὰ ῥωσσοτουρκικὰ πλοία
 καὶ μετ' αὐτῶν τὸ πρὸ ἡμερῶν σταθμεῦον ἐνταῦθα
 ἀγγλικὸν βρίκιον, πνέοντος οὐρίου ἀνέμου, προσέπλευ-
 σαν πρὸς τὸ νησίδιον τοῦ Βίδου, καὶ ἐπετέθησαν κατὰ
 τοῦ ἀρκτικοῦ μέρους αὐτοῦ, ἔνθα οἱ Γάλλοι εἶχον ἐ-
 γείρει πέντε κανονοστοιχίας ἐκ πέντε πυροβόλων ἐ-
 κάστην. Ἡ ἔφοδος ὑπῆρξε σφοδροτάτη, ἀδιάλειπτον
 καὶ ῥαγδαϊότατον τὸ πῦρ, ὥστε μόλις μετὰ δύο ὥρας
 ἅπασαι αἱ γαλλικαὶ κανονοστοιχίαι ἀνετράπησαν, οἱ
 δὲ Γάλλοι, καὶ τοὶ ἡρωϊκῶς ἀμυνόμενοι, περιῆλθον
 εἰς ἀπόγνωσιν. Ἐν τῇ ἔσει τῆς μάχης, λέμβοι πλή-

ρεις στρατιωτῶν πεμφθέντων ἐκ Μανδρακίου, πρὸς
 ἐπικουρίαν τοῦ Βίδου, διήρχοντο μεταξύ τῶν σφαιρο-
 βολῶν μετὰ ἀξιοθαυμάστου τόλμης καὶ γενναιότητος.
 Τέλος οἱ Ῥῶσσοι καὶ οἱ Τούρκοι, ὠφελθέντες ἐκ τῶν
 πυκνῶν νεφῶν καπνοῦ, ὅστις κατεκάλυπτε καὶ ἀπε-
 τύφλωνε τοὺς ἀντιμαχομένους, ἐξετέλεσαν τὴν ἀπό-
 θασίν των, ἐκυρίευσαν τὰ πυροβόλα, φονεύσαντες
 πολλοὺς καὶ αἰχμαλωτίσαντες ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν, ἐν
 οἷς τὸν στρατηγὸν Ρινγον, καὶ τὸν ὑπασπιστὴν αὐ-
 τοῦ Bert, ὅστις, ῥιφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν, συνελή-
 φθη ἡμίθανῆς ὑπὸ τουρκικῆς λέμβου, καὶ ἀπήχθη
 πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ τουρκικοῦ στόλου Κατὴρ βέην.

Συγχρόνως ἐδόθη ἡ ἔφοδος καὶ εἰς τὸ φρούριον τοῦ
 Ἀβραμίου, ὑπὸ τῶν Τούρκων, τῶν Ἀλθανῶν, καὶ Ἀρ-
 ματολῶν τινῶν τῆς Πρεβέζης, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν
 οὗτοι μετὰ μεγίστου αὐτῶν ὀλέθρου, πεσόντος καὶ τοῦ
 ἀνδρείου ἀρχηγοῦ τῶν Ἀρματολῶν Χριστάκη. Καὶ
 κατὰ τοῦ ἑτέρου ἐν Γαρίτση φρουρίου τοῦ Σωτή-
 ρος ἐπετέθησαν Ῥῶσσοι, Τούρκοι καὶ Ἀλθανοὶ, ἀλλ' ἡ
 γαλλικὴ φρουρὰ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου
 Dufour, ἀνδρείως ὑπερασπισθεῖσα ἀπὸ πρώτης ἄχρι
 νυκτός, ἀπέκρουσε μετὰ μεγάλης αὐτῶν σφαγῆς τοὺς
 ἐφορμῶντας. Τότε δὲ οἱ Γάλλοι, πυρπολήσαντες τὴν
 ἐν τῷ φουρίῳ ἀποθήκην, ἀπεσύρθησαν εἰς τὴν πόλιν.

Κατὰ τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν, ἀκούσας ὁ Ἀρλιώτης
 ὅτι κυρίαί τινες, ἐξεληθούσαι εἰς τὰ προάστεια, εἶχον
 ληστευθῆ ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ φοβούμενος μήπως
 καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐκτεθῆ εἰς ὅμοιον κίνδυνον,
 ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ ἕτεροι ἄλλοι, μετὰ συστατικῆς
 ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Ποταμῷ διαμένοντος ὑπασπιστοῦ
 Τζερμεψῶφ, μέχρι τῆς ἐν τῷ λόφῳ τοῦ Μανδουκίου
 ῥωσσοικῆς κανονοστοιχίας, ἔνθα ὁ διοικητὴς αὐτῆς τοῖς
 ἐχορήγησεν ἀπόσπασμα ἐκ δώδεκα στρατιωτῶν καὶ
 ἐνὸς δεκανέως, ὅπως τοὺς συνοδεύσῃ φθάσαντες ὅμως

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ δρόμου, τοῦ ἤδη ἐρημωθέντος καὶ κατερειπωθέντος Μανδουκίου, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπισ-
 θωχωρήσωσι, διότι οἱ Γάλλοι τοῦ φρουρίου Ἀβραμίου,
 μόλις τοὺς εἶδον, ἤρχισαν νὰ πυροβολῶσι κατ' αὐτῶν.
 Καὶ οἱ μὲν ῥώσσοι στρατιῶται ἐπανήλθον εἰς τὴν θέ-
 σιν των, ὁ δὲ Ἀρλιώτης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐπέ-
 στρεψαν εἰς Ποταμόν. Καθ' ὁδὸν δὲ ἀπήντησαν τὸν
 ἐκ Πρεβέζης Ἀρματωλὸν Δράκον Γρίβαν, ὅστις τοῖς
 ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ ἐμπόλεμοι εἶχον συνομολογή-
 σει εἰκοσιτεσσάρων ἀναχωρήν, καὶ πραγματικῶς
 τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας παρήλθεν ἄνευ οὐδεμιᾶς
 ἐχθροπραξίας. Τῇ δὲ 20, ὁ ἐν Γουβίῳ διατρίβων κό-
 μης Νικόλαος Βούλγαρης ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀρλιώ-
 την, πληροφορῶν αὐτὸν περὶ τῶν ὄρων τῆς ἤδη συμ-
 πεφωνημένης παραδόσεως. Ἰότε ὁ Ἀρλιώτης ἔσπευσε
 νὰ πορευθῆ μετὰ τινων ἄλλων πρὸς τὴν πόλιν, καὶ
 φθάσας παρὰ τῷ μοναστηρίῳ τῆς Υ. Θ. Πλατυτέρας,
 εἶδε Γάλλους, ῥώσσους καὶ Τούρκους ἀναμῖξ καὶ
 συνομιλοῦντας ἀλλήλοις, πλὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ
 εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν. Κατὰ τὴν ἐπιούσαν τὸν αὐτὸν
 δρόμον διερχόμενος, μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ καὶ
 ἐτέρου συνοδοιπόρου, συνήντησαν, πλησίον τῆς ἐν
 Μανδουκίῳ ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Κα-
 ρακούζη, ἑπτὰ Τούρκους καὶ δύο Ἀλβανούς, παρ'
 ὧν ἀφηρέθησαν τὰ χρήματα καὶ ἐν ὠρολόγιον, ὥστε
 καὶ πάλιν ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἄπρακτοι.
 Τὸ ἑσπέρας, ῥωσσοὶ ἀπόσπασμα προέβη μέχρι τῶν
 πρώτων ἐπάλξεων, τὰ δὲ ῥωσσοτουρκικὰ πλοῖα προ-
 σέπλευσαν πρὸς τὸν λιμένα τῆς Σπηλαίας.

Τῇ 22 ἀνεπετάθησαν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ αἱ δύο
 σημαῖαι τῶν συμμάχων· ἄνωθεν καὶ μικροτέρα ἢ
 ῥωσσοικὴ, ὑπὸ δὲ αὐτὴν ἄλλα μεγαλητέρα ἢ τουρκικὴ.
 Τὴν δὲ 24, ἠδυνήθη τέλος ὁ Ἀρλιώτης νὰ εἰσέλθῃ
 εἰς τὴν πόλιν, καὶ περιφερόμενος εἶδε τὰ ἐν Σπηλαίᾳ

καλύπτοντα αὐτὴν ἐρείπια· ἐκ τῶν πολλῶν οἰκοδο-
 μῶν αὐτῆς, ὀλίγαι οἰκίαι ἐσώζοντο εἰσέτι ἀνέπαφοι,
 πάντα δὲ τ' ἄλλα κτήρια, σιταποθήκαι, ἐργαστήρια,
 ὑγειονομεῖον, ἐκκλησῖαι, εἶχον ὑπὸ τῶν Γάλλων, διὰ
 στρατιωτικοὺς λόγους, καταστραφῆ.

Τὴν 27, ὁ Ἀρλιώτης καὶ εἰκοσι ἄλλοι τῆς τάξεως
 τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἐμπόρων μετέβησαν εἰς τὴν
 ῥωσσοικὴν νκυαρχίδα, διὰ νὰ συγχαρῶσι τὸν Οὐσα-
 κῶφ, ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐκβάσει τοῦ πολέμου· εὖρον δ' ἐκεῖ
 εἰς ἐτέρους πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὑπὸ τῆς τάξεως
 τῶν εὐγενῶν ἀπεσταλμένους, μετ' ὧν ἀκολούθως ἐπεσκέ-
 φθησαν τὸν Κατῆρ βένν, ὅπως καὶ εἰς αὐτὸν ἐκφράσω-
 σι τὰ αὐτὰ συγχαρητήρια.

Τὴν 5 Μαρτίου, Τούρκος τις ἐφόρευσε ῥώσσον στρα-
 τιῶτην συλληφθεὶς δὲ ἀμέσως ἀπηγγονίσθη κατὰ
 τὴν νύκτα δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἕτεροι Τούρκοι κα-
 τέκοψαν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα πολίτου τινὸς καὶ ἐτραυ-
 μάτισαν ἓνα ὑπηρέτην.

Ἰπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 16 Μαρτίου, ὁ Ἀρλιώτης ἀνα-
 κεφαλαιοῖ τὰ κυριώτερα τῆς πολιορκίας συμβάντα, ὅσα
 ἤδη προηγουμένως εἶχε καθ' ἑκάστην καταγράψει· με-
 τὰ δὲ τὴν ἐπιτομὴν ταύτην, προσθέτει τὰς ἀγοραίας
 τιμὰς εἰς 2ς, διαρκούσης τῆς πολιορκίας, ἀνεβιβάσθη-
 σαν τὰ τρόφιμα· μία ὄρνις ἐπωλεῖτο 3 καὶ 3 1/2 τάλ-
 ληρα, τὸ βούτυρον καὶ τὸ τυρίον ἀντὶ 1/2 ταλλήρου
 τὴν λίτραν· εἰς ἰνδικὸς γάλλος ἐπωλήθη ἀντὶ 1/6 ταλ-
 λήρων, ὁ καφὲς ἐτιμᾶτο ἐν τάλληρον ἢ δὲ ζάχαρις
 ἡμισυ, κτλ. Δάχανα εὕρισκοντο, διότι οἱ στρατιῶται
 γάλλοι, μετὰ κινδύνου τῆς ζωῆς αὐτῶν, ἐξήρχοντο εἰς
 τὰ πράσσεια διὰ νὰ τὰ συλλέγωσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπερ-
 ετίμων λέγοντες ὅτι εἶναι τιμὴ αἵματος.

Τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐτετέλεθη
 λιτανεῖα τοῦ ἁγίου Σπιριδῶνος, καθιερωθεῖσα διὰ τὴν
 ἐκ τῆς κυριαρχίας τῶν Γάλλων ἀπελευθέρωσιν παρευ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ρέθη και ὁ ἀντιναύαρχος Οὐσακῶφ, ὅστις εἶχε προηγουμένως λειτουργηθῆ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου τῆ δὲ 3 Ἀπριλίου, ἐγένετο ἡ ἐπίσημος εἰσόδος τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ τουρκικοῦ στόλου Κατῆρ βέη, ὅστις και ἐγευμάτισε παρὰ τῷ ῥώσῳ ναυάρχῳ. Κατὰ τὴν 6, ὁ Ἀρλιώτης, μετὰ τεσσάρων ἄλλων πολιτῶν παρουσίασαν εἰς τὸν Οὐσακῶφ ὑπόμνημα, τοῦ ὁποίου ὁμῶς δὲν ἀναφέρει τὸ ἐμπεριεχόμενον.

Κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν βαίων, 10 τοῦ αὐτοῦ μηνός, διαρκούσης τῆς λιτανείας, ἅπαντα τὰ ῥωσικὰ στρατεύματα ἦσαν παρατεταγμένα ἐν τῇ πλατείᾳ τὴν δὲ 14, μεγάλῃν Παρασκευὴν, ἐτελέσθη ἡ τοῦ ἐπιταφίου λιτανεία, πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῆς Υ.Θ. Κρεμαστῆς, ἀκολούθως δὲ ἐκ τῆς μητροπόλεως τῶν λατίνων ἐν ἀμφοτέραις παρευρέθη ὁ Οὐσακῶφ.

Τὴν 20, ἐγένετο ἐν τῇ λέσχῃ, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ῥώσου ἀντιναύαρχου, ἕκαστος ὑπὲρ τῶν κατερειπωθέντων προαστείων ἡ δὲ ἄλλοτε ἑορταζομένη ἐν Γαρίτση πανηγυρις τοῦ ἁγίου Μάρκου δὲν ἐτελέσθη, διότι ἡ ὠραία ἐκκλησία τῆς Τριμάρτυρος, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, παντελῶς κατεστράφη τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστη και τὸ λατινικὸν μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἰουστίνης, ἄλλοτε περίφημον διὰ τὸν ὠραῖον αὐτοῦ κήπον. Ἄπαντα δὲ τὰ προάστεια παρίστανον σωροὺς ἐρειπίων, ὡς ἐπίσης, ἐν τῇ πόλει, ἡ Σπηλαία και τὸ Μανδράκιον. «Αὐτὰ, ἐπιλέγει, εἶναι τὰ ἀγαθὰ, ἅτινα κατέλιπεν ἡμῖν ἢ τῶν Γάλλων ἔλσεις!»

Τῆ 30, οἱ πολῖται πάσης τάξεως ἔδωκαν ἐν τῇ λέσχῃ, και ἐνώπιον τοῦ ῥώσου ἀντιναύαρχου, ὄρκον πίσσεως και ὑποταγῆς εἰς τὰ καθεστῶτα, μετὰ τὸν δόποιον, ἡ τάξις τῶν εὐγενῶν, συνελθοῦσα ἐν τῷ πρῶτῳ λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ἐψηφοφόρησεν, παρόντων τοῦ αὐτοῦ ναυάρχου και τοῦ Κατῆρ βέη, τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῆς τοῦτο ἔπραξεν ἀκολούθως και ἡ τά-

ξις τῶν πολιτῶν, ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι, κατὰ τὴν 3 Μαΐου τῆ δὲ 4, ἐψηφίσθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν προαστείων και τῆς ἐξοχῆς. Συνελθόντες μετὰ ταῦτα ἅπαντες οἱ ψηφισθέντες ἀντιπρόσωποι πρὸς διαρίθμωσιν τῆς ἐγχωρίου διοικήσεως, ἀφ' οὗ ὠμίλησαν αἰτιολογημένως ὁ κόμης Ἄγγελος Ὀριος και ὁ κόμης Σπυρίδων Θεοτόκης, ἐξελέχθη δεκαμελὴς ἐπιτροπὴ, ὅπως συντάξῃ τὸ περὶ τούτου σχέδιον. Συνετάχθησαν δὲ και ἐδημοσιεύθησαν διατιμήσεις τῶν τροφίμων, ἀλλ' ἀμέσως ἤρχισεν ἡ ἔλλειψις τοῦ ἄρτου, τῶν κρεάτων, τῶν ἰχθύων και παντὸς ἄλλου ἐδωδίου.

Κατὰ τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ μηνός, διωρίσθησαν τεσσαράκοντα δικασταὶ διὰ τὰ πολιτικά και ποινικά δικαστήρια, και τρεῖς γερουσιασταὶ, δηλαδὴ ὁ κόμης Σπυρίδων Θεοτόκης, ὁ κύριος Στάμος Χαλικιόπουλος και ὁ Ἀρλιώτης. Τὴν προαίαν τῆς 14, μετέβησαν οὗτοι εἰς τὴν ῥωσικὴν ναυαρχίδα, ὅπως συγχαρῶσι τὸν Οὐσακῶφ, διὰ τὸν ἀφιχθέντα κατὰ τὸ προηγουμένον ἐσπέρας δι' ἐπίτηδες ταχυδρόμου προβιβασμένον αὐτοῦ εἰς βαθμὸν ναυάρχου, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπεσκέφθησαν τὸν Κατῆρ βέην και τὸν πατρώνα βέην, παρ' ὧν ὁμῶς ἔτυχον δυσμενοῦς ὑποδεξιάσεως, οὐδὲ ἐγένετο δεκτὴ ἢ πρὸς αὐτοὺς εἰς συμπόσιον πρόσκλησις των.

Τὴν 15, ἀφ' οὗ ὁ Οὐσακῶφ παρευρέθη ἐν τῇ τελεσθεισῇ ὑπὸ τινος Ἑλλήνου ἐπισκόπου λειτουργίᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Υ.Θ. Σπηλαιοτίσσης, μετέβη μετὰ τῶν γερουσιαστῶν εἰς τὴν λέσχην, ἔνθα ἦτο παρατεθημένον πρόγευμα ἀκολούθως δὲ παρευρέθη εἰς τὸ ἐν τῷ πρῶτῳ λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ προσφερθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς πόλεως συμπόσιον. Τὴν ἐπιούσαν ὁ Οὐσακῶφ εἶχε προσκεκλημένους εἰς συμπόσιον ἐν τῇ ναυαρχίδι τοὺς τρεῖς γερουσιαστάς.

Τῆ 25, ἀπόσπασμα ῥώσων στρατιωτῶν κατευθύν-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Θη εἰς τὸ διαμέρισμα Γύρου, ὅπως καταστείλῃ τὰς διαπραττομένας ἀταξίας.

Τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, 5 Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἑλληνιστὶ καὶ ῥωσιστὶ, ἡ λειτουργία, παρευρεθέντος καὶ τοῦ ῥώσσου ναυάρχου. Τῇ δὲ 7 τοῦ αὐτοῦ, μετὰ τοσοῦτους αἰῶνας, ὡς παρατηρεῖ ὁ Ἀρλιώτης, ἀνηγορεύθη, ἐν τῷ λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ὁ ὀρθόδοξος τῆς Κερκύρας ἀρχιεπίσκοπος, ἐκλεχθέντος τοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης δικτελέσαντος μεγάλου πρωτοπαπᾶ Μαντζάρου. Ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ ἔλαβον μέρος ἐβδομήκοντα δύο ἱερεῖς, τοῦτέστι τριάκοντα ἐξ τῆς πόλεως, καὶ ἰσάριθμοι ἐκ τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς.

Τῇ 11, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τῶν γερουσιαστῶν Κεφαλληνίας, Λοβέρδου καὶ Τυπάλδου, καὶ τοῦ γερουσιαστοῦ Ζακύνθου, Δομενεγιῆνη, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Κατὴρ βέην, ἵνα τῷ κοινοποιήσωσι τὴν ἐκλογὴν τῶν πληρεξουσίων Βλασοπούλου καὶ Θεοτόκη, ἀλλ' ἔτυχον καὶ αὐτὴς ὁμοίας τῆς προηγουμένης ὑποδοχῆς. Τὴν δὲ πρωτὰν τῆς 12, ὁ Ἀρλιώτης μετὰ τοῦ Ὄριου μετέβησαν εἰς τὴν ῥωσικὴν ναυαρχίδα, ὅπως μετὰ τοῦ Οὐσακῶφ ρυθμίσωσι τὴν εἰς τοὺς ἀπόρους τῶν προαστείων διανομὴν τῶν βοθημάτων. Εἶτα δὲ, ἀποβιβασθέντες μετὰ τοῦ ναυάρχου, ἐλειουργήθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἁγίων Πάντων.

Περὶ τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἠκολούθησεν ἐν Γαρίτῳ αἱματηρὰ συμπλοκὴ μετὰ τῶν Τούρκων καὶ κατοίκων τοῦ προαστείου. Ἐφονεύθη εἰς χριστιανὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν διάφοροι ἄνδρες καὶ γυναῖκες· ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἐτραυματίσθησαν Τούρκοι τινες, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦτο ἄγνωστος. Ἄμα διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως ἐν τῇ πόλει, οἱ Τούρκοι ἅπαντες ἠρεθίσθησαν, αὐτὸς δὲ ὁ βέης πατρώνας ἐξῆλθεν ἀπλόφορῶν, καὶ μετ' ἀπειλιτικῆς ἐπιδείξεως· ὑπῆρχε φόβος μήτις ἐπιτεθῶ-

σι κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ πραγματικῶς οὐκ ὀλίγοι ἐκ τῶν κατοίκων κατ' αὐτὴν καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας ἐξυβρίσθησαν καὶ ἐκακοποιήθησαν. Περὶ δὲ τὴν δεύτην τῆς 25, Τούρκοι τινὲς ἀπερχόμενοι εἰς Ἅγιον Ρόκκον, ἤρχισαν νὰ διαπραττοῦσι πολλὰς ζημίας εἰς τοὺς κήπους· ἐπειδὴ δὲ ταυτοχρόνως προσέβαλον καὶ γυναῖκα τινα διαμένουσαν ἐντὸς τῆς οἰκίας αὐτῆς, εἰς τοῦ προαστείου μὴ ἀνεχόμενος τοιαύτην ὕβριν ἐτραυματίσθη διὰ πιστολίου τὸν ὕβριστὴν· οἱ δὲ ἕτεροι Τούρκοι, ἔδραμον τότε μετὰ κραυγῶν καὶ θορύβου εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ βέη πατρώνας, ἀπαιτοῦντες ἐκδίκησιν. Οὗτος δὲ ἀπέστειλεν ἀμέσως εἰς τὸ προάστειον τὸν κερκυραῖον συνταγματάρχην Βαρούχαν, ὅπως ἀνακρίνη καὶ ἀπαγάγῃ εἰς τὴν πόλιν τὸν ἔνοχον, ἀλλ' ὁ συνταγματάρχης μὴ δυνθεὶς ν' ἀνακαλύψῃ αὐτὸν, ἐνόμισε καλὸν νὰ συνοδεύσῃ τὸν σύζυγον τῆς προσβληθείσης γυναίκος, ὅπως ἀπ' αὐτοῦ ληφθῶσι πληροφορίες. Ἐν ᾧ ὁμοίως διήρχοντο διὰ τῆς πλατείας, ἔνθα πολλοὶ Τούρκοι ἦσαν συναιθρισμένοι, ἐκλαβόντες οὗτοι τὸν ἀτυχῆ σύζυγον ὡς τὸν ἔνοχον, μακρινῶς κατ' αὐτοῦ ἐπέπεσον, καὶ διὰ πυροβόλων καὶ μαχαϊρῶν ἀνελθεῖς τὸν ἐφόνευσαν, ἂν καὶ οὗτος εὕρισκετο ἐν μέσῳ τοῦ συνταγματάρχου Βαρούχα καὶ τοῦ ῥώσσου φρουράρχου Σκίπερ, οἵτινες ἐβιάσθησαν νὰ μείνωσιν ἀπρακτοὶ ἀπέναντι τοιαύτης θηριώδους πράξεως. Ἐπειθὲς ἐλθόν, ἐν ταῦτοις, ὁ Οὐσακῶφ πλήρης θυμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων, διότι σὺν τοῖς ἄλλοις εἰς ἐξ αὐτῶν μετὰ τὴν βάρβαρον δολοφονίαν, ἀπέμαξε τὴν μάχαϊράν του ἐπὶ τῆς στολῆς ῥώσσου τινὸς ἀξίωματικοῦ, ἐμήνυσεν εἰς τοὺς γερουσιαστὰς νὰ ἐλθωσιν ἀμέσως, καὶ ἐπιπλήξας αὐτοὺς ἅμα ἔφθασαν, διότι δὲν ἐπρόλαβον τοιαύτας ἀταξίας, τοὺς διέταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι, καὶ ἅπαντες ἐπιβιβασθέντες ἐπὶ ῥωσικῆς λέμβου

μαρτίαν εἰς τὴν Τούρκικὴν ναυαρχίδα, ἐπὶ τοῦ κα-
ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ ΚΕΡΚΥΡΑΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΠΡΟΥ

ταστρώματος τῆς ὁποίας εὔρον τὸν Κατῆρ βέην, τὸν πατρώνα βέην, καὶ τὸν συνταγματάρχην Βαρούχαν, ὅστις ἐξέθετε τὰ διατρέξαντα. Μόλις ὁ Κατῆρ βέης εἶδε τὸν Οὐσακῶφ, ἠγέρθη καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὸν ἰδιαιτέρον τοῦ πλοίου του κοιτῶνα. Τότε ὁ ῥώσσο, ναύαρχος, πνέων μένεα, δεινῶς ἐπέπληξεν ἀμφοτέρους τοὺς τούρκους ἀρχηγούς διὰ τὴν ἀπειθαρχίαν καὶ τὴν βαρβαρότητα τῶν ὁπαδῶν των, οἵτινες εἶχον βυθίσει τὸν τόπον εἰς σύγχυσιν καὶ τρόμον, λέγων ὅτι ἅπανα ἡ εὐθύνη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἐπιπίπτει, ὡς ἐπιτρέψαντες εἰς τοὺς Τούρκους νὰ περιφέρωνται τὴν πόλιν ἐλεύθεροι καὶ ἔνοπλοι, ἀντὶ νὰ τοὺς περιορίσωσιν ἐντὸς τῶν πλοίων. Εἶπε, πρὸς τούτοις, ὅτι εἶχε καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου βεζῆρου ἐντολὴν καὶ πληρεξουσιότητα νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ τόπου, καὶ ἠπέλησεν αὐτοὺς ὅτι ἤθελεν ἀποταθῆ πρὸς αὐτὸν τὸν Σουλτάνον, ἀπαιτῶν τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν ἀμφοτέρων. Στραφεὶς ἰδίως πρὸς τὸν πατρώνα βέην, πικρῶς τὸν ἠλεγξεν ὡς πρωταίτιον καὶ αὐτουργὸν τῶν διαπρατομενῶν ἐγκλημάτων, καθ' ὃ σπεύδοντα εἰς τὸ ἐλάχιστον κίνημα, νὰ περιφέρηται ἐπὶ κεφαλῆς ἐνόπλων Τούρκων, ἐξερεθίζων τὰ ἄγρια πάθη αὐτῶν· ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον διὰ τῆς ἀπειλῆς ὅτι θέλει λάβῃ παραδειγματικὴν ἱκανοποίησιν, διὰ τὸν τολμήσαντα νὰ κηλιδώσῃ τὴν στολὴν τοῦ ῥώσσου ἀξιωματικοῦ διὰ τοῦ αἵματος ἀθῶου θύματος.

Ὁ Κατῆρ βέης, λίαν συγκινηθεὶς καὶ τεταραγμένος, προσεπάθησε νὰ καταπραύνη τὴν ὀργὴν τοῦ Οὐσακῶφ, ὑποσχόμενος ὅτι ἤθελεν ἀμέσως διατάξει ἅπαντας τοὺς Τούρκους ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰ πλοία. Πραγματικῶς δὲ, τὴν 26, τὰ τουρκικὰ στρατεύματα ἔβυσαν τὰ ἐν τῇ πλατείᾳ σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἐπιβιβάζωνται ἐπὶ τῶν πλοίων.

Τὴν πρωίαν τῆς 29 Ἰουνίου, ἑορτὴν τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὁ Οὐσακῶφ ἀποβίβασθεις εἰς τὴν προκουμαίαν τοῦ ἀγίου Νικολάου, ἐν ἣ παρευρίσκοντο πρὸς ὑποδεξίωσιν αὐτοῦ οἱ γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πόλεως, μετέβη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα ἐλειτούργηθη. Μετὰ ταῦτα προσεκάλεσεν αὐτοὺς εἰς πολυτελέστατον ἐν τῇ ναυαρχίδι συμπόσιον, ἐν ᾧ παρευρέθησαν καὶ ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου· τὸ δ' ἐσπέρας ἡ πόλις ἐφωταγωγήθη διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ αὐτοκράτορος Παύλου. Καὶ κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς ἐπιούσης, ὁ Οὐσακῶφ ἔδωκεν ἐν τῇ ναυαρχίδι λαμπρότατον χορὸν, ἐν ᾧ παρευρέθησαν οἱ γερουσιασταὶ, οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου, ἕτεροι ῥώσσοι καὶ ξένοι ἀξιωματικοί, οἱ πρόξενοι, ἄλλα ἐπίσημα πρόσωπα, καὶ πλείσται κυρία· ἤτο δὲ παρατεθημένον καὶ πλουσιοπάροχον δεῖπνον.

Τὴν πρωίαν τῆς 25 Ἰουλίου, ἀπέπλευσεν ὁ ῥωσσοτουρκικὸς στόλος, μετὰ τοῦ Οὐσακῶφ, τοῦ Κατῆρ βέην, καὶ τοῦ βέην πατρώνα, διευθυνόμενοι ἅπαντες, ὡς ἐλέγετο, διὰ Μελίτην καὶ Σικελίαν. Ἐνεκα ὅμως τῶν εἰσέτι διαμενοντῶν ἐνταῦθα εὐαριθμῶν Τούρκων, καὶ ἐτέρων ἄλλων λόγων, δὲν ἐτελέσθη κατὰ τὴν 11 Αὐγούστου ἡ συνήθης λιτανεία. Τῇ δὲ 8 Σεπτεμβρίου, ἐπανῆλθεν ἀπροσδοκῆτως ἐκ Σικελίας ὁ βέης πατρώνας, ὡς ἐπίσης τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ὁ Κατῆρ βέης μετὰ τινῶν τουρκικῶν πλοίων.

Κατὰ τὴν 21, ἀπεβίωσεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μάντζαρος, ὅστις εἰσέτι δὲν εἶχε χειροτονιθῆ, ἀν καὶ αἱ ἐπικυροῦσαι τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ πατριαρχικαὶ βουλλαὶ εἶχον ἤδη κομισθῆ ἐνταῦθα. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ κηδεία αὐτοῦ· προεπορεύοντο τὰ ἀγιόγραφα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὄλος ὁ κληρὸς, μετὰ τὸν ἀρχιεπίσκοπον, διὰ τὴν χειροτονίαν ἐπισκόπου·

ήκολούθουν δὲ οἱ γερουσιασταί, οἱ δημόσιοι ἐπαγγελ-
γεματικοί, πλῆθος ἰδιωτῶν καὶ ἀπόσπασμα στρα-
τιωτῶν. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Μιχαήλ, ἔνθα
ἐκομίτην ὁ νεκρὸς, ἐξεφώνησεν ἐπικήδειον λόγον ὁ
ἱερεὺς Στυλιανὸς Κίτρακας.

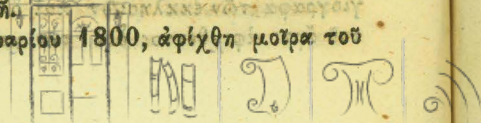
Τῇ 11 Ὀκτωβρίου, ἐψηφοφορήθη ἀρχιεπίσκοπος ὁ
ἱερεὺς Πέτρος Βούλγαρης, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ αὕτη δὲν ἐ-
νεκοίθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἐπομένως προσεκή-
θη ὁ κληρὸς νὰ συνέλθῃ καὶ προβῇ εἰς νέαν ψηφοφορίαν.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀπέπλευσαν τὰ τουρκικὰ
πλοῖα, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν προτεραίαν ἠκολούθησε ἑτέρα
τρομερὰ ρῆξις μεταξύ χριστιανῶν καὶ Τούρκων, ἐκ τῶν
δουῶν τρεῖς ἐφονεύθησαν καὶ πολλοὶ ἐτραυματίστη-
σαν· μολοντί δὲ οἱ Τούρκοι ἀδιαλείπτως καὶ ἀδια-
κρίτως ἐπυροβόλουν κατὰ τῶν χριστιανῶν, οὐδεὶς τού-
των ἐφονεύθη, καὶ μόνον τινὲς ἐτραυματίσθησαν.

Τῇ 4 Νοεμβρίου, ἀφίχθη ἐκ Πανόρμου ἀγγλικὴ
κορβέττα, ἵνα παραλάβῃ τὸ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν γάλλων
συλληφθὲν βρικόκιον, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν Ζακυνθίωνν προ-
φερθὲν εἰς τὸν Νέλσωνα χρυσοῦν ξίφος. Ἀνήγγειλε δὲ
τὴν ἐξ ἐφόδου καὶ διὰ μεγάλης σφαγῆς ἄλωσιν τῆς
Ἀγκῶνος, καὶ τὴν ἐξ Ἀλεξανδρείας λαθραίαν ἀναχώ-
ρησιν τοῦ Βοναπάρτου προσκλήθέντος ὑπὸ τοῦ Διευ-
θυντηρίου εἰς Παρίσιους.

Τὴν πρωτῆν τῆς 27 Δεκεμβρίου, πλειστοὶ κάτοικοι
τῶν προαστείων εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐνω-
θέντες μετὰ τοῦ λαοῦ, κρατοῦντες δὲ ῥωστικὴν ση-
μαίαν, περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς ἀνεύφημοῦντες ἀρ-
χιεπίσκοπον Κερκύρας τὸν ἐν Ῥωσσίᾳ διαμένοντα ἐπι-
σκοπον Νικηφόρον Θεοτόκην· ὁ δ' ἐνταῦθα φρουρῶν
ῥώσσης στρατηγὸς Βοροσδίν, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ φρουρίου,
καὶ πρὸς καθίστασιν αὐτῶν ὑπέσχεθη εἶναι ἡ ἐπιθυμία
αὕτη θέλει ἐκπληρωθῆ.

Κατὰ τὴν 5 Ἰανουαρίου 1800, ἀφίχθη μοῖρα τοῦ

ῥωσσικοῦ στόλου, τὸ δ' ἑσπέρας τῆς 8, κατέπλευσαν
καὶ ἕτερα πλοῖα μετὰ τοῦ ναυάρχου Οὐσακῶφ. Τὴν
ἐπιούσαν, ὅτε οὗτος ἀπεβιάσθη, ὑπῆγον πρὸς ἀπάν-
τησίν του οἱ γερουσιασταί, καὶ τὸν συνήδυσον εἰς τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα μετ' αὐτῶν ἐ-
λειτουργήθη. Ἀκολουθῶς, συνοδευόμενος ἐπίσης ὑπὸ
τῶν γερουσιαστῶν, ἐπεσκέφθη τὸν στρατηγὸν Βοροσ-
δίν, τοὺς κυρίους Καππάδοκαν, Σκορδίλλην καὶ κό-
μητα Νικόλαον Βούλγαρην, μετὰ ταῦτα ἐπεβιάσθη
εἰς τὸ πλοῖον του, ἔνθα οἱ γερουσιασταί τὸν ἐπεσκέ-
φθησαν, ὡς ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν τὸν ἀντιναύαρχον
τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς Καρτσῶφ. Τὴν δὲ ἐπιούσαν,
οἱ γερουσιασταί ἐπεσκέφθησαν τὸν ῥώσσον στρατηγὸν
πρίγκηπα Βολκόνσκη, καὶ τὸν τούρκον ἀρχιεράτηγον.

Τὴν πρωτῆν τῆς 23, ὁ Ἀρλιώτης, μετὰ τοῦ Ζα-
κυνθίου γερουσιαστοῦ Ἀλιβράντη, παρουσιάσθησαν
εἰς τὸν Οὐσακῶφ, καὶ παρέστησαν αὐτῷ τὴν ἐπικρα-
τούσαν, πρὸ πάντων ἐν Λευκίμνῃ, ἀναρχίαν, καὶ ἕτε-
ρα ἐνδιαφέροντα τὴν νῆσον ἅπασαν. Ἐπανῆλθον δὲ
ἀμφότεροι, μετὰ τοῦ κυρίου Σκορδίλλην, τὸ ἑσπέρας
τῆς 27, διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν τῆς Λευκίμνης.

Τὴν πρωτῆν τῆς 28, ὁ Οὐσακῶφ, μετὰ τοῦ μητρο-
πολίτου Ἰωαννίνων Ἱεροθέου, συνῆλθον ἐν τῷ πρώτῳ
λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ πρὸς διάσκεψιν περὶ τῆς ἐκ-
λογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας. Καὶ ὁ μὲν ναύ-
αρχος διετείνετο ὅτι ἡ ἐκλογὴ ὄφειλε νὰ γίνῃ διὰ
ψηφοδελτίων, ἐν οἷς ἕκαστος ἱερεὺς ἤθελεν ἀντικρυ
τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ προσθεσεῖ τ' ὄνομα τοῦ παρ' αὐ-
τοῦ προτεινομένου, ὁ δὲ μητροπολίτης ἐπέμενεν ἵνα
ἡ ἐκλογὴ ἐκτελεσθῇ, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Πατρι-
άρχου, διὰ σφαιριδίων, ὡς ἐγένετο καὶ ἐκεῖνη τοῦ ἀ-
ποβιώσαντος Μαντζάρου. Τοῦ ναυάρχου μὴ συναι-
νούστος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀνεχώρησε μᾶλλον δυσηρεστη-
μένος, ἀλλ' ἐπελθὼν μετ' ὀλίγον ὁ ἐπίσκοπος Δελβί-

νου καὶ Χειμάρρας συνεφώνησε πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Ἰωαννίνων, ὥστε ὁ ναύρχος ἐνέδωκε, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ψηφοφορία διὰ σφαιριδίων, ἢ νὰ συνέλθωσι δὲ ἐπὶ τούτῳ τριάκοντα ἕξ ἱερεῖς τῆς πόλεως, καὶ ἕτεροι τριάκοντα ἕξ ἐκ τε τῶν προαστείων καὶ τῆς ἐξοχῆς. Διὰ τοιούτου τρόπου ὑπερψηφίσθη ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωάννης Βαπτιστῆς Κιγάλας, ἡ δὲ ἐκλογή αὐτῆ, ὡς ἀρίστη, ἔτυχε τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Τῇ δὲ 2 Φεβρουαρίου, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ χειροτονία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. Σπηλαιότησσης, ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἰωαννίνων καὶ τῶν δύο ἐπισκόπων τοῦ τε Δελβίνου καὶ Χειμάρρας, καὶ τῆς Παραμυθίας. Μετὰ τὴν ἱεροτελεσίαν, ὁ χειροτονηθεὶς ἀρχιεπίσκοπος ἔδωκε πολυτελὲς πρόγευμα, ἐν ᾧ παρεκάθησαν, ὁ ναύρχος Οὐσακῶφ, μετὰ τοῦ ἐπιτελείου αὐτοῦ, ὁ στρατηγὸς Βοροσδὶν, μετὰ τῶν πλείστων ῥώσων ἀξιωματικῶν, ὁ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἀφιχθεὶς Ἄγγλος στρατηγὸς Βίλλετ μετὰ δύο ἄγγλων ἀξιωματικῶν, οἱ τρεῖς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γερουσιασταί.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὁ Ἀρλιώτης ἐφύτευσε ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ αὐτοῦ γεωμηνιά τινα πεμφθέντα εἰς αὐτὸν ἐκ Τεργέστης παρά τινος φίλου του, καὶ τὰ ὁποῖα μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἦσαν πᾶρ ἡμῖν ἄγνωστα· τούτου δ' ἔνεκεν ὁ Ἀρλιώτης προσέθηκεν εἰς τὰς σημειώσεις αὐτοῦ καὶ ὀδηγίας τινὰς περὶ τῆς καλλιεργείας, τῆς διατηρήσεως καὶ τῆς χρήσεως τοῦ προϊόντος τούτου, καὶ τὴν τότε ἀγοραϊὰν αὐτοῦ τιμὴν ἐν Τεργέστη καὶ Βενετίᾳ. Μετὰ δ' ἓνα μῆνα περίπου, ἐφύτευσε καὶ ἕτερα, τὰ ὁποῖα εἶχον φιλοδωρήσει εἰς τινα αὐτοῦ συγγενῆ οἱ ἐνταῦθα διατρίβοντες δύο ἄγγλοι ἀξιωματικοί.

Τῇ 3 Μαρτίου, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς μεραρχίας αὐτοῦ, ὁ στρατηγὸς Βοροσδὶν, κατευθυνόμενος εἰς Νεάπολιν, ἐνθα, τῇ αἰτήσει τοῦ βασιλέως, ἀπεστέλλετο

ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας. Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς αὐτοῦ, εἶχε διοργανώσει σῶμα τι πολιτοφυλακῆς, διωρίσας καὶ τοὺς οἰκείους ἀξιωματικούς, καὶ ταῦτα, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, μετ' ὀλιγίστης εὐαρεστήσεως τῶν κατοίκων καὶ μετὰ πολλῆς δαπάνης τοῦ δημοσίου. Τὴν ἐπιούσαν, δευτέραν Κυριακὴν τῆς τεσσαρακοστῆς, ἐτελέσθη, ὡς τὸ προηγούμενον ἔτος, ἡ διὰ τὴν ἔξωσιν τῶν Γάλλων λιτανεία, ἐν ἧ παρευρέθη καὶ ὁ Οὐσακῶφ. Μετὰ τὴν λιτανείαν, οἱ γερουσιασταὶ προσεκάλεσαν τὸν ναύαρχον εἰς πλουσιοπάροχον γεῦμα, ἐν ᾧ παρευρέθησαν οἱ ῥῶσοι ἀξιωματικοί, ὁ ἄγγλος στρατηγὸς καὶ οἱ δύο ἀκόλουθοι αὐτοῦ ἀξιωματικοί. Μετὰ τὸ γεῦμα, οἱ Ζακύνθιοι γερουσιασταί, Δομενεγίνης καὶ Καρρέρης, προσέφερον εἰς τὸν ναύαρχον κιβώτιον ἀργυροῦν κεχρυσωμένον, μετ' ἀναγλύφων παριστανόνοντων τὰς ἑπτὰ νήσους, ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν τὸ νησίδιον Βίδου καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δοθείσαν ἔφοδον ὑπὸ τῶν ῥωσοτουρκικῶν πλοίων· συγχρόνως δὲ ὁ Καρρέρης ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ναύαρχον κατάλληλον πρόσησιν. Τὸ ἑσπέρας ἐφωταγωγῆθη ἡ πόλις, καὶ ἐψάλησαν διάφορα ἄσματα ἐν τῷ θεάτρῳ.

Τὴν πρώτην τῆς 13 Ἀπριλίου, ἔφθασεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τὸ νέον σύνταγμα τῶν ἑπτὰ νήσων, μετὰ ἐπιστολῶν τῶν ἐκεῖ ἀπεσαλμένων πληρεξουσίων. Τὴν δὲ 29, ἑορτὴν τῶν ἁγίων Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου, πορευθεὶς ὁ Ἀρλιώτης εἰς τὴν τελουμένην πανήγυριν, καὶ προβάς μέχρι τῆς ἐν Καρδακίῳ ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος, εἶδε, μετὰ μεγίστης λύπης, οὐχὶ μόνον τὴν ἐκκλησίαν τῆς Τριμάρτυρος καὶ τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Ἰουστίνης κατεστραμμένα, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐτέρας ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Εὐφημίας καὶ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἀνοικτάς, καταγεγυμνωμένας καὶ κατερει-

Κατὰ τὴν 6 Μαΐου, παρευρέθη ὁ Οὐσακῶφ ἐν τῇ τελεσθεισῇ ἐν τῇ λατινικῇ μητροπόλει μεγαλοπρεπεῖ δοξολογίᾳ διὰ τὴν ἀναγόρευσιν τοῦ πάπα Πίου ζ'. Ἐξῶθεν τῆς ἐκκλησίας ἦσαν παρατεταγμένα τὰ ῥωσικὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα διαρκούσης τῆς τελετῆς τετράκις ἐπυροβόλησαν.

Τῇ 4 Ἰουνίου, ἀφίχθησαν ἐκ Πανόρμου καὶ ἐκ Λιβόρνου ῥωσικὰ τινὰ πλοῖα, καὶ δύο ὑποναύαρχοι, ὁ μὲν τοῦ στόλου τοῦ Εὐξείνου, Πουστόσκιν, ὁ δὲ τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς Καρτσῶφ, οἵτινες ἀνήγγειλαν σὺν τοῖς ἄλλοις εἰς τοὺς ἐπισκεφθέντας αὐτοὺς γερουσιαστὰς, ὅτι ἡ βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως εἶχεν ἀπέλθει εἰς Βιέννην. Τὴν δὲ 7, ἡμέραν Πέμπτην, ὁ ναύαρχος, οἱ δύο ὑποναύαρχοι καὶ οἱ γερουσιασταὶ παρευρέθησαν ἐν τῇ μητροπόλει τῶν λατίνων, κατὰ τὴν λειτουργίαν, διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἁγίας δωρεάς.

Τὴν πρωτὰν τῆς 29, οἱ γερουσιασταὶ συνήλθον ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ ἁγίου Νικολάου, πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ναυάρχου, ὅστις μετὰ τῶν δύο ὑποναυάρχων ἀπεβιβάσθη καὶ συνοδευθεὶς ὑπὸ τῶν γερουσιαστῶν μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐνθα ἠκροάσθη τὴν λειτουργίαν. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σκορδίλλη προσωρινὸν κατάλυμα αὐτοῦ· οἱ δὲ ἀντιπρόσωποι Κερκύρας, προσέφερον αὐτῷ, μετὰ προσήσεως, διὰ τοῦ προέδρου τῶν Ἰακώβου Χ. Μαντζάρου, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς πόλεως, ἀδαμαντοκόλλητον ξίφος. Τὸ ἐσπέρας ἐφωταγωγήθη ἡ πόλις καὶ ἐκάησαν διάφορα πυροτεχνήματα.

Τῇ 3 Ἰουλίου, ἐπεκράτει μεγάλη κίνησις, ἰδίως ἐν τῇ ἀγορᾷ, διότι ὁ ῥωσικὸς στόλος παρεσκευάζετο ν' ἀποπλεύσῃ. Τῇ δὲ ἐπιούσᾳ ὁ Ἀρλιώτης προσεκάλεσεν εἰς συμπόσιον τὸν ὑποπλοίαρχον Ματθαῖον Τζερεμπῶφ, ὅστις τῷ ἐδιηγήθη, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἐγεννήθη ἐν Ζαριτζίν, ὀχρῶς πόλει παρὰ τῷ ποταμῷ

Βόλγα, πλησίον τῆς πόλεως Σαρατῶβ, ὅτι ἀνετράφη ἐν Ἀστραχανίῳ, ἐκείθεν δὲ μετέβη μετὰ τῶν γονέων του εἰς Πετρούπολιν, ἐνθα ἐδιδάχθη τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποῖαν ὠμίλει ἄριστα. Ὁ Ἀρλιώτης προσθέτει, ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς νήσου, ἀπέβη πολὺ ὠφέλιμος εἰς αὐτὸν, διότι τὸν ἐσύστησεν εἰς τὸν Οὐσακῶφ, ὅστις ἕνεκα ψευδῶν πληροφοριῶν ἦτο λίαν κατ' αὐτοῦ προκατηλημμένος.

Ὁ ῥωσικὸς στόλος, ἦδη παρατεταγμένος ἐν γραμμῇ ἐνώπιον τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἀνήλκυσε τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνός, τὰς ἄγκυρας, καὶ ἀπέπλευσε πρὸς Ἀνατολὰς, χαιρετήσας καὶ ἀντιχαιρετήσας διὰ κανονοβολισμῶν. Περὶ τὴν δείλην τῆς 7, ἀφίχθη ἀγγλικὴ φρεγάτα.

Κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς 8, ἐδόθη ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκοπεῖῳ φιλαρμονικῇ συνῶδιᾳ, ἐν ᾗ παρευρέθησαν ὁ ἀγγλος στρατηγός, ὁ πλοίαρχος τῆς ἀγγλικῆς φρεγάτας, ἕτεροι ἐν τῇ πόλει διατρίβοντες ἄγγλοι, καὶ πολλοὶ κύριοι καὶ κυριαὶ τοῦ τόπου. Τὸ οἶκημα ἦτο λαμπρὰ φωταγωγημένον, τὰ δὲ καρυκεύματα, γλυκίσματα καὶ παγωτὰ ἐν ἀφρονίᾳ. Ἐτραγώδησαν καὶ δύο κερκυραῖαι νεάνιδες, καὶ ἡ ἔσπερις παρετάθη μέχρι τῆς 4 πρωῒνης ὥρας.

Τῇ 16, ἐδολοφονήθη, ἐν Μαγουλάδαις, ὁ γραμματεὺς τοῦ κακουργοδικείου, Σπυρίδων Κρασσᾶς, ὅστις εἶχε μεταβῆ πρὸς εἰσπραξίν δικαστικῶν προστίμων· τῇ δὲ 18, ἐτραυματίσθη θανατηφόρως, ἐν τῇ περιοχῇ Σκριπεροῦ, ὁ Ἰωάννης Παδοβάς, ὅστις ἐπορεύετο μετὰ δύο ἄλλων εἰς Μαγουλάδας, ὅπως παραλάβῃ τὸν νεκρὸν τοῦ φονευθέντος Κρασσᾶ· μετὰ δὲ δύο ἡμέρας ἀπεβίωσεν. Ἀπὸ τῆς κώμης Μαγουλάδων ἤρχιζεν ἐκ νέου νὰ διαδίδηται ἐν τῇ ἐξοχῇ ἡ ἀναστάσις· οἱ πό-

τι ὁ κατ' αὐτῶν ἐρεθισμὸς ἐκυρίευσεν τὸ πνεῦμα, οὐχὶ μόνον τῶν φαυλοβίων καὶ τῶν φυγοδίκων, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλου χωρικοῦ. Ἐνεκα δὲ τῆς ἀκαταστασίας ταύτης, ὁ Ἀρλιώτης ἠναγκάσθη ν' ἀναθέσῃ τὴν διαχείρησιν τῶν ἀγροτικῶν αὐτοῦ κτημάτων εἰς τὸν ἐφημέριον τῆς ἐν Χωρεπισκόποις ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου. Τὸ ἑσπέρας τῆς 2 Αὐγούστου, ὁ ῥώσσοις πρόξενος Βενάκης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου τῶν ἐγχωρίων ἐπιλέκτων καὶ ἀποσπάσματος ῥώσσω στρατιωτῶν, ἐπεβιβάσθη εἰς μίαν γολέτταν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Σιδάριον, ὅπως ἐκειθεν μεταβῆ εἰς Μαγουλάδας καὶ εἰς ἄλλα χωρία, καὶ εἰ δυνατόν ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν· ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα ἀπέτυχεν· αἱ ταραχαὶ καὶ βιαιοπραγίαι ἐξηκολούθουν. Ἐν Μαγουλάδασι ἐφονεύθη ὁ ἱερεὺς Θεόδωρος Κροκίδης, ὑπὸ τινος ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς 18, ἐτραυματίσθη βαρέως ἐν Νυμφαῖς ὁ κύριος Ἀναστάσιος Μουστοξύδης, καθ' ἣν στιγμήν ἐπλησίαζεν εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ διαμείνῃ εἰς τὰς κώμας, ἢ νὰ περιφέρεται εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἄνευ κινδύνου τῆς ζωῆς, ἢ δὲ ἀναρχία ἀνεπτύσσετο ὁσημέραι εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ προάστεια οὐδεμίαν παρῆχον ἀσφάλειαν, ὁ δὲ ἐκ τῆς πόλεως ἐξερχόμενος μέχρις ἁγίου Ῥόκκου ἐξετίθετο εἰς ὕβρεις καὶ κακώσεις. Εἷς πολίτης, ὀνόματι Μάρκος Βερονίκης, ἐξελθὼν μέχρι τοῦ προαστείου ἐκείνου, πρὸς κунηγεσίαν, ἀφωπλίσθη, ἐνῶ δὲ ἤθελε ν' ἀναλάβῃ τὸ ὄπλον του, ὁ ἄγνωστος προσβολεὺς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ἐπενδύτου πιστόλιον καὶ διέταξεν αὐτὸν νὰ μὴ πλησιάσῃ ἢ ἄλλως ἤθελε τὸν φονεῦσῃ· ῥώσσοις δὲ στρατιώτης ἐτραυματίσθη ὑπὸ τινῶν φυγοδίκων ἐν τῷ αὐτῷ προαστείῳ. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, κάτοικος τῆς Γαρίτσας ἐφόνευσεν χρυσοχόον ἑβραῖον ἐμπρὸς τοῦ ἰδίου ἐργαστηρίου τῆ δὲ 17 Νοεμβρίου, ἀγροφύλακες τινὲς,

ἐν ᾧ συνώδευον δύο χωρικοὺς συλληφθέντας ἐν Νυμφαῖς, προσεβλήθησαν ὑπὸ φυγοδίκων ἐνεδρευόντων παρὰ τῆ ἐν Μανδουκίῳ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. τῶν σιταροπώλων, καὶ ὁ μὲν ἐκ Βαλανίου Σπυρίδων Κρασάκης, ἀρχηγὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐφονεύθη, ὁ δὲ ἕτερο· ἀγροφύλαξ Σπυρίδων Κρασάκης ἐτραυματίσθη, ὥστε οἱ λοιποὶ ἐβιάσθησαν πρὸς διάσωσιν τῆς ἰδίας ζωῆς νὰ ἀπολύσωσι τοὺς συλληφθέντας καὶ νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν. Τὰ παράλια ἀπὸ Ἄλμουρῦ μέχρι Σιδαρίου ἐβρυθον ὠπλισμένων χωρικῶν, οἵτινες προφασίζόμενοι ὅτι ἐφοβοῦντο ἀπόβασιν Ἀλβανῶν, εἰς οὐδὲν πλοιάριον ἐπέτρεπον τὴν προσόρμισιν. Τὸ ἑσπέρας τῆς 24, ἐξῆλθον ἕτεροι ἐγχώριοι καὶ ῥώσσοι στρατιῶται, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Νικολάου Μαμουνα, πρὸς καταδίωξιν τῶν ἐν Τρικλίνῳ ἐμφωλευόντων φυγοδίκων, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος· τῆ δὲ 29, Ποταμίται τινὲς κατελήστευσαν τὴν ἐν Ῥόπα κατοικίαν τοῦ ἱερέως Μοντεσάντου. Κατὰ δυστυχίαν, πρὸς μεγαλητέραν τῶν παθῶν ἐξαψιν, ἐπεκράτει καθ' ὅλον τὸν μῆνα ἐκείνον μεγάλη σιτοδεία. Διαρκούντος δὲ τοῦ ἐπομένου Σεπτεμβρίου, οἱ χωρικοὶ σφετερισθέντες τὰ κτήματα τῶν πολιτῶν, ἐτρέγουν ἀθαιρέτως τὰς ἀμπέλους, καὶ συνεκόμιζον πρὸς ἴδιον ὄφελος τὰς σταφυλάς.

Ἐν ᾧ τοιαῦτα δεινὰ ὑπέφερον οἱ τῆς πόλεως κτηματῆται, ἢ θέσις τῶν διαχειριζομένων τὰ δημόσια δὲν ἦτο μᾶλλον ἐπίφθορος. «Οἰκτεῖρω, γράφει ὁ Ἀρλιώτης, ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν 16 Σεπτεμβρίου, τὴν τύχην τῶν δημοσίων ἐπαγγελματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν ὑπηρετούντων ἀμίσθως· κινδυνεύουσι ν' ἀπολέσωσι τὴν ἰδίαν περιουσίαν καὶ τὰς φρένας, θεραπεύοντας τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας καὶ διορθώνοντας τὰς ἀνοησίας τῶν ἄλλων. Οποία δὲ ἡ προσδοκωμένη ἀμοιβή; κατάκρισις, συκοφαντία καὶ ἀχαριστία· διότι ἂν δύνατον νὰ ἰκαγοποιηθῶσιν ἅπαντες.»

Τὴν 21 Σεπτεμβρίου, ἐλλιμενίσθη ῥωσικὸς στολί-
σκος, προερχόμενος ἐξ Ἀγκῶνος, καὶ ὑπὸ τὴν διοίκη-
σιν τοῦ δαλματοῦ ἱππότου Βόρσοβικ.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 4 Ὀκτωβρίου, ἐφωταγωγήθη ἡ πό-
λις διὰ τὴν εἰδήσιν ὅτι ἡ Μελίτη παρεδόθη εἰς τοὺς
Ἄγγλους· οἱ γερουσιασταὶ συνῆλθον, κατὰ τὴν 6, ἐν
τῷ πρώτῳ λατινικῷ ἀρχιεπισκοπείῳ, ὅπως ὑποδεχ-
θῶσι τὸν ἄγγλον στρατηγὸν Βίλλετ, ὅστις ὀφείλων νὰ
ἀπέλθῃ εἰς Μελίτην μετὰ τῶν δύο ἄγγλων ἀξιωμα-
τικῶν, παρουσιάσθη διὰ τὴν ἀποχαιρετήσῃ τὴν κυβέρ-
νησιν. Τὴν δὲ 9, οἱ γερουσιασταὶ συνεχάρησαν διὰ
προσρήσεως συντεταγμένης ὑπὸ τοῦ ἱατροδιδάκτορος
Φραγγίσκου Τζουλάτη τὸν κόμητα Σπυρίδωνα Θεο-
τόκην, διορισθέντα ὑπὸ τῶν δύο προστατῶν δυνά-
μεων, Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας δικαιτητὴν καὶ εἰρηνοποιὸν
τῶν νήσων. Κατὰ τὸ ἑσπέρας, ἡ πόλις ἅπασα ἐφωτα-
γωγήθη. Τῆ 27, ἐγένετο παράταξις τοῦ ἐγγχωρίου στρα-
τοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, ἐξώθεν τῆς
βασιλικῆς πύλης, ἐνώπιον τῶν γερουσιαστῶν καὶ τοῦ
ῥώσσου φρουράρχου, ταγματάρχου Ἄστφερ

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 21 Νοεμβρίου, γάλλοι τινες
αἰχμάλωτοι, οἵτινες ἔμελλον νὰ ἀποσπασθῶσι εἰς Κων-
σταντινούπολιν, ἐδραπέτευσαν ἐκ τῶν ἐν τῷ νέῳ φρου-
ρίῳ δεσμοτηρίων, καὶ κατέφυγον εἰς τὸ προάστειον
Ποταμοῦ· τῆ ἐπιούσῃ, διαταγῇ τῆς ὑψηλῆς ἀστυ-
νομίας, συνελήφθησαν ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ προαστείου
Δημήτριος Γερονδικὸς καὶ ὁ φαρμακοπώλης Βραχλιώ-
της, ὡς συνεργοὶ τῆς δραπέτευσως τῶν αἰχμαλώ-
των, μετέβη δὲ καὶ ἀπόσπασμα στρατιωτῶν πρὸς σύλ-
ληψιν τῶν δραπέτευσάντων, οἵτινες ἀνακαλυφθέντες
εἰς τὴν θέσιν Κυρὰ τοῦ Χρυσικοῦ, ἀπήχθησαν εἰς τὴν
πόλιν, καὶ ἐφυλακίσθησαν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ.
Τότε δὲ ὁ Γερονδικὸς καὶ ὁ Βραχλιώτης ἀπελύθησαν.

Τὴν νύκτα τῆς 12 Δεκεμβρίου, κατέπλευσε ζακύνθιον

πλοῖον κομίζον χίλια μύδια αἴτου, καὶ δι' αὐτοῦ ἀφίχ-
θησαν οἱ ἀπεσταλμένοι πληρεξούσιοι Α. Καποδίστριας,
Δεσύλλας καὶ Σιγούρος· τῆ δὲ 20 τοῦ αὐτοῦ, ἐτελέσθη
μεγαλοπρεπῶς ἡ ἐπίσημος εἴσοδος αὐτῶν, οἵτινες ἔφε-
ρον καὶ τὴν νέαν τῆς ἀρτισυστάτου ἐπτανήϊου πολι-
τείας σημαίαν. Ἡ σημαία παρίστανε τὸν λέοντα τοῦ ἁγίου
Μάρκου κρατοῦντα τὸ εὐαγγέλιον μετὰ σταυροῦ, ἰσα-
ρίθμων τῶν νήσων βελῶν καὶ τῆς χριστιανικῆς καὶ
τουρκικῆς χρονολογίας. Εἰσῆλθον ἐκ τῆς πύλης Σπη-
λαίας, παραπεμπόμενοι ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐγγχωρίου
κυβερνήσεως, τῶν ἄλλων ἐπαγγελματικῶν, τῶν ἀξιω-
ματικῶν, τῶν στρατιωτῶν καὶ τοῦ λαοῦ· ἀφ' οὗ δὲ
ὑπῆγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, με-
τέβησαν εἰς τὸ πρῶτον λατινικὸν ἀρχιεπισκοπεῖον ἐν
τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ὁποίου τοὺς περιέμενον οἱ γε-
ρουσιασταί. Ὁ Καποδίστριας, ὡς εἰσηγητῆς, ἐξέθηκεν
ἐνώπιον αὐτῶν τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαπραχθέν-
τα, παρέδωκε δὲ πρὸς τὸν πρόεδρον Θεοτόκην τὸ νέον
σύνταγμα καὶ τὰ εἰς αὐτὸ ἀναφερόμενα ἐπίσημα ἔγ-
γραφα. Μετὰ δὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ προέδρου, ἡ συνε-
δρίασις διελύθη.

Τὴν 23 ὁ πρόεδρος Θεοτόκης παρουσιάσθη εἰς τὴν
συνεδρίαν τῆς γερουσίας, φορῶν τὴν ἐρυθρὰν στολὴν
τῶν ἱπποτῶν τοῦ τάγματος τῆς Μελίτης· παρευ-
ρεθέντων δὲ καὶ τῶν ἀπεσταλμένων πληρεξουσίων, ὁ
ῥώσσος πρόξενος Βενάκης καὶ ὁ ῥώσσος φρούραρχος ταγ-
ματάρχης Ἄστφερ προσέφερον μετὰ προσρήσεως, εἰς
μὲν τὸν πρόεδρον τὸν σταυρὸν τῶν ταξιαρχῶν, εἰς δὲ
τὸν Καποδίστριαν καὶ Δεσύλλαν τὸν σταυρὸν τῶν ἱπ-
ποτῶν τοῦ εἰρημένου τάγματος. « Ἀποτέλεσμα καὶ
» τοῦτο, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, τῆς γενικῆς ἀνατρο-
» πῆς, νὰ βλέπωμεν Ἕλληνας ὑπὸ ῥώσσου αὐτοκράτο-
» ρος περιβεβλημένους διὰ τῶν παρασῆμων τῶν ἱππο-
» τῶν τῆς Μελίτης! »

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1804, ἐδόθη ὑπὸ τῆς ἐγ-
χωρίου κυβερνήσεως πολυτελὲς συμπόσιον, ἐν ᾧ πα-
ρευρέθησαν οἱ γερουσιασταί, οἱ ἐκ Κωνσταντινουπό-
λεως ἐπανελθόντες πληρεξούσιοι, ὁ ταγματάρχης
Ἄσπερ, οἱ κερκυραῖοι καὶ ῥώσσοι ἀξιωματικοί, ὁ πρό-
ξενος τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ τῆς Αὐστρίας καὶ Νεαπό-
λεως, ὁ σερασκέρης, ὁ ναύαρχος τοῦ τουρκικοῦ στόλου
καὶ τινες ἄλλοι. Τῇ 6, ἐτελέσθη ὑπὸ τῶν Ῥώσσων ὁ ἁ-
γιασμὸς τῶν Θεοφανείων, ἐν τῇ πλατείᾳ, ἐνθα εἶχον
ἐπὶ τούτου ἐγείρει ἰκρύωμα μετὰ δαφνοστολιστῶν ἀ-
ψίδων, ἐπὶ κορυφῆς τῶν ὁποίων ἦσαν δύο μεγάλαι
ῥώσσικαὶ σημαίαι, περίξ δὲ αὐτῶν ἄλλαι τῶν ξένων
μικρότεραι. Ἀφ' οὗ ἔπαυσεν ἡ ἀπὸ τῆς προηγουμέ-
νης ἡμέρας ἀδικόπως πίπτουσα βροχὴ, περετάχθη-
σαν περὶ τὸ ἰκρύωμα, ἐν σχήματι τετραγώνου, τὰ ῥωσ-
σικὰ στρατεύματα, ἔχοντα ἐν ἐκάστη γωνίᾳ τοῦ τε-
τραγώνου ὄρεινὰ πυροβόλα, ἅμα δὲ ἀφίχθέντων τῶν
ἱερέων ἐτελέσθη ὁ ἁγιασμὸς, ἅπαντες οἱ τῆς γραμμῆς
καὶ τοῦ πυροβολικοῦ ἐπυροβόλησαν, ὡς ἐπίσης τὰ κα-
νοτοστάσια τοῦ παλαιοῦ φρουρίου. Μετὰ ταῦτα κατα-
βάντες οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ ἰκρυώματος, περιῆλθον τὰς
γραμμὰς τῶν στρατιωτῶν, ὅπως ἕκαστος τούτων
ἀσπασθῆ τὸν σταυρόν.

Τῇ 13, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἔμελλε ν' ἀναπεταθῆ ἡ νέα
σημαία, καὶ τὰ πάντα εἶχον παρασκευασθῆ, ἀλλ' ἐνε-
κα τοῦ σφοδροτάτου ἀνέμου, ἡ τελετὴ ἀνεβλήθη διὰ
τὴν ἐπιούσαν, καθ' ἣν, μολονόντι ἐξηκολούθει ὁ αὐτὸς
καιρὸς, συνῆλθον ἐν τῷ πρώην λατινικῷ ἀρχιεπισκο-
πεῖᾳ τὰ μέλη τῆς γερουσίας, τῆς ἐγχωρίου κυβερνή-
σεως, ὁ μητροπολίτης μετὰ τοῦ κλήρου, οἱ ἀξιωμα-
τικοί, καὶ οἱ πρόξενοι Ἀγγλίας, Ῥωσσίας καὶ Αὐστρίας.
Μετ' ὀλίγον δὲ ἀφίχθησαν καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ τουρ-
κικοῦ στρατοῦ καὶ στόλου, ὁ ῥώσσος φρούραρχος, καὶ
πλοίαρχοι τινες ῥώσσοι. Τότε ἀναστὰς ὁ μητροπολίτης

ἠυλόγησε τὴν σημαίαν, καὶ μετὰ τινὰς εὐχὰς, ἀπήγ-
γειλε λόγον περαινῶν διὰ δεήσεως ὑπὲρ τῆς πολιτείας
καὶ τοῦ προέδρου αὐτῆς Θεοτόκῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξεφωνήθη
ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ προέδρου τῆς πολιτείας ἕτερος λόγος,
ἀντικείμενον ἔχων τὸν νέον τῆς Ἑπτανήσου πολιτικὸν
διοργανισμὸν, ἐδόθη ὁ ὅρκος πίστεως εἰς τὴν πολι-
τείαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἀκολούθως ὑπὸ
τῶν γερουσιαστῶν, τοῦ μητροπολίτου, τῶν ἐγχωρίων
ἐπαγγελματικῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν. Μετὰ ταῦτα
ἡ σημαία, ἣν ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου ἐκράτει λοχίας τοῦ
ἐγχωρίου στρατοῦ, μετεκομίσθη εἰς τὸ παλαιὸν φρού-
ριον, ἐν μέσῳ πολλῶν ἀξιωματικῶν, καὶ ἀκολουθούν-
των τῶν στρατιωτῶν, τῶν ἑκατοντάρχων καὶ τῶν
σημαιοφόρων τῶν προαστείων, καὶ τινῶν προστώ-
των τῆς ἐξοχῆς. Ἐν δὲ τῇ πλατείᾳ, ἀπὸ τῆς εἰσόδου
τοῦ παλαιοῦ φρουρίου μέχρι τῆς ὁδοῦ τῶν ὑδά-
των, ἦσαν ἐν διπλῇ γραμμῇ παρατεταγμένα ἐγχώ-
ρια, ῥωσσικὰ καὶ τουρκικὰ στρατεύματα διὰ μέσον τῶν
ὁποίων διήλθον οἱ κομίζοντες τὴν σημαίαν. Ὅτε δὲ ἀνυ-
ψώθη αὕτη ἐπὶ τοῦ ἴστου τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, ἐχαι-
ρετήθη διὰ πυροβολισμῶν ὑπὸ τοῦ φρουρίου, τοῦ στρα-
τοῦ, καὶ τῶν πλοίων. Τῇ δὲ ἐπομένῃ Κυριακῇ, 20 τοῦ
αὐτοῦ μηνὸς, ὁ πρόεδρος, οἱ γερουσιασταὶ καὶ τὰ μέ-
λη τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως μετέβησαν εἰς τὴν μη-
τρόπολιν τῶν λατίνων, ἐνθα, ἀφ' οὗ ἐτελέσθη ἡ λει-
τουργία, ὁ λατινικὸς κλήρος ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ εὐαγγελ-
ίου πίστιν εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἔψαλεν
ὑπὲρ αὐτῆς δοξολογίαν. Τὸ ἀπόγευμα ἐδόθη ἐν τῇ πλα-
τείᾳ τὸ δημοτικὸν γύμνασμα καλούμενον cuscagna,
τὸ δ' ἑσπέρας ἐκάησαν πυροτεχνήματα, καὶ ἡ πόλις
ἐφωταγωγήθη.

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 11 Φεβρουαρίου, ἀφίχθη ἐκ-
τακτος ἐκ Ζακύνθου ταχυδρόμος ἀναγγέλλων, ὅτι οἱ

νος τυχοδιώκτου καλουμένου Καλένδερ, είχαν αναπατάξει την αγγλική σημαίαν.

Από τῆς 23, ἤρχισαν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες Ῥώσοι νὰ ἐτοιμάζωνται ἀπροσδοκῆτως πρὸς ἀναχώρησιν, διότι εἶχεν ἀφίχθῃ διαταγὴ εἰς τὸν ἐνταῦθα σταθμεύοντα Ῥωσικὸν στολίσκον ν' ἀποπλεύσῃ ἀμέσως. Ἡ κατεσπευσμένη ἀναχώρησις τῶν πλοίων ἐξηγήτεο διαφοροτρόπως· ἄλλοι μὲν ἔλεγον ὅτι ὤφειλον νὰ μετακομίσωσι τοὺς στρατιώτας εἰς Νεάπολιν, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Βοροσδίν ἐκεῖ σταθμεύοντος Ῥωσικοῦ στρατοῦ, ἄλλοι δὲ διετήνουντο ὅτι διαρρήχθεισῃς τῆς μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ῥωσσίας εἰρήνης, ὑπῆρχε φόβος μήπως τὰ πλοία συλληφθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου. Ἐλέγετο μάλιστα, ὅτι ἀγγλικά πλοία παρέπλεον ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὅτι ὁ σταθμεύων ἐν Ῥόδῳ ναύαρχος Κεῖτ εἶχεν ἀποσπάσει ἐκ τοῦ στόλου αὐτοῦ δεκαπέντε πλοία, ὅπως καταπλεύσωσιν ἐνταῦθα καὶ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν Ῥώσσω. Περὶ δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς 25, ἀνεχώρησαν ἅπαντες οἱ Ῥώσοι, πλὴν τοῦ προξένου Βενάκη.

Τῆ 19 Μαρτίου, τὸ συμβούλιον τῶν εὐγένων ὁμοφώνως καὶ μετ' ἐπευφημιῶν συμπεριέλαβεν ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἀρλιώτη, ὅστις ἤδη ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ἕνεκα τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου αὐτοῦ βίου, διέπρεπε μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του. Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ τάξει ἀνηγορεύθησαν καὶ ἕτεροι τριάκοντα τέσσαρες οἰκογένειαι πολιτῶν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, μεγάλης Τετάρτης, οἱ γερουσιασταὶ καὶ ὁ πρόεδρος παρευρέθησαν ἐν τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. τῆς Τενέδου διὰ τὴν τελετὴν τῶν τεσσαράκοντα ὡρῶν. Τῇ δὲ μεγάλῃ Παρασκευῇ, παρεστάθησαν κατὰ πρῶτον ἐν τῇ λατινικῇ μητροπόλει διὰ τὴν προσκύνησιν τοῦ σταυροῦ, ἔπειτα

δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα μετὰ τὰ εὐαγγέλια ἐξεφώνησε λόγον ὁ ἱεροκλήρυξ Κεφαλαῶς· τὸ ἑσπέρας ἠκολούθησαν τὴν λατινικὴν λιτανείαν τοῦ ἐπιταφίου, ὡς ἐπίσης τὸ ἐπόμενον μέγα Σάββατον ἐκεῖνην τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Τῇ δὲ Κυριακῇ τοῦ πάσχα ἐλειτουρήθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. Σηλαιοτίσσης, ἔνθα παρευρέθη καὶ ὁ μητροπολίτης· μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας προσέφερον εἰς ἕκαστον γερουσιαστὴν ἄρτον, ἐρουθράωά καὶ ἐν ῥόδον.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς, κατέπλευσεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως Ῥωσικὸν φορτηγὸν, κομίζον ἀποσκευὰς καὶ πολεμαφῶδια πρὸς χρῆσιν τοῦ Ῥωσικοῦ στολίσκου, μὴ εὐρὸν δὲ τούτου ἀνεχώρησε. Τὴν δεῖλιν ὁμοίως τῆς 3 Ἀπριλίου ἐπέστρεψεν ἐκ Βριγιδισίου ὁ στολίσκος, τὴν δὲ ἐπιούσαν ἀφίχθη Ῥωσικὴ φρεγάτα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱππότου Κυριακοῦ.

Τὴν 7 Ἀπριλίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. Σηλαιοτίσσης ἀρχιερατικὴ λειτουργία, διὰ τὴν ἐπετηρίδα τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας. Ἡ τελετὴ εἶχεν ἀναβληθῆ εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι κατὰ τὴν 24 Μαρτίου, καθ' ἣν ὑπεγράφη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ συνθήκη συνέπιπτεν ἡ μεγάλη ἐβδομάς. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ἀπηγγέλη συντομος, ἀλλὰ, κατὰ τὸν Ἀρλιώτην, ὠραῖος λόγος ὑπὸ τοῦ κυρίου Νικολάου Πολίτου.

Ἐκ τῶν τριῶν ἐνταῦθα ἐλλιμενισμένων τουρκικῶν φρεγατῶν, δύο ἀπέπλευσαν τῇ 15 τοῦ μηνὸς τούτου. Τῇ δὲ 18 ἀφίχθη ἀγγλικὴ φρεγάτα, ἀλλὰ μόνον ὁ πλοίαρχος ἀπεβίβάσθη, μετὰ δὲ δύο ἡμέρας ἀνεχώρησε. Τὰ κινήματα ταῦτα παρέσχον ἀφορμὴν εἰς πολλὰς κενολογίας· ἐλέγετο ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἤθελον ἀγγελοῦ καταπληκτικὰ συμβάντα· πάντα ταῦτα ὁμοίως ἀπέληγον δὲ τῆς ἐπιδήσεως τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος

Παύλου, και τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναγορεύσεως τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου.

Τῆ 25, ἐγκατεστάθησαν ἐπισήμως αἱ νέαι τοῦ τόπου ἐξουσίαι. Ὁ πρύτανις, οἱ σύνδικοι, οἱ δικασταὶ καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἐπαγγελματικοὶ, συνῆλθον ἐν τῷ πρώτῳ λατινικῷ ἀρχιεπισκοπεῖω, ἐκεῖθεν δὲ παρακοιτουόμενοι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, μετέβησαν πρῶτον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μιχαήλ, ἔνθα ἐψάλη δοξολογία, ἀκολούθως δὲ εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἵνα προσκυνήσῃσι τὸ λείψανον.

Περὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῆς 17 Μαΐου, συνέβη καὶ αὐθις φοβερὰ ῥῆξις μεταξὺ κατοίκων τοῦ τόπου καὶ Τούρκων, οἵτινες ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἀπέβαινον πολὺ ἐνοχλητικοὶ ἐκ τῶν χριστιανῶν ἐφρονεῦθη εἰς ῥάπτῃς, ἐκ δὲ τῶν Τούρκων ἐφρονεῦθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν οὐκ ὀλίγοι ὄθεν καὶ ἐβιάσθησαν νὰ καταφύγῃσιν εἰς τὴν ἐν τῇ πλατείᾳ οἰκίαν, ἔνθα ἐστάθμευε τουρκικὴ φρουρά· ἐκεῖ δὲ ἐπολιορκήθησαν ὑπὸ τοῦ παροργισθέντος λαοῦ, καὶ ἤρχισε πεισματώδης πυροβολισμὸς ἀπὸ τῆς πλατείας καὶ ἀπὸ τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας ἐν τούτοις ἀπόσπασμα ῥώσσων στρατιωτῶν ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ παλαιοῦ φρουρίου πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν πολιορκουμένων Τούρκων, τριάκοντα δύο περίπου τὸν ἀριθμὸν ἐν ᾧ δὲ ἤνοιξε τὴν θύραν τῆς οἰκίας, νέος τις ἐκ Γαρίτσης ἀλιεὺς, εἰσβαλὼν δραμητικῶς, ὅπως ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν Τούρκων, ἐφρονεῦθη ὑπὸ τούτων ἐτραυματίσθη δὲ καὶ ὁ συναγματάρχης Ἀλοΐσιος Μαιμουνάς. Τέλος οἱ Ῥώσσοι κατώρθωσαν ν' ἀπαγάγῃσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τοὺς Τούρκους καὶ οὕτω κατεστάλη ἡ συμπλοκή, ἀλλὰ πολλοὶ τοῦ λαοῦ ἦσαν σφόδρα ἠρεθισμένοι καὶ περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς ἔχοντες τὰ ὄπλα, ἅπερ εἶχον ἀφαιρέσει τῶν Τούρκων.

Τῆ 17, οἱ ὑπό τινας ἐκ Ποταμοῦ Βροντῆν προστα-

στευόμενοι φυγόμενοι ἀπήγαγον ἐκ τῶν περιχώρων τοῦ προαστείου ἐκείνου τὰ ποίμνια δύο πολιτῶν. Πρὸς θεραπείαν δὲ τῆς ἐκ τῶν πολλῶν φαυλαβίων καὶ φυγοδίκων ἐπικρατούσης ἐν ἀπάσῃ τῇ ἐξοχῇ ἀναρχίας, ἡ ἐγχώριος κυβέρνησις παρεδέχθη τὸ μέτρον νὰ κηρύξῃ γενικὴν ἀμνηστείαν.

Τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, 19 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. Σπηλαιότησεως ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ αυτοκράτορος Παύλου. Μετὰ τοῦ μητροπολίτου, παρήσαν οἱ γερουσιασταὶ, οἱ πρέξνοι, οἱ ῥώσσοι πλοίαρχοι, καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἐπαγγελματικοί. Ὁ κύριος Στυλιανὸς Βλασσόπουλος ἀπήγγειλεν ἐπικήδειον λόγον μετὰ δὲ τὴν τελετὴν, προσεφέρθησαν εἰς μὲν τοὺς εἰρημένους κόλλυβα, μετὰ γλυκυσμάτων καὶ ῥοζόλιον, εἰς δὲ τοὺς ῥώσσους στρατιώτας οἰνόπνευμα.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 25, κατέπλευσεν ἀγγλικὸς στόλος συγκαίμενος ἐξ ὀκτῶ πλοίων, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱππότη Οὐάρρεν, καὶ τὸ ἑσπέρας τῆς ἐπιούσης ἀπέπλευσεν ἐλέγετο ὅτι κατέδιωκε γαλλικὸν στολίσκον διαπλέοντα μεταξὺ Λιβόρνου καὶ Μεσσήνης.

Τῆ 9 Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Γ. Θ. Σπηλαιότησεως ἀρχιερατικὴ λειτουργία, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐψάλη δοξολογία, καὶ ἀπηγγέλη ὑπὸ τοῦ δικηγόρου Μαντζάρου ἐγκωμιαστικὸς λόγος ἐπὶ τῇ ἀναγορεύσει τοῦ αυτοκράτορος Ἀλεξάνδρου. Τὸ ἑσπέρας ἐφωταγωγήθη ἡ ὁδὸς τῶν ὕδατων, οἱ δὲ κερκηρατοὶ ἀξιωματικοὶ προσεκάλεσαν εἰς δεῖπνον ἐν τῇ λέσχῃ τοὺς ῥώσσους ἀξιωματικούς. Τὴν δὲ 16, οἱ κἀτικοὶ Γαρίτσης καὶ τῶν ἄλλων προαστείων ἐώρτασαν τὴν αὐτὴν ἀναγόρευσιν διὰ ἱεροτελεστίας καὶ συμποσίου.

Ἐπιθυμῶν ὁ Ἀρλιώτης ν' ἀποσυρθῇ ἐκ τοῦ δημοσίου βίου, ἔδωκε, τῆ 21 τοῦ αὐτοῦ μηνός, εἰς τὸν

πρόεδρον τῆς πολιτείας Θεοτόκην, τὴν ἐκ τῆς θέσεως γερουσιαστοῦ παραίτησίν του· τὴν δὲ 24, μετέβη εἰς τὴν ἐν Χωρεπισκόποις ἀγροτικὴν αὐτοῦ διανομὴν, ἣν, ἀπὸ τῆς 6 Ἀπριλίου 1800 δὲν εἶχε δυνηθῆ, ὡς γράφει, νὰ ἐπισκεφθῆ.

Τῆ 1 Ἰουλίου, ἀπέπλευσε μέρος τοῦ ῥωσικοῦ στόλου, τῆ δὲ 12 ἀφίχθη ὁ βέης πατρῶνας, ὅστις ὄμως μετὰ τριήμερον διαμονὴν ἀπέπλευσε, μετὰ πέντε τουρκικῶν φρεγατῶν, κατευθυνόμενος πρὸς ἀπάντησιν τοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Βενετίας διαπλέοντος ἀγγλικοῦ στόλου, ὅπως μετ' αὐτοῦ ἐπιτηρῆ τὰ κινήματα τῶν Γάλλων, κατεχόντων ὅλας τὰς παραλίας τῆς Ἀπουλίας καὶ ἀπειλούντων νὰ κατέλθωσι καὶ ν' ἀποβιβάσθωσιν εἰς τὴν Ἠπειρον.

Τῆ 13 Αὐγούστου, ἐπανεκάμφαν ἀπροσδοκῆτως οἱ εἰς Κεφαλληνίαν ἀποσταλέντες συνταγματάρχης Βαρούχας, καὶ ταγματάρχαι Βαρθάτης καὶ Πιέρης, μηδὲν δυνηθέντες νὰ κατορθώσωσι πρὸς καταστολὴν τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ ἐκραγείσης ἀνταρσίας. Τὴν δὲ ἐπομένην νύκτα ἀνεχώρησαν ἐκ Κερκύρας καὶ οἱ ἀπομείναντες Ῥώσοι.

Τῆ 12 Σεπτεμβρίου, ἀγγλικὸν πολεμικὸν πλοῖον ἐκόμισε τὴν εἰδησιν τῆς ὑπὸ τῶν Ἀγγλων ἀλώσεως τῆς Ἀλεξανδρείας· δύο ἕτερα ἀγγλικά πολεμικά πλοῖα, ἀπὸ τινων ἡμερῶν σταθμεύοντα ἐνταῦθα, ἐσημαιοστολίθησαν, ἐκανοβολήσαν, καὶ ἔδωσαν διὰ τοιαύτην εἰδησιν πολλὰ ἄλλα δείγματα χαρᾶς.

Τὴν 7 Ἰανουαρίου 1802, συνῆλθον ἐν τῇ ἐν Χωρεπισκόποις ἐκκλησίᾳ τῆς Υ. Θ. τρεῖς χωρικοὶ ἀντιπρόσωποι τῆς περιοχῆς ἐκείνης, καὶ ἐξελέξαντο ἕτερον χωρικὸν ὡς πληρεξούσιον αὐτῶν. Εἶναι, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, θυσασῶται τῆς δημοκρατίας! Τὴν δὲ πρῶταν τῆς 21 Φεβρουαρίου, οἱ πορευθέντες, κατὰ τὸ σῆμα τῆς 21 Φεβρουαρίου, εἰς τὴν πόλιν χωρικοὶ πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ὑπο-

θέσεών των, εὔρον τὰς πύλας κλεισμένας· οἱ Ἄγγλοι, τῇ προσκλήσει τῆς κυβερνήσεως, εἶχον ἀποβιβάσθῃ καὶ εἰσέλθῃ εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον, ὅπως διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν ἐκτελεσθῆ τὸ ἀπὸ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀφίχθῃ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως φερμάνιον, τὸ καταλύον τὴν ἀρτίως συζηθεισάν δημοκρατίαν, καὶ ἀναγορεῦον ἐκ νέου τὴν ἀριστοκρατικὴν πολιτείαν. Τὴν δὲ ἐπιούσαν, αἱ θύραι τῆς πόλεως ἠνεώχθησαν, καὶ ἐπανελήφθη ἢ μετὰ τῆς ἐξοχῆς διακοπείσα συγκοινωνία· ἀλλ' ἡ τάξις ἐξηκολούθει νὰ διατελῆ ἀκροσφαλῆς, εἰς διάφορα δὲ μέρη τῆς νήσου συνηθροίζοντο χωρικοὶ, καὶ συνάμμουον πρὸς ἀνατροπὴν τῶν καθεστώτων· τῆ δὲ 28, ἀνεχώρησαν προπεμφθέντες ὑπὸ πλήθους ζητωκραυγούντος λαοῦ οἱ τῶν δημοκρατῶν πληρεξούσιοι, οἵτινες ἀπεσέλλοντο εἰς τὰς ἀύλας τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Τουρκίας, ὅπως ἀπολάβωσι τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρ' αὐτῶν σχεδιασθέντος νέου δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Ἐν τούτοις, οἱ χωρικοὶ ἐξηκολούθουν κατάφερόμενοι κατὰ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν κτηματιῶν τῆς πόλεως, μὴ ἐπιτρέποντες εἰς αὐτοὺς οὐδὲ τὴν συγκομιδὴν τῶν ἰδίων προϊόντων. Ἄπαντας τοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς ἐλυμαίνοντο φαυλόβιοι καὶ φυγόδικοι, οἵτινες ἐπετίθεντο κατὰ τῶν ὁδοιπόρων, κακοποιούντες καὶ καταλυστέοντες αὐτούς· οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐξέρχεται. Πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ φρούρησιν τῆς πόλεως· κατηρτίσθη, τῆ 8 Μαΐου, σῶμα ἐθελοντῶν, διότι οἱ μὲν Ἄγγλοι ἐτοιμάζοντο ν' ἀπέλθωσιν, οἱ δὲ ἐκ Νεαπόλεως περιμένοντο Ῥώσοι, δὲν ἐφαίνοντο εἰσέτι. Τὸ κατὰ τὴν 22 τελεσθῆν πανηγύριον τῆς Ἀναλήψεως· ἐωρτάσθη μετὰ τῶν κατοίκων τῶν προαστείων, οὐδενὸς τῶν πολιτῶν τολμήσαντος νὰ παρευρεθῆ· «εἰς τοιαύτην, προσθέτει ὁ Ἀρλιώτης, ἐξευτελεστικὴν ταπεινώσιν περιήλαμεν!» Τῆ 4 Ἰουνίου, δύο ὑπηρέται αὐτοῦ, οἵτινες ἐκδιζόντο ἐκ τῆς πόλεως, προσεβλήθησαν ὑπὸ τινων κατοί-

ΙΛΙΑΣ ΒΕΛΤΕΙΟΣ

ΛΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

κων του Ποταμού, παρά τὰς άλυκάς του αυτού προαστείου, και ήναγκάσθησαν νά έγκαταλείψωσι τὰ φορτία μετά του έλαιου. Ένεκα δέ των διαπραχθεισών πυρκαϊών, ιδίως εις τὰ έλαιοτριβεία των κυρίων Βιλλέττα, Ρίκη και Δετζόρτζη, ο γάλλος πρόξενος Κομπιευχ μετέβη μετά τινων πολιτών εις Τρίκλινον, τή 19, και προσκαλέσας τους άρχηγούς των εις τὰ περίχωρα εκείνα στασιαζόντων, προσεπάθησε παντοιοτρόπως ν' άποτρέψη αυτούς εκ τοιούτων κακουργημάτων, άλλ' εκείνοι έτι μάλλον θρασυνθέντες ήπειλουν ότι ήθελον πυρπολήσει ουχι μόνον τὰ έλαιοτριβεία, αλλά και τὰς έξοχικάς κατοικίας των πολιτών, όθεν ο πρόξενος άνεχώρησε λίαν κατ' αυτών ώργισμένος. Τή δέ 22, χωρικοί τινες έπυρπόλησαν τὸ έν Κουμάνδραις πλουσιοπάροχον ζυλείας δάσος.

Την νύκτα τής 5 Αύγουστου, άφίχθη ο περιμενόμενος πρὸς τακτοποίησιν του τόπου κόμης Μοτσενίγος. Οί του Ποταμού ταραξίαι δέν έπίστευον εις την ειδησιν ταύτην, διςχυρίζοντο δέ, ότι εΐναι πλαστόν τὸ όνομα, και ότι άν πράγματι εΐναι ο Μοτσενίγος ουδέμίαν, ως ο Όριος, έχει έξουσίαν άφροντιστούντες όθεν, και τολμηρώτεροι γενόμενοι, έπειράθησαν νά πυρπολήσωσι την οικίαν του κυρίου Φέστα, κατέκλεψαν τὸ έλαιοτριβείον του κυρίου Χαλικιοπόδλου, και άπήγαγον τὸν ίππον του συνταγματάρχου Μαμουνά.

Αί άταξίαι και τὰ κακουργήματα ήθελον λάβει μεγαλύτερας διαστάσεις, διότι και μεταξύ αυτών των χωρικών ήρχιζε ν' αναπτύσσεται ή διχόνοια, εάν κατὰ την 16 Αύγουστου δέν έφθανον, τέλος τὰ ρωσικά στρατεύματα, άτινα άμέσως κατέλαβον τὰ φρούρια, τὰ όποια, και αυτὰ, ήδη ήπειλοϋντο υπό των σασιαστών. Ουχ ήττον όμως αί πυρπολήσεις δέν έπαυον έν τή έξοχή, μάλιστα τή 19 του αυτού μηνός, Ποταμίται τινές και Πελεκιάται, έπυρπόλησαν την οί-

κίαν του κυρίου Σπυρίδωνος Βάρθη, τή δέ έπιούση εκείνην του κυρίου Ανδρέου Χ. Μπίζη.

Πρὸς κατασολήν τοιούτων παρεκτροπών, την πρωίαν τής 16 Σεπτεμβρίου, πεντακόσιοι στρατιώται, διηρημένοι εις τρία σώματα, τὸ μὲν εκ τριακοσίων Ρώσων, τὸ δέ εκ εκατὸν πεντήκοντα έγγχωρίων, τὸ δέ εκ ογδοήκοντα Άλβανών, μετά όρεινών πυροβόλων, και υπό την διοίκησιν του συνταγματάρχου Ναζίμωφ, μετέβησαν εις Ποταμόν, και μετά τινας ήμέρας συνελήφθησαν και άπήχθησαν, εις την πόλιν οί δύο πρώτιστοι κακούργοι του προαστείου εκείνου, ο μὲν έπιλεγόμενος Μιστένης, ο δέ Λαγωνίκας, ως έπίσης και έτεροι δύο κακούργοι, έν Περουλάδαις συλληφθέντες, οίτινες άκολούθως ύπέστησαν και την διά τουφεκισμού έσχάτην ποινήν.

Τή 6 Νοεμβρίου, επέστρεψαν εκ Βενετίας δύο των άπεσταλμένων πληρεξουσίων τής έξοχής, την δέ 19 Δεκεμβρίου, έτεροι δύο, εκ Κωνσταντινουπόλεως, ουδέν δυνηθέντες νά κατωρθώσωσι πρὸς εκπλήρωσιν τής έντολής αυτών.

Τοιοιουτρόπως, κατὰ τὸ επόμενον έτος 1803, άπεκατεστάθη ή τάξις και ή ασφάλεια καθ' άπασαν την νήσον. Περί άρχάς Οκτωβρίου, διεθρυλείτο ένταϋθα ή μελετωμένη εις Αγγλίαν άπόδρασις των Γάλλων. Απὸ του έτους 1797, γράφει ο Άρλιώτης, χρονολογείται ή άπειλουμένη αυτη εκστρατεία, άλλ' ουδέποτε έπραγματοποιήθη' άς άποπειραθώσιν οί Γάλλοι νά ντήν εκτελέσωσιν!

Την νύκτα τής 11 Νοεμβρίου, μετά δεκαπενθήμερον ασθένειαν, απέβίωσεν ο πρόεδρος τής έπανήσου πολιτείας Θεοτόκης. Η Κέρκυρα, έπιλέγει ο Άρλιώτης, άπόλεσε τὸν μάλλον ευπαιδευτον, τὸν μάλλον ευφραδέη, τὸν μάλλον έναρτετον των συμπολιτών μας' ο δέ τής πολιτικῆς αυτού δεξιοτήτος,

»διὰ τῆς ἀνοχῆς, διὰ τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας αὐ-
 »τοῦ, κατώρθωσε νὰ διασώσῃ τὴν νῆσον ἅπασαν ἐκ
 »τοῦ ἐπικειμένου, ἕνεκα τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως
 »τῆς ἐξοχῆς, παντελοῦς ἐξολοθρευμοῦ. Ἄν καὶ ἄγων τὸ
 »83 τῆς ἡλικίας ἔτος, διέτῃρει σῶας τὰς φρένας καὶ
 »ἀκμαῖον τὸ μνήμονικόν.»

Τὴν 22 Δεκεμβρίου, ἀνήγγελλη ἡ λυπηρὰ εἶδησις
 τῆς τε μετὰ πολυχρόνιον καὶ ἡρωϊκὴν ἀμύναν ἀλώ-
 σεως τοῦ Σουλίου, καὶ τοῦ γενναίου θανάτου τοῦ ἱερο-
 μονάχου Σαμουήλ, ὅστις ἀποστρεφόμενος τὴν εἰς τοὺς
 Τούρκους ὑποταγὴν παρεδόθη ἐκουσίως ὀλοκαύτωμα
 τοῦ πυρός.

Τῆ 28 Φεβρουαρίου 1804, ἀφίχθη ἐκ Ζακύνθου ὁ
 νέος πρόεδρος τῆς πολιτείας, Ἀντώνιος Κομοῦτος, ὅς-
 τις ἐγκατεστάθη εἰς τὴν ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ κα-
 τοικίαν τῶν πρῶν γενικῶν προβλεπτῶν.

Περὶ τὰ μέσα Μαΐου, μοναχὸς τις, ἐκ τοῦ ἐν τῷ νη-
 σιδίῳ τῆς λίμνης Ἰωαννίνων κειμένου μοναστηρίου τοῦ
 ἁγίου Ἡλίου, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρλιώτην, καὶ τῷ διη-
 γήθη, ὅτι κατὰ τὴν 20 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου,
 οἱ Τούρκοι, διαταγῇ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, κατέπνιξαν ἐν τῇ
 λίμνῃ ἐκείνῃ δεκαεπτὰ γυναῖκας, τέσσαρας ὁσμανλί-
 δας καὶ δεκάτρις ἑλληνίδας, ἐπὶ προφάσει ἀσέμνου
 βίου. Μεταξὺ τῶν ταλαιπώρων ἐκείνων ἑλληνίδων διε-
 κρινέτο ἐπὶ ἐξαισία καλλονῇ καὶ πλοῦτῳ ἡ σύζυγος
 ἐμπόρου τινος, ἀποδημούντος εἰς Ῥωσίαν· αὕτη κα-
 τεμνήθη εἰς τὸν Ἀλῆ πασᾶν, ὑπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ, Μουκτάρ βέη, ὡς ἀθέμιτον ὄφθην σχέσιν
 ἔχουσα μετὰ τοῦ Μουκτάρ, καὶ ὡς ἀφαιρέσασα αὐ-
 τὸν, ἐν τῷ ἐκσιματῷ, πολύτιμον δακτυλίδιον φέρων τὴν
 σφραγίδα αὐτοῦ, καὶ ἀξία, δεκατριῶν ποῦγγίων. Ὁ
 Ἀλῆ πασᾶ, διέταξε τὴν συλλήψιν τῆς κατηγορηθείσης
 γυναικὸς, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐπιφορτισθεὶς τὴν ἐκτελεσεῖν
 τοιαύτης πράξεως, μ. π. οὐλοῦν κ. μ. πασᾶς, προδόμενος

τὴν ὀργὴν τοῦ Μουκτάρ βέη, ἐδίσταζε νὰ ὑπακούσῃ, ὁ
 Ἄλῆς μετέβη νύκτωρ αὐτοπροσώπως, μετὰ ἀποσπάσ-
 ματος τῆς φρουρᾶς αὐτοῦ, συνέλαβε τὴν ἀτυχῆ Ἰωαν-
 νίτιδα, καὶ τὴν παρέδωκε, μετὰ τῶν ἄλλων δεκαεὶς
 γυναικῶν, εἰς τὸν φρικτὸν ἐκεῖνον θάνατον.

Τῆ 31 τοῦ αὐτοῦ, ἀνεκαλήφθησαν κιβδηλοποιοὶ τι-
 νες, οἵτινες εἶχον τὸ ἐργαστάσιον αὐτῶν εἰς τὰ ὑπό-
 γεια τῆς ἐν τῷ παλαιῷ φρουρίῳ οἰκίας τοῦ Ἰσραηλίτου
 Κοῦν. Πολλοὶ ἦσαν οἱ ἔνοχοι, ἐξ ὧν δώδεκα συνελήφ-
 θησαν, δηλαδὴ, εἰς ἰταλὸς, δύο ἰατροὶ, ὁ μὲν κερκυ-
 ραῖος ὁ δὲ ἐπίσης ἰταλὸς, ὁ μισθωτὴς τοῦ μονοπωλείου
 τοῦ ταμβάκου, εἰς ζακύνθιος λεπτοουργός, δύο ἀδελ-
 φοὶ ἐκ τοῦ προαστείου ἁγίου Ῥάγκου, ὁ υἱὸς τυροπώ-
 λου τινος τῆς ἀγορᾶς, εἰς ἄλλοδαπὸς χρυσοχόος, εἰς
 ὑποδηματοποιὸς, ἕτερος κερκυραῖος, καὶ εἰς κεφαλλῆν
 ἔχων βαθμὸν λοχαγοῦ ἐν τῷ Ῥωσικῷ στρατῷ.

Καθ' ὅλον σχεδὸν τὸν Ἰούλιον κατέπλευσαν πλῆθος
 πολεμικῶν καὶ φορτηγῶν πλοίων, μετὰ στρατευμά-
 των καὶ πολλῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, ἐν οἷς ὁ ἀρ-
 χηγὸς τοῦ στρατοῦ, D' Anrep, οἱ ὑποστράτηγοι Ve-
 sminsky, Παῦλος Mussin-Puskin, Φριδερίχος Ναζί-
 μωφ, Ἐμμανουὴλ Παπαδόπουλος, Ἀλέξανδρος Σορό-
 κιν, ὁ στρατάρχης Γρηγόριος Σπρινπόρτεν, ὁ τοῦ αὐ-
 τοκράτορος ὑπασπιστὴς Βεκενδῶρφ, καὶ ὁ στρατηγὸς
 Ἀλέξιος Βαγμετιέφ. Τῆ 12 Δεκεμβρίου, ἐτελέσθη με-
 γαλοπρεπὴς λειτανία τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Σπυρί-
 δανος, διαρκούσης τῆς ὁποίας ἦσαν παρατεταγμένα,
 κατὰ τὰς τέσσαρας πλευρὰς τῆς πλατείας καὶ ἐν πλή-
 ρει στολῇ, ἅπαντα τὰ Ῥωσικὰ στρατεύματα. Τὸ δὲ
 ἑσπέρας τῆς 11 Ἰανουαρίου 1805, κατέπλευσαν ἕτερα
 Ῥωσικὰ πλοία, ἐκ τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς, διοικου-
 μένα ὑπὸ τοῦ ἀντιναύαρχου Γρέυ. Ἐνεκα δὲ τῆς πλη-
 θύσεως τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν ἀφιχθέντων ξένων,
 ἐπικράτει ἡ κέρλη ἑλληνικῶν προφίμων καὶ πάντα τὰ

είδη καθ' ὑπερβολὴν ὑπερετιμῶντο. Τὸ δὲ ἐσπέρας τῆς 28, ἀφίχθη ἀγγλικὸν πλοῖον, ἀποταλὲν ὑπὸ τοῦ Νέλσονος, ὅπως πληροφορήσῃ τὸν ἀντιναύαρχον Γρέυν, ὅτι ὁ γαλλικὸς στόλος, συγκείμενος ἐκ δέκα πλοίων τῆς γραμμῆς, ὀκτώ φρεγατῶν, καὶ διαφόρων φορτηγῶν, μετὰ ἑπτὰ χιλιάδων στρατιωτῶν, εἶχεν ἀποπλευσεῖ ἐκ Βρέστ, τῆ 9 τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ ὅτι ὁ Νέλσον εἶχε πέμψει παντοῦ ὀδηγίας ἵνα κατασκοπεύσῃ κατὰ ποῖον μέρος κατέπλεεν. Ὁ Γρέυς ἅμα λαβὼν τὴν εἰδησιν ταύτην, ἀνεχώρησε μετὰ 8 πολεμικῶν πλοίων πρὸς περίπλου τῆς νήσου. Τὴν 30 ἀπεστάλη εἰς Σιδάριον καὶ εἰς Περούλαδας ἀπόσπασμα ῥωσικοῦ στρατοῦ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Ἰβάν Γρήγοριτζ, τὴν δὲ ἐπιούσαν ἔτερον ἀπόσπασμα, ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ἀλέξανδρον Κυριακὸν, καὶ ἀμφότεροι διέβησαν ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ Ἀρλιώτη.

Τῆ 6 Φεβρουαρίου, διεδόθη ὅτι ἡ πανάλης ἐνέσκηψεν ἐν Πάτραις. Ἐξηκολούθει δὲ ἐνταῦθα ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ ὑπερτίμησις τῶν τροφίμων. Κατὰ δὲ τὸν Ἰούνιον, ἡ πόλις ἐμαστιζέτο ὑπὸ θανατηφόρου νόσου, χαρακτηρισθείσης ὡς ἰκτεριώδους πυρετοῦ.

Περὶ ἀρχὰς Ἰουλίου, ὁ Ἀρλιώτης ἐπεφορτίσθη τὴν ἐπιστάσις τῶν ἔργων πρὸς ἐπίσκευήν τοῦ δρόμου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος· τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν εἶχεν ὁ λοχαγὸς τοῦ ῥωσικοῦ μηχανικοῦ Ἀντώνιος Πάκμωρ, ὅστις συνέδεσε στενὴν φιλίαν μετὰ τοῦ Ἀρλιώτου.

Ἄχρι τέλους σχεδὸν Αὐγούστου, ἐξηκολούθη ἡ ἄφιξις φορτηγῶν πλοίων, μετὰ ῥωσικῶν στρατευμάτων, περὶ δὲ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου καὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου, κατέπλευσαν τεσσαράκοντα δύο ἀγγλικά, καὶ δύο ναπολιτικά φορτηγά, ὅπως ἐπιβιάσωσι ῥωσικά στρατεύματα, ἀποσελλόμενα, ὡς ἐλέγξοι, εἰς Ἰταλίαν. Τῆ δὲ 10 Ὀκτωβρίου, ἀπέπλευσεν ὁ ῥωσικὸς στόλος,

μετὰ τῶν ῥωσικῶν καὶ ἀλβανικῶν στρατευμάτων, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑποστρατήγου Σορόκιν.

Τῆ 18 Δεκεμβρίου, ἀπεβίωσεν ὁ ἐπὶ εὐφυῖα καὶ πολυμαθεῖα διαπρέψας ἰατροδιάκτωρ Φραγκίσκος Ζουλάτης, χρηματίσας γραμματεὺς τῆς ἑπτανησίου νομοθετικῆς συνελεύσεως, καὶ εἰσηγητῆς τοῦ ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὸ 1803 ψηφισθέντος συντάγματος.

Κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ ἔτους 1806, ἅπαντα τὰ ἐν Νεαπόλει καὶ Σικελίᾳ σταθμεύοντα ῥωσικά στρατεύματα ἐπανῆλθον εἰς Κέρκυραν· περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου ἀνηγγέλη, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Δαλματίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, θέλοντες νὰ ἐξώσωσι τοὺς Γάλλους, ἐζήτησαν ῥωσικὴν ἐπικουρίαν. Τῆ δὲ 10 Μαΐου, διαταγῇ τῆς ὑψηλῆς ἀστυμίας, συνελήφθησαν καὶ ἐπεβιάσθησαν ἐπὶ ῥωσικῆς φρεγάτας, ὅπως ἐξορισθῶσιν εἰς Κύθηρα, τέσσαρες πολῖται καὶ εἰς ἔμπορος, διότι οὗτοι, ἀφορμὴν λαβόντες ἐκ τῆς αἰτουμένης παρὰ τῶν Δαλματῶν καὶ τῶν Μαυροβουνιωτῶν βοήθειας, κατέκρινον τὴν ῥωσικὴν κυβέρνησιν. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας διεδόθη ἡ ψευδὴς εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ Ναπολέοντος, ὡς ἐπίσης ὅτι συνωμολογήθη δῆθεν συνθήκη εἰρήνης μετὰξὺ Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς τούτου, δύο ζακύνθιοι μοναχοί, ὁ πάτερ Σεφαρεῖμ Θερειανὸς καὶ ὁ σύντροφος αὐτοῦ Ἰωακείμ Σούλλης, ἀμφότεροι ἐκ τοῦ μοναστηρίου τῶν Στροφάδων, ἐπεσεκέθησαν τὸν Ἀρλιώτην, καὶ τῷ διηγήθησαν, σὺν τοῖς ἄλλοις, τίνι τρόπῳ ἄλλοτε, ἡ Ζάκυνθος, ἐπὶ τῇ ἐγγχωρίῳ διοικήσει τοῦ κόμητος Βασιλείου Μακρῆ, ἀπηλλάχθη ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πολλῶν κακούργων, ὧν οἱ μᾶλλον διαδόητοι ὠνομάζοντο Βίττος καὶ Γαλάνης. Ὁ Θερειανὸς, μετὰ τὴν ἐν-
 ΔΗΜΟΤΕΛΕΣ ἄνευ ἀναχωρήσει τοῦ ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ἀρλιώτην
 ΜΟΝΑΧΟΝ Τὸν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς καλούμενον μπάμια, ἄγνωστον

μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἰς τὴν Κέρκυραν, καὶ τοῦ ὁποίου, ὡς ἔγραφεν ὁ Θεριανός, ἐγένετο μεγάλη χρῆσις ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Τὸ ἔσπειρε δὲ ὁ Ἀρλιώτης, ἐν τῷ ἀγροκηπέῳ αὐτοῦ, τῇ 27 Μαρτίου 1808.

Τῇ 17 Σεπτεμβρίου, ἀνεκαλύφθη τὸ σῶμα τοῦ ὑποστρατήγου Mussin-Puskin, ὅστις ἀπὸ τινων ἡμερῶν εἶχε γίνεαι ἄφαντος· συνελήφθησαν ὡς ὑποπτοὶ τοῦ φόνου ἅπαντες οἱ ὑπῆρται αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους πολ- λάκις λίαν σκληρῶς ἐτιμῶρει.

Περὶ τὰ τέλη Νοεμβρίου, ἀνηγγέλθη ὅτι ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐπεχείρησε τὴν κατάκτησιν τῆς Πρεβέζης, τῆς Βονιτζῆς καὶ αὐτῆς τῆς Πάργας. Ὡς ἐκ τῆς εἰδήσεως ταύτης τὰ ἀλιευτικὰ πλοίαρα τῆς νήσου δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκπλεύσωσι, καὶ ἐπομένως πρὸς ἐπίμετρον τῆς στερήσεως τῶν τροφίμων, ἔλειπον καὶ αὐτοὶ οἱ μικροὶ τέταριχευμένοι ἰχθεῖς. Πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ πυρίτις εὕρισκετο πρὸς κυνηγεσίαν. Τῇ δὲ 20 Δεκεμβρίου, ἀφίχθη ὁ ῥωσσικὸς στόλος τῆς Βαλτικῆς, συγκειμένους ἐκ πέντε δικρότων καὶ τεσσάρων φρεγατῶν, μετὰ πέντε χιλιάδων στρατιωτῶν πρὸς ἀπόβασιν.

Τὸ ἔσπερας τῆς 12 Ἰανουαρίου 1807, ἐτετέλεσθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας, ὁ γάμος μεταξὺ τοῦ κόμητος Μοτσενίγου καὶ τῆς κυρίας Ἐλένης Ἀρμένῃ ἐν τῇ τελετῇ παρευρέθη μετὰ τῶν γονέων τῆς νύμφης καὶ ὁ Ἀρλιώτης. Ἡ ἐπὶ καλλονῇ καὶ φιλοπατρίᾳ ἔξοχος αὐτῆ κερχυραία, εὐηργέτησε μετὰ θάνατον τὴν πατρίδα αὐτῆς, καταλιποῦσα ὑπὲρ τῆς ἀγωγῆς ἀπόρων νέων φιλομαθῶν, καὶ πρὸς προικοδότησιν ἀπόρων νεανίδων, ἅπασαν σχεδὸν τὴν πλουσιωτάτην αὐτῆς περιουσίαν.

Τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ, κατέπλευσεν ἐκ Δαλματίας ἕτερος ῥωσσικὸς στόλος, μετὰ τῶν στρατηγῶν Σινιάβιν καὶ Σορόκιν.

Περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, οἱ Τούρκοι τοῦ Ἀλῆ πασᾶ

ἤγειρον κανονοσοιχίαν ἐπὶ τῆς ἠπειρωτικῆς ἀκτῆς ἀπέναντι τῆς Λευκάδος, καὶ ἐπυροβόλουν κατὰ τοῦ φρουρίου καὶ τῆς πόλεως, ἡ δὲ ῥωσικὴ φρουρὰ μετὰ τῶν κατοίκων ὑπερασπιζόμενοι γενναίως τὴν νῆσον ἐπεχείρησαν καὶ τὴν ἐξ ἐφόδου ἄλωσιν τῆς κανονοσοιχίας, καὶ τέλος ἠνάγκασαν τοὺς ἐχθροὺς ν' ἀποσυρθῶσιν.

Τῇ 7 Αὐγούστου, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, ἀφίχθη διὰ νεαπολιτικῶν φορτηγῶν μέρος τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων, ὅπως παραλάβωσι παρὰ τῶν Ῥώσσων τὴν νῆσον τῇ δὲ 13, ἤλθε καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος Βερβιέ, καὶ τὴν 15 Σεπτεμβρίου, περὶ μεσημβρίαν, τὰ ῥωσικὰ στρατεύματα ἀπέχαιρέτησαν διὰ κανονοβολισμῶν τὰ φρούρα καὶ ἀνεχώρησαν. Οἱ ἀπομείναντες εὐάριθμοι Ῥώσσοι, ἐξαιρουμένων νοσοῦντων τινων καὶ ἀναπήρων, ἀνεχώρησαν περὶ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Ἡ παντελής ἔλλειψις τροφίμων, καὶ ἡ ὑπερβολικὴ ἀνατιμῆσις ὄλων τῶν εἰδῶν ἐξηκολούθει, κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον οἱ κυνηγοὶ δὲν εὕρισκον οὐδὲ μολύβδινα σφαιρίδια, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν γάλλων στρατιωτῶν κατασκευαζομένων.

Τῇ 8 Ὀκτωβρίου, ἀπεβίωσεν ὁ πολὺ ὑπὸ τοῦ λαοῦ εὐλαβοῦμενος ἀσκητὴς Νικόδημος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο καὶ ἀλλαχοῦ λόγος. Τὴν δὲ 15 ἐπανῆλθον ἐλεύθεροι οἱ πέντε εἰς Κύθηρα ἐξορισθέντες.

Οὐδὲν τῶν μᾶλλον ἐξιοσημιῶν γεγονότων τοῦ ἔτους 1808 κατέγραφεν ὁ Ἀρλιώτης, εἰμὴ τὴν κατὰ τὴν 12 Φεβρουαρίου ἀφίξιν ἐκ Τουλῶνος γαλλικοῦ στόλου συγκειμένου ἐξ ὀκτῶ πλοίων, καὶ διοικουμένου ὑπὸ ἐνὸς ναυάρχου. Τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος 1809, ὁ Ἀρλιώτης τὸ ἐπιγράφει δυστυχεῖς διὰ πάντας τοὺς κατοίκους, διότι ἔνεκα τοῦ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας πολέμου ἡ ἐξαγωγή τοῦ ἐλαίου ἐκωλύετο, καὶ ἐπομένως ἡ

δὲ τ' ἄλλα ἀναγκαῖα εἶχον τριπλασίαν καὶ τετραπλασίαν τῆς συνήθους τιμὴν, ὥστε ἐν ζευγος ἀνδρῶν ὑποδημάτων εἶχε τὴν ἀξίαν μιᾶς βαρέλλας ἐλαίου. Μόνον οἱ τεχνίται, οἱ παντοπῶλαι καὶ οἱ φαρμακοπῶλαι ἐκέρδιζον, ἀλλ' οἱ λοιποὶ ἐφθείροντο ὑπὸ τῶν στερήσεων καὶ τῆς ἀχρηματίας.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ ἐτους τούτου, διέβησαν ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ Ἀρλιώτη διάφοροι γάλλοι ἀξιωματικοὶ μετὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων, εἴτε ἀπερχόμενοι εἰς Ἑρίκουσαν, εἴτε ἐπανερχόμενοι ἐκ τοῦ νησιδίου ἐκείνου.

Τῆ 8 Φεβρουαρίου 1809, ἐπέστρεψεν ὁ πρὸς τὸν Ναπολέοντα ἀποσταλὴς κύριος Στέφανος Σκορδίλλης, ὅστις πλησίον τῶν Ὀθωνῶν συνελήφθη καὶ κατεγγυμνώθη ὑπὸ τῶν ἄγγλων καταδρομέων. Τὴν νύκτα δὲ τῆς 28, κατέπλευσαν ἐκ Τουλώνας δύο γαλλικαὶ φρεγάται.

Τὴν πρωτὰν τῆς 2 Ἀπριλίου, εὐρέθη ἐν τινὶ καφενείῳ, ἀπέναντι τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου, δολοφονημένος ὁ Κωνσταντίνος Ζαμπέλλιος λευκάδιος, ὑπνρέτης τοῦ αὐτοῦ καφενεῖου. Ὡς ἔνοχος τοῦ φόνου κατηγορήθη νέος τις Ἰσραηλῆτης, ὀνόματι Ραφαὴλ Κοέν, ὅστις κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐτουφεκίσθη, τὴν πρωτὰν τῆς 28 Ἰουνίου. Ἐδειξεν οὗτος, μέχρι τελευταίας στιγμῆς, μεγάλην γενναιοφυσίαν, καὶ πρὶν ἢ ἐκτελεσθῆ ἢ ποιῆν, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ πλῆθος εἶπε γεγωνύζων τῇ φωνῇ· «Ἰβραῖοι! Ἰβραῖοι! λαεὶ! ὀμνύω ἐνώπιον Θεοῦ, ὅτι ἀποθνήσκω ἀθῶος! Παρακαλῶ τὴν δικαιοσύνην νὰ μὴ παύσῃ τὰς ἐρεῦνας αὐτῆς, ἕως οὔ ὁ ἀληθὴς ἐνοχος ἀνακαλυφθῆ, καὶ τοιουτοτρόπως ἐξέλθῃ τὸ αἷμα ἐμοῦ ἔξω ἀπὸ τοῦ σώματός μου»

Ἐν τούτοις ὁ Ἀρλιώτης διαμένων τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν τῇ ἐξωχικῇ αὐτοῦ κατοικίᾳ, ἐλάμ-

βανε συχρὰς ἐπισκέψεις, καὶ πολλάκις προσεκάλει εἰς τὴν τράπεζάν του τοὺς ἐκεῖθεν διερχομένους γάλλους ἀξιωματικούς, οἵτινες μετὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων μετέβαινον ἢ ἐπανέκαμπτον ἐκ Σιδαρίου, ἢ ἐκ τῶν νησιδίων τῶν Ὀθωνῶν καὶ τῆς Ἑρίκουσῆς. Ἀναφέρει δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἐτους τούτου τὰ ὀνόματα τῶν παρ' αὐτοῦ φιλοξενηθέντων, Augoyat, Victor Forestier, ἐκ Βερσαλλίας, Oudinot, ἐκ Καμπανίας, Bruce, ἐκ Στρασβούργου, Aucler, ἐκ τῆς Λωρραίνης, Du Fruit, Millon, ἐκ Βρυστανίας, Vesar, ἐκ Νορμανδίας, Rouveau, Lalier, Cornet, ἐξ Ἀλσατίας, Ramond, ἐκ Γασκώνης, Erbion, ἐκ Παρισίων, κ.τ.λ. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐπληροφόρει τὸν Ἀρλιώτην, ὅτι ὁ μηνιαῖος τοῦ λοχαγοῦ μισθὸς ἦτο 86 φράγκα, τὸ δὲ ἡμερήσιον σιτηρῆσιον ἄρτος, οἶνος, κρέας, ὄσπρια, ἄλας καὶ ζύλα πρὸς καύσημον, ὅτι δὲ ἕκαστος στρατιώτης, ἐκτὸς τοῦ μεριδίου τῆς τροφῆς, ἐλάμβανε καθεκάστην πέντε γαλλικὰ σολδιά.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος 1810, ἐπίσης δὲν παρουσιάζετο ὑπὸ φαιδρὰν ὄψιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Ἀρλιώτη, διότι ἡ αὐτὴ ἐπεκράτει ἀχρηματία, ἢ αὐτὴ ἔλλειψις καὶ ὑπερτίμησις οἰουδήποτε εἶδους, καὶ μόνον τὸ ἐνταῦθα ὑπολειπόμενον ῥωσικὸν ἄλευρον ἐπωλεῖτο εἰς μετρίαν τιμὴν. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐπισκεφθέντων αὐτὸν ἀξιωματικῶν, ἀναφέρει τὸν ἐκ Μαγουντίας Stahl, τὸν Roux ἐκ Manheim, τὸν γερμανὸν Linanges, καὶ τὸν ἐκ Μεδιολάνων φιλέλληνα Κάρολον Γεραρδίνην.

Τῆ 13 Μαρτίου, ἦλθεν ἡ εἰδησις τῆς εἰς Λευκάδα ἀποβάσεως δισχιλίων Ἀγγλων, οἵτινες, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, εἶχον ἀπωλέσει τριακοσίους περίπου ἀνδρας. Οἱ Γάλλοι ὑπερησπίζοντο εἰς ἐπὶ ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ἀλλὰ τὴν 4 Ἀπριλίου ἠναγκάσθησαν νὰ

ἀποδοῦναι τὴν πόλιν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐφαίνετο ἐπικειμένη ἡ ἐπιθεσις τῶν Ἀγγλων, κατεδαφίσθησαν, διαταγῇ ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, οἰκίαι τινὲς τῆς Γαρίτσας καὶ τοῦ Μανδουκίου, ὅπως δυσχερεστέρα ἀποβῆ εἰς τὸν ἐχθρὸν ἢ τῆς πόλεως ἄλωσις.

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους 1841, ἐξηκολούθει ἡ σπάνις τῶν σιτηρῶν, καὶ ἔλλειπεν ὁ ἄρτος· πρὸς ἀνακούφισιν δὲ τῶν πασχόντων κατοίκων, καὶ ἐμψύχασιν τῆς γεωργίας, ἐδημοσιεύθησαν ἐπίσημοι ὁδηγίαι περὶ τῆς καλλιεργείας τῶν γεωμήλων.

Περὶ τὰ τέλη Μαρτίου, περιέπλεον πρὸς τὴν Ἠπειρον ἀγγλικά πολεμικά πλοία, τὰ ὁποῖα προέβησαν μέχρι Μεσογῆς καὶ Βενιτζῶν. Τῇ δὲ 5 Ἀπριλίου, ἐωρτάσθη ἐπίσημως ἡ ἀγγελθεῖσα γέννησις τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος.

Περὶ τὴν δεῖλιν τῆς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἠκούσθη πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τῆς νήσου ἰσχυρὸς κανονοβολισμὸς, ὅστις παρατάθη μέχρι νυκτός. Κατὰ τὰς ἤδη δοθείσας εἰς τοὺς προεστώτας τῆς ἐξοχῆς διαταγὰς, ὁ πενήνταρχος Χωρεπισκόπων ἔδραμε μετὰ τινῶν χωρικῶν πρὸς τὸ μέρος ἐνθα ἠκούετο ὁ κρότος, καὶ εἶδε τὰς γαλλικὰς κανονοφόρους μαχομένας κατὰ τῶν λέμβων τῶν ἀγγλικῶν πλοίων· ὁμοία μάχη ἠκολούθησε καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας, καθ' ἣν οἱ Ἄγγλοι ἐπειράθησαν νὰ συλλάβωσι μίαν γαλλικὴν κανονοφόρον.

Τῇ 7 Δεκεμβρίου, διέβη ἐκ Χωρεπισκόπων, καὶ ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ Ἀρλιώτου, ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος Λεσσέψ, πατὴρ τοῦ μεγαλοφυῶς κατορθώσαντος τὴν διώρυξιν τοῦ Σουέζ. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, οἵτινες, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1842, ἐπεσκέφθησαν τὸν Ἀρλιώτην, μνημονεύεται ὁ νέος κερκυραῖος Ἀντώνιος Δάνδολος, ὑπολοχαγὸς τότε τοῦ ἑκτου γαλλικοῦ συντάγματος τῆς γραμμῆς. Μέχρι δὲ Ἰουνίου τοῦ ἔτους τούτου, ὁ Ἀρλιώτης, ἀν καὶ διαγύσας τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας, κατεγίνετο ἀνεκδύτως εἰς τὴν ἐπιστά-

σίαν τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν, εἰς τὴν καθημερινὴν καταγραφὴν τῶν ὄσα ἐθεώρει ἄξια σημειώσεως, καὶ εἰς τὴν ὑποδεξιῶσιν τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὸν οἰκειῶν καὶ φίλων. Τὴν 13 Ἰουνίου, ἀπέστειλεν εἰς τὴν πόλιν τὴν σύζυγον, ἣν ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἰδῆ πλέον· τῇ 18, ἠρίθμισε τὰς ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ κυψέλας, καὶ ἐπετήρησε τὴν ἐγκέντρισιν διαφόρων ἀγριελαίων· κατὰ τὴν 21, πάσχων ἐκ τοῦ στομάχου, ἔπαυσε τὰς σημειώσεις αὐτοῦ, μετὰ δὲ 28 ὥρας ἀσθενείας, ἀπεβίωσεν.

Πλήθος χωρικῶν, τοὺς ὁποίους προθύμως, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ σιτοδείας γενναίως συνέδραμε, παρηκολούθησαν τὸν νεκρὸν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Δημήτριος παρευρέθη εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν, ὅπως ἀκριβῶς ἐκτελεσθῆ ἡ τελευταία παραγγελία τοῦ τεθνεώτος, ἐπιθυμοῦντος νὰ θεῶσιν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ τὰ ὀστά τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποβιώσασθαι περιλημμένης μητρὸς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Α΄.

ΠΕΡΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΛΙΩΤΗ

(1731—1812)

τιμάται δρ. 2.

Β΄.

(Πρὸς δημοσίευσιν)

ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΕΝΕΤΙΚΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑΙ ΠΡΕΣΒΕΙΑΙ

(1386—1680)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ